

Solunum Aktüel

Yıl: 10 Sayı: 29

www.solunum.org.tr

50. YIL

ÖZEL

YARIM ASIRLIK DEV ÇINAR

İÇİNDEKİLERDEN

SOLUNUM2020DİJİTAL
TÜSADAKADEMİ10.YILINDA
ESKİBAŞKANLARINMESAJLARI
DİJİTALANİDEFTERİ
SOLUNUM365İLEEĞİTİM

50. yılımız için ulaşmayı planladığımız hedeflerimiz var

>> Dr. Ülkü Yılmaz
TÜSAD Başkanı

Ekim ayında başkanlık görevimi devraldığım da; bir yandan göğüs hastalıkları alanının en köklü, alanında marka olmuş, ülkemizdeki tüm göğüs hastalıkları uzmanı ve bu alanla ilgisi olan hekimlerin yolunun keşiştiği bir derneğin sorumluluğunu üstlenmek, diğer yandan da bu muazzam deneyimin derneğimizin 50. yılına denk gelmesi üzerimdeki heyecanı, sorumluluk duygusunu, gururu, belki kaygıyı iki kat artırıyordu. Dernek olarak 50. yıl çalışmalarımızın başlangıcı aslında bir yıl öncesinde başladı. Bu organizasyon için bu yola baş koymuş, derneğimize senelerce emek vermiş kıdemli hocalarımızdan, daha bu yolun başında sevgili genç arkadaşlarımıza kadar çok heyecanlı, kalabalık güçlü bir ekip oluşturduk. Bizim için çok özel olan bu yılı kutlamaya yönelik çok değerli görüşler ortaya atıldı, bu fikirler üzerinde tartıştık, olgunlaştırdık, kararlaştırdıklarımızı gerçekteştirmek üzere heyecanla kolları sıvadık. Planlarımızdan ilki ve en önemlisi; her zaman izinde olduğumuz ulu

TÜSAD'ın en önemli özelliği kurulduğu gündən beri tüm camiayı kavramak, kapsamak ve birlikte yol almak olmuştur. Yüz yüze, fiziksel anlamda bir arada olamasak da 50. yılımız için ulaşmayı planladığımız hedeflerimiz var.

önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ü ziyaret ederek, bağlılığımızı, şükranlarımızı, daha nice 50 yıllar aynı ilkelerle, daha çok çalışarak, ülkemize daha fazla faydalı olarak çalışma sözümüzü huzurunda ifade ederek başlama kararı almaktı. Bu önemli gün için, randevumuzu gerçekteştireceğimiz 22 Haziran için çok heyecanlıyız. Eğer pandemi süreci ile karşılaşmasaydık, derneğimize gönül vermiş herkesi davet ederek geniş katılımlı bir ziyareti gönlümüzden geçiriyorduk. Bu önemli başlangıcın ardından bu yıl için yaptığımız planlamaların en önemlilerinden biri de sadece derneğimiz değil, tüm göğüs hastalıkları camiasını bir araya getirecek, kapsayacak organizasyonlardı. TÜSAD'ın en önemli özelliği kurulduğu gündən beri tüm camiayı kavramak, kapsamak ve birlikte yol almak olmuştur. Bizim için çok özel olan bu yıl da, yine aynı misyon doğrultusunda tüm camiamızı temsil eden değerli bilim insanları ile bir araya gelerek uzmanlık alanımızı ilgilendiren konular üzerinde tartışmak, sorunları ortaya koyup, çözüm önerileri üzerinde çalışmayı düşündüğümüz bir çalıştay planlamıştık. Yüz yüze gelebileceğimiz güzel günlerde bu planımızı gerçekteştirmeyi umut ediyoruz. Yüz yüze, fiziksel anlamda bir arada olamasak da 50. yılımız için ulaşmayı planladığımız hedeflerimiz var. Bilindiği gibi derneğimizin en önemli bilimsel aktivitesi alanında marka olmuş; SOLUNUM... Bu yıla pandemi ile başladığımızda en büyük kaygı kaynağımız

“Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği” adına

YAYIN

İmtiyaz Sahibi

Dr. Mecit Süerdem

Yazı İşleri Müdürü

Dr. Arzu Mirici

Editör

Mukadder Çalıkoğlu

Editör Yardımcıları

Berna Kömürcüoğlu

Ali Fidan

Yayın Koordinatörü

Hatice Yıldırım Somuncu

Yönetim Merkezi

Sahrayıcedit Mh. Atatürk Cad.
Aslan Kaptan Çıkmaşı Sk. No: 1

K: 3 D: 5 Kadıköy/İSTANBUL

Tel: (0216) 410 22 58 - 59

Faks: (0216) 410 22 60

solunum@solunum.org.tr

www.solunum.org.tr

YAPIM

DOMEDYA

İletişim ve Etkinlik Ajansı

Suadiye Mah. Ark 399

No 399/B 1 Kadıköy, İstanbul

Tel : 0216 970 21 29

Fax: 0850 220 04 51

domedya@domedya.com.tr

Editör:

Nilgün Karataş

Özlem Güller Ünal

Grafik Tasarım:

Belma Kuyucu

Yayın Türü

Online olarak yayınlanmaktadır.

www.solunum.org.tr

Yerel süreli yayın

Solunum Aktüel yılda üç sayı olarak yayınlanır.

Gazetede yer alan yazılar izinsiz kullanılamaz. Yayınlanan röportaj veya köşe yazılarındaki görüşler ile ilgili sorumluluk tamamen röportaj veren kişilere ve yazarlara aittir.

ISSN: 1309-5285

Bu önemli yıl dönümünü yüz yüze, bir arada görsel ve bilimsel bir şölen havasında kutlamak uygun olmayınca 50. yılımızı 2020 yılının ikinci altı ayına dağıtarak derneğimize yakışan bilimsel bir şölen olarak kutlamaya karar verdik.

kongremiz oldu. Kaygımızın nedeni tahmin edilebileceği gibi bilimsel hazırlık süreci değil kimseye zarar vermeden, tüm emek verenlerin sağlığını koruyarak nasıl bir program yapabiliriz sorusu idi... Yoğun çalışma ve araştırmalarımız bizi bu yıl içerisinde fiziksel bir kongre yapmanın imkansızlığı sonucuna taşıdı ve TÜSAD olarak bir ilke daha imza attık ve alanımızda bir ilk olan ‘Dijital Kongre’ yapma kararı aldık. Bu karar süreci gerçekten meslek hayatımızın en güç alınan kararlarından biri oldu... Önceliğimiz sağlığı korumak olunca, ‘zor zamanlar, daha iyi bir gelecek için yeni yollar da açabilecek yaratıcı ve cesur çözümler ister’ dedik ve aldığımız kararı uygulamaya geçtik. Bu önemli yıl dönümünü yüz yüze, bir arada görsel ve bilimsel bir şölen havasında kutlamak uygun olmayınca 50. yılımızı 2020 yılının ikinci altı ayına dağıtarak derneğimize yakışan bilimsel bir şölen olarak kutlamaya karar verdik.

Bu yılın ilk yarısını toplum olarak kendimiz, ülkemiz, yakınlarımız, geleceğimiz için kaygılanarak geçirdik. Bu kaygılar yaşanırken biz sağlık çalışanları olarak çok ağır bir yük ve sorumluluğun altına girdik. Özellikle branşımızda çalışan değerli hekim arkadaşlarımız sahada ön planda savaşmak zorunda kaldı. Sağlık çalışanlarımızın bu hastalığı yönetmedeki başarısı yadsınamaz bir gerçek. Bu başarının altında Cumhuriyet dönemimizde temelleri atılan sağlık sistemimiz var. Ne kadar övünsek az... Bu sistemin daha da ileriye götürülmesini umarken, bu uğurda canını veren tüm meslektaşlarımızı rahmetle anıyor ve önlerinde saygı ile eğiliyorum. Bu zorlu süreçte değerli meslektaşlarımızın kişisel koruyucu ekipman ihtiyaçlarını sorgulayıp gidermeye çalışarak, oluşturduğumuz telefon bağlantı hatları ile olgu bazında tıkanıkları yerde destek olarak, güncel konuları multidisipliner yaklaşım ile dijital platformda gerçekleştirdiğimiz sunumlarda aktarmaya çalışarak, uluslararası deneyimleri konusunda uzman bilim insanlarından dinleme fırsatı yaratarak, güncellenen rehberleri, güncel literatürleri derneğimizin dijital iletişim platformunda paylaşarak alanımızın en köklü uzmanlık derneği olarak yerine getirmeye çalıştık. Yararlı olabildiğimizi umuyorum. Genç Akademisyenler Grubu, derneğimizin en önemli yapı taşlarından birini oluşturmaktadır. Bu grubu oluşturan arkadaşlarımız pandemi sürecinde bir yandan sahada yoğun savaş verirken, bir yandan da yoğun bir literatür paylaşımında bulundular hatta yorgun meslektaşlarımıza kolaylık amaçlı video sunumlar olarak hazırlayarak paylaştılar. Bu uygulamada kıdemli uzmanlık öğrencisi arkadaşlarımız da yer aldı ve GEAK grubumuzda onlara da yer açtık. Sonuçta TÜSAD olarak bu dönemde de mesleğinin her aşamasındaki değerli meslektaşlarımız ile birlikte, çalışmak isteyen herkesi kapsayıcı, kavrayıcı, yapıcı yaklaşım içerisinde görev yaptık.

Genç arkadaşlarımıza önerim derneğimizin sloganında mevcut: Tükenmeyen nefesle çalışmak... Ulu önderimizin atmış olduğu temellerin üzerinde yükselen akademik gücümüzü kendi alanımızda daha iyiye götürebilmek için kendi adımıza yapabileceğimizin en iyisini yapma ilkesini benimsemek...

Solunum Aktüel'den 50. yıl için özel bir sayı

>> Dr. Arzu Mirici
Yazı İşleri Müdürü

22 Haziran TÜSAD için çok özel bir gün, 2020 TÜSAD için çok anlamlı bir yıl... Bu sayıyı hazırlamak için yaptığımız ilk yazı işleri toplantısında, her zamankinden çok daha farklı bir iş yapmamız gerektiğini biliyorduk. Öyle bir sayı yapmalıydık ki; TÜSAD'ın 50. yılına layık olmalıydı. Hem TÜSAD'ın uzmanlığını, deneyimini, bilgisini hem de enerjisini ve dinamizmini yansıtmalıydı.

50 yıl; bir dernek için çok uzun bir zaman, hele de daha 100. yılını doldurmamış genç bir Cumhuriyet için çok uzun... 50 yıl; büyük bir mutluluk kaynağı olduğu kadar, büyük bir sorumluluk. Biz de bu doğrultuda; bir yandan köklerimiz ne kadar güçlü olduğunu hatırlatmalı ama diğer yandan da bu koca çınarın dallarının göğe doğru uzandığını göstermeliydik.

50 yıllık tarihi bir çırpıda kayıt altına almak zor. Onca çabayı, onca zorluğu, her şeye rağmen elde edilen bir sürü başarıyı Solunum Aktüel'e sıkıştırmak mümkün olmasa da, bu sayıda geçmişten geleceğe uzanmayı amaçladık. Bir yandan da TÜSAD olarak yaptığımız onca işi kayıt altına almak istedik. Böylece derneğimizin genç üyelerine ve gelecekte TÜSAD Ailesi'ne katılacak yeni hekimlere ışık tutabilirdik. Umuyoruz ki, bugüne kadar hayata geçirdiğimiz faaliyetler gelecekte çok daha başarılı projelere zemin oluşturacak.

Başkanımız Ülkü Yılmaz'ın 50. yıla özel yazısı ile başlayan bu sayımızda saygıyla andığımız Meliha Terzioğlu'ndan bu yana görev alan tüm başkanlarımıza yer vermeye özen gösterdik. "Geçmişini bilmeyen geleceğine yön veremez" derler, biz de Solunum Aktüel içeriğini geçmişten

günümüze bir akış içerisinde oluşturduk. Solunum Aktüel 50. yıl özel sayısında merkez yürütme kurulu üyelerimizden çalışma gruplarımıza, TÜSAD Akademi'den Solunum 365'e kadar TÜSAD'ı TÜSAD yapan herkesin görüşlerine yer verdik. İlerleyen sayfalarımızda göreceksiniz, herkes ne kadar net anlatmış. Arkadaşlarımız duygularını o kadar güzel aktarmış ki, okurken böyle bir derneğe üye olmanın mutluluğunu hissedebiliyorsunuz.

50. yaşımızın koronavirüs pandemisi yaşadığımız bu olağanüstü döneme denk gelmesi de çok ilginç bir gelişme oldu. Bir yandan çağımızın en önemli olaylarından birine tanıklık ederken diğer yandan da mesleğimizden dolayı koronavirüs hayatımızın merkezine yerleşti. Haliyle bu sayımızda bunun izlerini de göreceksiniz. Bugüne kadar pandemi ile mücadele için yürüttüğümüz çalışmaların yanı sıra çok önemli sorulara yanıt arayan uzman görüşlerini de okuyabilirsiniz.

İçinde bulunduğumuz koşullar nedeniyle bu yıl ilk kez dijital olarak düzenlenecek olan 42. SOLUNUM Kongresi de bu sayımızın önemli konularından biri oldu. Bu kongre hakkında detaylı pek çok bilgiyi sayfalarımızda bulabilirsiniz.

Biliyorsunuz her sayımızda güncel pek çok konuya da yer veriyoruz. Bu sayımızda da Tele-Medicine uygulamalarından pandemi sürecinde değişen günlük yaşantımıza kadar birçok konuyu ele aldık. Hatta bu pandemi sürecinde ziyaret edebileceğiniz online müzeleri de paylaştık.

Keyifli okumalar dilerken, 50. yılımızı da kutluyoruz. Hep birlikte çok daha iyi işler başaracağımıza inanıyoruz.

Gündem Aktüel

9 kurucudan 4 bin 500 üyeye uzanan yarım asırlık dev çınar **TÜSAD 50 yaşında**

Bundan tam 50 yıl önce 9 akademisyenin bir araya gelerek kurduğu TÜSAD, yarım asırlık bilgi ve deneyimi ile meslektaşlarına ve içinde bulunduğu topluma katkıda bulunmaya devam ediyor. Yarım asırlık dev bir çınara dönüşen TÜSAD; 4 bin 300'ü aşan üyesi ile ilk günkü heyecan, özveri ve meslek örgütü olmanın getirdiği sorumluluk ile çalışıp, üretmeye devam ediyor.

50 YIL ÖNCE

Tarih 22 Haziran 1970. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin bir odasında bir araya gelen 9 akademisyenin çabası ile bir dernek kuruluyor. Ülkesine ve mesleğine aşık bu 9 akademisyen bu yeni oluşumun adını Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) olarak belirliyor. Derneğin ilk başkanı da Türkiye'nin öncü kadınlarından biri olan Prof. Dr. Meliha Terzioğlu oluyor. Derneğin amacı; tıbbi-sosyal çalışmalarla toplumu bilinçlendirmek. Hedefi ise; toplumsal ve mesleki eğitimi ve araştırmaları destekleyerek Türk halkının akciğer sağlığını korumak. Bu dernekte büyük bir özveri ile çalışan üyelerin sayısı onlar, yüzler derken binlerce hekime ulaşıyor.

50 YIL SONRA

Tarih 22 Haziran 2020. Türkiye'nin alanında ilk bilimsel uzmanlık derneği olarak faaliyet gösteren TÜSAD, bugün 4 bin 300'ü aşan üyesi ile yoluna devam ediyor. Yarım asırlık dev bir çınar olarak tarihine 41 ulusal kongre, sayısız bilimsel toplantı, sempozyum, iki dünya kongresi ve yüzlerce farkındalık projesi sığdıran TÜSAD; kurucularının izinde gidiyor. İlk günkü heyecan, özveri ve meslek örgütü olmanın getirdiği sorumluluk ile çalışıp, üretmeye devam eden TÜSAD, alanında pek çok ilki gerçekleştirmiş olmanın gururunu yaşıyor. Köklü bir dernek olmanın sorumluluğu ile genç üyeleri ile el ele veren TÜSAD, daha iyi bir gelecek için çalışmalarını sürdürüyor.

Gündem Aktüel

Çağına yön veren, ömrünü bilime ve topluma adayan öncü bir başkan:

MELİHA TERZİOĞLU

Kurucuları arasında yer aldığı TÜSAD'ın 1970 yılında ilk başkanlığını üstelenen Prof. Dr. Meliha Terzioğlu, bu görevi tam 24 yıl sürdürdü. Ülkemizde bilimin gelişmesine öncülük eden Terzioğlu, adını 20. yüzyıla yön veren kadınlar arasına yazdırırken, toplumsal ve mesleki eğitime yönelik çalışmalarını ile de binlerce insanın hayatına dokundu.

Meliha Terzioğlu, Manisa, Soma'da 1915 yılında doğdu. Orta öğrenimini İstanbul Amerikan Kız Koleji'nde tamamladıktan sonra kazandığı burs ile eğitimini ABD'de sürdürdü. Wellesley Koleji'ndeki (Wellesley College, Massachusetts) eğitimini 1935 yılında tamamlayarak, biyoloji alanında "bilim uzmanı" (MSc) unvanını aldı. Ardından Yale Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde (Yale School of Medicine, New Haven) doktorasını yapan Terzioğlu, Türkiye'ye 1938

görev üstlenen Terzioğlu, 7 Eylül 1967'de Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin kurulmasıyla hizmetlerini burada sürdürdü. Biyofizik ayrı bir Anabilim Dalı olarak ayrılıncaya kadar Fizyoloji ve Biyofizik kürsüsü Başkanlığını yürüttü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalı'nda yetişen öğretim üyelerinin üzerinde büyük emeği olan Terzioğlu, 1984 yılında emekli oldu. Ancak 1994 yılına dek ders vermeye ve kürsü çalışmalarına devam etmiş, 1995 yılında ise vefat

yılında "bilim doktoru" (PhD) olarak döndü. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Genel Fizyoloji Enstitüsü'nde asistan olarak görev başlayan Meliha Terzioğlu, 1944 yılında doçent, 1949'da profesör olmaya hak kazanarak fizyoloji alanında "Türkiye'nin ilk kadın öğretim üyesi" oldu. Fizyoloji alanının gelişmesine yönelik çalışmalarının yanı sıra biyofizik dersinin tıp fakültesi eğitim programına eklenmesinde önemli bir rolü bulunan Terzioğlu, biyofizik dersinin 1963 yılında İstanbul Tıp Fakültesi'nin müfredatına girmesini sağladı. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin kuruluşunda aktif

etmiştir.

Ülkemizde tıp biliminin gelişimine yönelik çabalarının yanı sıra sosyal çalışmalara önem veren Terzioğlu, toplumu bilinçlendirmek amacının yanı sıra "toplumsal ve mesleki eğitimi ve araştırmaları destekleyerek, Türk halkının akciğer sağlığını korumak" hedefine yönelik olarak alanının önde gelen 8 meslektaşı ile 22 Haziran 1970 tarihinde TÜSAD'ın kurulmasını sağladı. Alanında "ilk uzmanlık derneği" olan ve "kamu yararına dernek" unvanını kazanan TÜSAD'ın ilk başkanı oldu. Terzioğlu, bu görevi 1970-1994 yılları arasında

tam 24 yıl sürdürerek, önemli çalışmalara imza attı. Bilimsel kimliğini ve akademik duruşunu ulusal sınırların ötesine taşıyan Terzioğlu, 1988'de Cambridge International Biographical Center tarafından yayınlanan "Foremost Women of Twentieth Century - Yirminci Yüzyılın Önde Gelen Kadınları" adlı kitabın ilk cildinde yer alan bin kadın arasında 35'inci sırada yer aldı. Ocak 1995 tarihinde Türkiye Bilimler Akademisi şeref üyeliğine

seçilen Terzioğlu, adını tarihe altın harflerle yazdırdı. Tüm akademik yaşantısını yönetici, eğitici ve araştırmacı olarak aktif bir şekilde çalışarak geçiren Terzioğlu, yetiştirdiği öğrencileri ve kurucusu olduğu TÜSAD tarafından bilime yaptığı katkıları ile her zaman saygıyla anılacaktır. Bu amaçla her yıl "Prof. Dr. Meliha Terzioğlu Bilim Ödülü" vermekte olan TÜSAD, faaliyetleri ile kurucu başkanlarının izinden yürümeye devam edecektir.

TÜSAD'ın bayraktar isimlerinden bir duayen: MÜZEYYEN ERK

TÜSAD'ın bugünlere ulaşmasında büyük bir özveri ve azimle çalışarak bayrağı elden elde ulaştıran önceki başkanlarının payı çok büyük elbette. TÜSAD'ın bayraktar isimlerinden biri de Prof. Dr. Müzeyyen Erk. TÜSAD'da Prof. Dr. Meliha Terzioğlu'ndan sonra başkanlığı üstenen Müzeyyen Erk, 1947 yılında Kütahya'da dünyaya geldi. İlköğretimine Çanakkale'de başlayıp, lise eğitimini Bursa'da tamamlayan Erk, 1971 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. 1976'da Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nda uzmanlık

eğitimini tamamlayan Erk, 1981'de doçent, 1988 yılında da profesör oldu. Şubat 1996 ve Şubat 2002 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanlığını yaptı. 1997-2006 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Akciğer

Hastalıkları ve Tüberküloz Enstitüsü Müdürlüğü'nü yürüttü. Şubat 2004'den itibaren bir yıl süreyle Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekan yardımcılığı görevini üstlendi. 1988-1994 yılları arasında TÜSAD'ın genel sekreterliğini yapan Erk, 1994-2000 yılları arasında derneğin başkanlığı üstlendi. 2009 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan emekli olan Erk, ülkemizde göğüs hastalıkları alanının gelişmesinde önemli kilometre taşlarından biri olarak, yüzlerce makale, onlarca kitaba imza atarken Türk tıp dünyasına yüzlerce bilim insanı kazandırdı.

"TÜSAD'ın benim özel yaşamımda, mesleki yaşamımda, kariyerimin oluşumunda çok ciddi bir yeri var. Müzeyyen Erk olarak geldiğim noktada, eğitimimde önemli bir katkısı var. TÜSAD'da çalışırken çok emek sarf ettim ama çok şey de öğrendim. Ayrıca çok güzel dostluklar da edinmiş oldum. Bütün Türkiye'de pek çok dostum var. Dernek vasıtasıyla onlarla bir araya gelmesek, birbirimizi tanımasak bu zenginlikten yoksun kalacaktım. Öte yandan dernek sayesinde çok değerli hocaları tanımış olmanın hazzı da var. Bu yüzden derneği hep çok iyi duygularla anıyorum."

***Solunum Aktüel/ Yıl 1/Sayı2/Müzeyyen Erk röportajından**

Gündem Aktüel

TÜSAD'DA GEÇEN 40 YIL

Genç arkadaşlarımızın TÜSAD'ı
100. yıla gururla taşıyacağına inanıyorum

26 Mayıs 2000 tarihinde yapılan genel kurul sonrası TÜSAD'a başkanlık gibi onurlu fakat bir o kadar da sorumluluk isteyen bir göreve başladım. 2006 yılından sonra başkanlık görevimi Can Öztürk'e devrettim. TÜSAD'ın multidisipliner yapısının, genç arkadaşlarımız tarafından da korunacağına ve derneğimizi 100. yıla gururla taşıyacaklarına inancım tamdır.

>> Dr. Mustafa Yaman
TÜSAD 3. Dönem Başkanı

1968'de Cerrahpaşa Tıp Fakültesine girdiğimde ülkemizdeki sosyolojik tablo ve olaylar hakkında filimler ve romanlar yazıldı. Meğer 1970 yılında hocalarımız da TÜSAD'ı kurmuşlar, haberim yoktu! 1976'da Cerrahpaşa pnömo-fizyoloji kliniğinde asistanlığa başladığımda hocalarımızın bu dernekteki akademik hizmetlerini öğrendim ve ben de üye oldum. Bilimsel faaliyetleri ve akademik ortamı tanımaya başlamıştım. Dernekte görev alacaklar önce mutfakta çalıştırılırdı. 1985'de, o yıllarda, kongrede sunulan panel ve araştırmaların yayınlandığı "Solunum" dergisinin redaksiyon komitesine seçildim ve dernek başkanımız Meliha Terzioğlu ile çalışmanın ayrıcalığı ve onuruna eriştim. 1990'da yapılan genel kurulda sayman üye olarak yönetim kuruluna girdim. Türkiye'nin en seçkin akademisyenleri ile birlikte yaptığımız toplantılar, akademik gelişmemde ayrı bir eğitim sürecini başlattı. Bu yıllar göğüs hastalıkları camiasında yeni bir derneğin kurulma girişimlerinin başladığı dönemdi. Ben de genç akademisyenlere bilimsel aktivasyonlarda daha çok sorumluluk verilmesini, anketler yapılarak üyelerin eğilimlerinin belirlenmesini ve ERS ile iş birliği yapılmasını önerdim. Dernek başkanımız Meliha Terzioğlu bu önerileri dikkate alarak, ilgili yazışmaları yaptı ve daha sonra da ERS Türkiye Delegasyonu süreci başladı. Ülkü Bayındır ilk temsilimiz oldu.

Genelde amatör duygularla yapılan kongrelerimizin aksine 21. ulusal kongremizi Kuşadası'nda ve profesyonel bir organizasyon ile yapma fikrine başkanımızı zor ikna ettim. Neyse ki Atilla Akkoçlu ile birlikte yaptığımız bu başarılı organizasyon bize karşı duyulan güveni artırdı. 30 Mayıs 1994 tarihinde yapılan genel kurul, TÜSAD'da 24 yıllık Meliha Terzioğlu döneminin bitmesine neden oldu. Hocamız başkanlığı Müzeyyen Erk'e devretti. Ben gene sayman görevindeydim. Türk Tabipler Birliği'nin başlattığı uzmanlık dernekleri çalışmalarına Tuğrul Çavdar ile birlikte katıldık. Hocamız aynı zamanda TORAKS'ın da yetkilisi olduğu için UDKK toplantılarına TÜSAD adına ben devam ettim. Her iki derneğin birlikte oluşturduğu, Göğüs Hastalıkları Yeterlik Kurulu'nun tüzük çalışmalarını

takiben dağıtılan ilk BOARD belgelerini kurucu genel sekreter olarak imzaladım. 1998'de yapılan genel kurul sonrası genel sekreterlik görevim başladı. TÜSAD'ın gerek bilimsel gerekse sosyal olarak en ihtişamlı kongrelerinden biri olan 25. ulusal kongresini İstanbul Çırağan Sarayı'nda yaptık. Bu yıllarda Solunum Dergisi'ni, yılda dört kez çıkan hakemli bir dergi olarak tasarladık. İlk editörümüz Nurhayat Yıldırım'dı.

26 Mayıs 2000 tarihinde yapılan genel kurul sonrası TÜSAD'a başkanlık gibi onurlu fakat bir o kadar da sorumluluk isteyen bir göreve başladım. Yönetim Kurulu'na eğitim hastanelerinden katılan arkadaşların (Veysel Yılmaz, Hüseyin Halil Çolar) desteği ile üye sayımızı artırmaya başladık ve yeni kurulan Göğüs Cerrahisi Derneği ile birlikte kongre düzenledik. Bu dönemde Şinasi Yavuzer ve Hakan Kutlay ile yakın çalışma şansımız oldu. Çeşitli illerde yaptığımız rutin dernek toplantılarımız devam ederken, 2001 yılında

uluslararası katılımlı "Akciğer Kanseri ve Bronkoskopi" 2002 yılında "Solunum Yetmezliği" ve 2003 yılında "17. Asya-Pasifik Kongresini" CHEST ile birlikte gerçekleştirdik. Bu kongre solunum alanında ülkemizde yapılmış ilk ve en kapsamlı bilimsel aktivite olmuştur.

CHEST ile TÜSAD'ın bilimsel iş birliği artmış, "ACCP-SEEK

2003"ve CHEST dergisindeki bazı makaleler Türkçeye çevirilerek "CHEST Türkiye" olarak yayınlanmıştır. Bu süreçte Günseli Kılınç'ın katkıları unutulmamalıdır. ERS'nin 2001 yılında Berlin'de yapılan kongresinde TÜSAD olarak "National Village" de yerimizi aldık ve sonraki yıllarda da devam edecek bir iş birliğini başlattık. "Kulak Burun Boğaz Derneği" ile "Astım-Rinit Günleri" toplantıları serisini başlattık. Bu süreçte Bülent Tutluoğlu önemli rol oynamıştır. Solunum Dergisi editörlüğüne başladığım 2002 yılından itibaren İngilizce yazılmış makaleleri de kabul edilerek dergiyi "Ulusal Dizinde" taranan bir konuma getirdik. Bu süreçte

Serdar Ertuğran'ın katkısı benim için çok önemlidir. Üye sayısı ve faaliyetleri artan TÛSAD'ın yönetim stratejisini gözden geçirip, K2 firmasında Erdinç Tan ile profesyonel dernek yönetimi çalışmalarına başladık. Böylece derneğin web sitesi, çalışma ofisi, sekreteri ve büyüme vizyonunu birlikte planladık. Tüzük değişikliği yaparak Yönetim Kurulu Üye sayısını artırdık ve 21 Mayıs 2004 tarihli genel kurulda uzun süre bizlerle çalışacak olan çoğu halen derneğimizde yöneticilik yapan arkadaşları aramıza aldık. Böylece TÛSAD'ta yapısal değişimi başlatmış olduk. Yeniden kongre, çalışma grupları, şube kurulması fikirleri oluşmaya başladı. 36 yıl boyunca başkanlığını Cerrahpaşalı öğretim üyelerinin yaptığı TÛSAD'ta 22 Haziran 2006 yılında yaptığımız genel kurul sonrası başkanlık görevimi Can Öztürk'e devrettim. 2. Başkan olarak 5 yıl sürecek bu yeni dönemde alınan, uygulanan pek çok karar, yönetmelik, tüzük çalışmalarında çok uyumlu ve verimli bir dönem geçirdik. TÛSAD iktisadi işletme sorumluluğunu Günay Aydın'la birlikte üstlendim. Bu süreçte kurucu başkanlığını yaptığım "Girişimsel Pulmonoloji" çalışma grubunun ve Semra Bilaçeroğ-

lu'nun çabaları ile ülkemize kazandırdığımız 2.EC-BİP kongresinin hazırlık çalışmaları ve ayrıntılarını merak edenlere Solunum Aktüel'in 5. sayısını incelemelerini öneririm. Bu kongreye hazırlık için İstanbul'da yaptığımız "I. Ulusal Girişimsel Pulmonoloji Sempozyumu" benim TÛSAD'daki son etkinliğim olmuştur. Birlikte çalıştığımız dönemde arkadaşlarımın çoğuna TÛSAD değerleri-

ni ve hassasiyetlerini aktardığıma inanıyorum. 40'uncu yılımızda yaptığımız tanıtım filminde Meliha Terzioğlu'nu ve TÛSAD'ı tanıyan deneyimli hocaların kendi anlatımları ile çektiğimiz video, derneğimizin sitesinde uzun süre yayınlanmıştır. Daha sonraki yıllarda onur üyesi olarak davet edildiğim toplantılarda derneğimiz adını değiştirmek ve bazı branşların seçme-seçilme haklarını elinden almak gibi kurucu değerlerimize uymayan girişimlere karşı çıktım. Göğüs hastalıkları branşının ilk uzmanlık derneği olmasını sağladığımız TÛSAD'ın multidisipliner yapısının, genç arkadaşlarımız tarafından da korunacağına ve derneğimizi 100. yıla gururla taşıyacaklarına inancım tamdır.

Gündem Aktüel

TÜSAD ölkemizin en güçlü uzmanlık derneklerinden biridir

TÜSAD, başkanlık görevini devrettiğim dönemde, artık, yayınları, kongreleri, kursları ile ölkemizin en güçlü uzmanlık dernekleri arasına girmiştir. Bundan sonra da , TÜSAD eskisinden daha güçlü bir şekilde, adına yaraşır bir şekilde, Türkiye'nin derneği olacak ve tüm üyeleri ile bütünleşecektir.

>> Dr. Can Öztürk
TÜSAD 4. Dönem Başkanı

TÜSAD, kuruluşunun ilk yıllarından itibaren gerçekleştirdiği eğitim faaliyetleri ile alanımızda bir okul olmuştur. Bugün göğüs hastalıkları alanında çalışan birçok akademisyen ve eğitimci kadrolardaki birçok hocamızın bilimsel çalışmalarını meslektaşları ile paylaştıkları ortam TÜSAD kongreleri ve "SOLUNUM" dergisi başta olmak üzere TÜSAD tarafından yapılmış yayınlardır. TÜSAD'ın kuruluşunu sağlayan ve özveri ile çalışarak derneğimizi bugünlere getiren, yaşanan bazı olumsuz koşullara karşın ayakta kalmasını sağlayan tüm hocalarımıza her zaman minnet duygularımızı ifade etmekten onur duyuyorum.

2000'li yılların başında, yeni kurulan Toraks Derneği'nin hızla örgütlenip büyümesi ve alanda çalışan meslektaşlarımızı geniş oranda kapsamış olması, TÜSAD'ın geri plana düşmesine ve 2000 yılından itibaren ulusal kongrelerini bile yapamaz hale gelmesine neden olmuştur. 2004-2006 döneminde, yönetim kurulunda gerçekleştirilen yapısal ve yönetsel değişiklikler sonucunda derneğin İstanbul dışına açılım süreci başlatılmış, daha katılımcı, yeniliğe ve değişime daha açık hale getirilmesi sağlanmıştır. TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu içinde bu tarihten sonra yer alan yeni yönetici kadrolar, ekip çalışmasının zevkini çıkararak derneğin hızla gelişmesi için önemli adımlar atmışlardır. Dolayısıyla uzmanlık alanımıza farklı bir tarzda hizmet etmek için, genellikle özel hayatlarından zaman çalarak el ve güç birliği ile derneği bu günlere taşıdışlardır.

2005 yılında yeniden ulusal kongremizi düzenleyen bu yeni ekibin esasında başardığı iğne ile kuyu kazmaktan başka bir şey değildi. Ancak bize güç veren ve farklı kılan en önemli unsur; huzurlu, çıkarsız, iyi niyetli , hiçbir çatışmanın olmadığı bir çalışma ortamı oluşturmamızdı. İstanbul dışında; birçok yeni uzman ve asistan arkadaşımızın derneğin varlığından bile haberinin olmadığı o dönem, yaratılan mütevazı, çatışmalardan uzak, sıcak ve içten bir platformda eski hocaları ve yeni nesli bir araya getirebilmemiz sayesinde hızla aşılmış, önemli stratejik mücadeleler verilmiş ve TÜSAD bugünkü düzeyine taşınmıştır. 2006-2011 yılları arasında TÜSAD Başkanlığını benim üstlendiğim TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu kadrosu,

özveri çalışmalarının ürünü olarak, derneğin daha katılımcı, yeniliğe ve değişime daha açık hale getirilmesini sağlamıştır. 2004 yılında 600'ü bulmayan üye sayımızın 2011 yılında 2000'i geçmesi ve 400 kişi ile yapılan ulusal kongrelerimizin yaklaşık 1.500 kişi ile yapılır hale gelmesi çok ciddi bir dönüşümün sayısal göstergeleridir. TÜSAD, başkanlık görevini devrettiğim dönemde, artık, yayınları, kongreleri, kursları ile ülkemizin en güçlü uzmanlık dernekleri arasına girmiştir. Dernek Genel Sekreteri ve Başkanı olarak içinde bulunduğum dernek yönetim kurullarının, her kademedeki büyük bir özveri ile çalışan tüm üyelerimizin katkıları sayesinde 2004-2011 yılları arasında gerçekleştirdiklerini bir tarihsel perspektif verebilmek için aşağıda sıralamaya çalıştım:

- Üye sayısının 2000'in üzerine çıkarılması, İstanbul ağırlıklı bir dernek olmaktan çıkıp tüm Türkiye'nin derneği haline gelmesi.
- Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlik Kurulu içinde TTD ile eşit koşullarda işbirliği ve paylaşım ile Yeterlik Kurulu faaliyetlerine aktif katılım.
- 2005 yılında yeniden ulusal kongre formatına geçiş, 400 kişi ile yapılan 2005 kongresini takiben her kongrede bir öncekine göre katılımcı sayısının giderek artması, "SOLUNUM" kongrelerinin hem bilimsel hem de sosyal anlamda ciddi övgü alan toplantılar niteliğini kazanması ve katılımcı sayımızın 1.500 kişiye yaklaşmış olması.
- 14 çalışma grubunun kurulması ve çalışmaya başlaması.
- Göğüs Cerrahisi, Çocuk Göğüs Hastalıkları ve Aile Hekimliği koordinasyon kurullarının yapılandırılması.
- SOLUNUM dergisinin hakemli dergi haline gelmesi, ULAKBİM, Index Copernicus International ve Türkiye Atıf Dizini veri tabanlarında endekslenmesi ve Pubmed için başvuru sürecinin başlaması.
- TÜSAD Akademi'nin kurulması ve çok hızla ülke genelinde birçok kursun düzenlenmesi.
- Diğer dernekler ile işbirliği süreci ve eğitim alanında ortak faaliyetler.
- Üyelerimizle haberleşmemizi sağlayan TÜSAD Yahoo grubu kurulmuş ve uzmanlık alanımızda ilk kez derneğimiz tarafından, sosyal medya uygulamaları üyelerimizin kullanımına sunulmuştur.
- Web sayfamız yenilenmiş ve diğer uzmanlık derneklerine örnek olacak şekilde çok daha nitelikli, güncel, zengin ve yararlı bir ortam sağlanmıştır. Yine uzmanlık alanımızda ilk kez "Kongre ve Toplantı Sunumları" video görüntüsü olarak (WEBCAST) üyelerin sürekli

yararlanımına açılmıştır.

- "SOLUNUM" dergilerinin eski sayıları ve "SOLUNUM" kongre kitapları 1978 yılından itibaren olacak şekilde dijital ortama aktarılmış ve üyelerin kullanımına sunulmuştur.
 - Halkı bilgilendirme ve derneğin marka özelliğini artırma amacına yönelik sayısız yazılı ve görsel medya (TV) programı gerçekleştirilmiş ve özel günlerde bu ortamlar aracılığı ile yoğun olarak topluma ulaşılmaya çaba gösterilmiştir.
 - Halka ve hastalara yönelik birçok afiş ve broşür hazırlanmış ve bastırılarak dağıtılmış, üyelerimiz bu materyalleri WEB sitemiz üzerinden talep etmeleri halinde kendilerine ücretsiz olarak ulaştırılmıştır.
 - TÜSAD Kitapları serisinde 5 kitap yayınlanmış ve talep eden her üyemize ücretsiz olarak gönderilmiş, basılmak üzere birçok kitabın planlaması yapılmıştır.
 - SOLUNUM Aktüel gazetesi yılda 4 kez basılarak, kuru bir dernek bülteni niteliğinin ötesine geçilmiş ve dernek üyeleri faaliyetler hakkında bilgilendirilmiştir.
 - KOAH Bülteni yılda 3 kez yayınlanmıştır.
 - Meslektaşlarımıza kongre desteği ve yurt dışında eğitim desteği sağlanmıştır.
- 2011 yılı sonrası görev alan tüm yönetim kurulları ve dernek başkanları da bu ivmeyi düşürmeden, artırarak sürdürmüşler, huzurlu, iyi niyetli, uyumlu, karışık fikirlere her zaman saygı duyulan bir çalışma ortamı içerisinde derneğin fonksiyonlarını yürütecek; şeffaf ve üyeler için her zaman ulaşılabilir, paylaşan bir yönetim örneği vermişlerdir. Bundan sonra da, TÜSAD eskisinden daha güçlü bir şekilde, adına yaraşır bir şekilde, Türkiye'nin derneği olacak ve tüm üyeleri ile bütünlenecektir.
- TÜSAD bünyesinde üstlendiğim tüm görevlerde bana her zaman destek olan arkadaşlarıma minnet duygularımı ve teşekkürlerimi sunmak bir gönül borcumdur...

Gündem Aktüel

TÜSAD sadece meslektaşlarımız için değil toplum sağlığı için de önemli işler yapıyor

“Derneğimiz geldiği noktada sadece meslektaşlarımız için değil, toplumun akciğer sağlığını iyileştirmek ve korumak adına da önemli hizmetlerin altına imzasını attı. Bir üyesi olmaktan ve yönetim kadrolarında önemli görevler üstlenmekten gurur duyduğum TÜSAD’ın 50. yaşı kutlu olsun.”

>> Dr. Mecit Süerdem
TÜSAD 5. Dönem Başkanı

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) kuruluş tarihi olan 1970 yılından itibaren alanımızda mezuniyet sonrası eğitimler için okul, bilimsel araştırmalar için motive edici, yol gösterici bir sivil toplum örgütü olma misyonu yüklenmiş ve bu görevini kurulduğu yıldan itibaren 50 yıl boyunca başarıyla sürdürmüştür. İlk kuruluşundan itibaren multidisipliner yapılması derneğin kimliğini kuvvetlendirmiş ve gelişimine ivme kazandırmıştır. Uzmanlık eğitimine başladığım 1981 yılından itibaren TÜSAD akademik yaşantımın ayrılmaz bir parçası oldu. Asistanlık yıllarım içinde TÜSAD’ın merkezi olan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Kliniği’nde solunum fonksiyon testleri eğitimi aldım. Asistanlığımın ikinci yılı bitimine doğru lokal anestezi ile rijit bronkoskopi yapmaya başlamıştım. Aynı zamanda bronkoskopileri de izleyerek hocalarımın tekniklerini öğrenme olanağı buldum. Rotasyon döneminde TÜSAD ile tanıştım ve o günlerden itibaren yüksek aidiyet duygusu ile derneğime bağlandım.

1985 yılında katıldığım ilk TÜSAD kongresi mesleğim için bir dönüm noktası oldu. Saygıdeğer ho-

calarımız ile yakın olmak, genç akademisyenler ile tanışmak ve sohbet etmek akademisyen olmamda önemli bir etken oldu. Akademik hayatıma başladıktan sonra artık TÜSAD kongrelerine bildiriler ile katılmak en önemli hedeflerimden birisi oldu. O yıllarda akademik hayata adımını atmış tüm hocalarımız için TÜSAD kongrelerine katılmak, bildiri sunmak veya panel konuşmaları yapmak gurur verici olaylardı. Ben ilk panel konuşmamı uzmanlığımın üçüncü yılında yapmıştım.

TÜSAD toplantılarından birisi için 2003 yılında Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı olarak Konya’da ev sahipliği yaptık. Bu toplantıda yönetim kuruluna girmem için teklif yapıldı ve görevi kabul ettim. 2004 yılında yeni seçilen TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu’nda (MYK) göreve başladım. 2004-2006 yönetim döneminde önemli yönetsel ve yapısal değişiklikler gerçekleştirdik. O yıllarda dernek üye sayısı 400 civarlarındaydı. Yıllık genel kongrelere ara verilmiş, yılda bir kez yabancı konuşmacıların da davet edildiği yüksek akademik nitelikte spesifik konularda toplantılar yapılıyordu. Yönetime girdiğim yıllık kongreleri tekrar düzenleme-

ye başladık. Kısa sürede kongre organizasyon komitesi yapılanması, bilimsel program formatlarımız ile yüksek seviyede beğeni alan ve katılımcı sayısı hızla artan TÜSAD SOLUNUM Kongreleri organizasyonları düzenledik. Üye sayımızı artırmak için bu kongreler bize önemli bir fırsat penceresi yarattı ve üye sayımız hızla arttı.

Yönetim kurulunda ilk görev aldığım dönemde TÜSAD, üyeleri daha çok üç büyük şehirden olan bir dernekti. Ancak Anadolu'da çok sayıda yeni fakülteler açılıyordu. Yönetim kurulunda bana yüklenen görevlerden birisi de derneğimizi Anadolu'da güçlendirmektir. Anadolu fakültelerinde ve Sağlık Bakanlığı eğitim kurumlarında görev yapan akademisyenlerle kurulan bağlantılar ve zamanla sayıları artan TÜSAD organizasyonlarında onlara görev verilmesi ile bu amacımıza büyük oranda ulaşmış olduk. 2005 yılında çalışma grupları, 2006 yılında ise Ankara ve İzmir Şubeleri kuruldu. Şubeler ve çalışma grupları ile TÜSAD faaliyetleri kısa sürede çok zenginleşti. Derneğimizin nitelikli mezuniyet sonrası eğitim çalışmaları ile birlikte üye sayımız daha da artış gösterdi.

Yönetim kurulu kararı ile derneğimizin süreli yayın organı olan SOLUNUM Dergisi'nin editörlük görevini üstlendim. Görevim süresince, uzun yıllar Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi süreli yayını olan hakemli dergisinde baş editörlük görevimde edindiğim tecrübelerden çok yararlandım. Derginin kapağı dahil olmak

üzeri tüm formatı değiştirilerek ve profesyonel bir yayınevi ile anlaşarak hakemli dergiye dönüştürüldü. Bu süreç sonunda ulusal ve uluslararası indekslerde taranan bir dergi oluşturuldu. 2011 yılında TÜSAD MYK Başkanı sečilince editörlük görevini devrettim. Ayrıca KOAH Çalışma Grubu kurucu başkanlık görevim süresi içinde periyodik KOAH Bülteni'ni çıkarmaya başladık ve bültenin ilk editörlük görevini üstlendim. Kısa süre sonra da Astım Bülteni'ni yayınlamaya başladık.

"Yöneticiler ve üyeler olarak el ele vererek derneğimizi bugünlere özveri ile taşıdık. Derneğimiz geldiği noktada sadece meslektaşlarımız için değil, toplumun akciğer sağlığını iyileştirmek ve korumak adına da önemli hizmetlerin altına imzasını attı. Bir üyesi olmaktan ve yönetim kadrolarında önemli görevler üstlenmekten gurur duyduğum TÜSAD'ın 50. yaşı kutlu olsun."

Akademisyenler'in (GEAK) kuruluş aşaması 2014 yılında tamamlanarak çalışmalar başlatıldı. GEAK ile genç akademisyenlere dernek çalışmalarını içinde pek çok kapı açılmış oldu ve çok merkezli çalışmalara katılma olanağı sağlandı.

Dernek başkanlığı dönemimde 3 önemli uluslararası organizasyona ev sahipliği yaptık. EABIP ile birlikte organize edilen '2nd European Congress for Bronchology and Interventional Pulmonology (ECBIP, April 27-30, 2013- Izmir)' kongresi ülkemizde gerçekleştirildi. TÜSAD ve ISAM (International Society for Aerosols in Medicine) tarafından ortaklaşa düzenlenen "Basic Principles and Clinical Applications of Aerosol in Medicine" sempozyumu 2 Ekim 2013'de Çeşme'de düzenlendi. Yine aynı yıl "COPD Istanbul" sempozyumu başarıyla gerçekleştirilerek bu toplantının uluslararası bilim insanları tarafından oluşturulan bir kurul tarafından her yıl düzenlenmesi kararı verildi.

Uzun yıllar önce proje olarak kafamda oluşturduğum KOAH Hastaları Derneği

KOAH Çalışma Grubu faaliyetlerim içinde önemli bir projem olan yıllık uluslararası 'COPD Istanbul' toplantılarını başlatmaya karar verdik.

Dernek başkanlığına seçildiğim 2011 yılı Olağanüstü Genel Kurulu için taslağını hazırladığım ve yönetim kurulunda son şeklini verdiğimiz yeni tüzük kabul edildi. Tüzükte üzerinde önemle durduğum en önemli değişiklik; "Merkez Yönetim Kurulu asıl üyeleri arka arkaya en fazla iki dönem görev yapabilir ve Merkez Yönetim Kurulu başkanı arka arkaya olmaması kaydı ile en fazla iki dönem başkanlık yapabilir" kararı alındı. Bu sayede TÜSAD yönetim biçimi çok daha demokratik, etkin ve yaygın katılıma uygun hale getirildi. Diğer yandan TÜSAD Genel Merkez Ofisi yeniden yapılandırılarak derneğin kurumsal yapısı çok daha güçlendirildi.

Dernek faaliyetlerimizin sayısı arttıkça, organizasyonları planlama ve yürütmede MYK'nın iş yükü çok arttı. Merkez Yönetim Kurulu'na TÜSAD Akademi kurulmasını önerdim ve bu teklifim kabul edildi. TÜSAD Akademi Yürütme Kurulu yıllık dernek kongreleri dışındaki tüm bilimsel aktiviteleri planlama ve yürütmede MYK ile iş birliği içinde çalışmaya başladı. Temelleri başkanlık dönemimde atılan TÜSAD Genç

kurma düşüncemi ikinci başkanlık dönemim içinde 2014 yılında TÜSAD MYK'sına öneri olarak sundum. TÜSAD'ın himayesinde ve destekleri ile 2015 Ocak ayı içinde derneğin kuruluşunu tamamladık.

TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu'na girdiğim ilk yıllardan itibaren derneğimizin yönetsel ve kurumsal yapısını güçlendirecek ilkleri başarmanın gururunu yaşadığımı burada ifade etmek istiyorum. Tüm bu çalışma dönemleri boyunca destek ve yardımlarını esirgemeyen tüm çalışma arkadaşlarıma minnet duygularım ile teşekkür ediyorum. Yöneticiler ve üyeler olarak el ele vererek derneğimizi bugünlere özveri ile taşıdık. Derneğimiz geldiği noktada sadece meslektaşlarımız için değil, toplumun akciğer sağlığını iyileştirmek ve korumak adına da önemli hizmetlerin altına imzasını attı.

Bir üyesi olmaktan ve yönetim kadrolarında önemli görevler üstlenmekten gurur duyduğum TÜSAD'ın 50. yaş kutlu olsun. Etik değerlere bağlılık, ötekileştirmeyen, demokratik, elitist davranışlardan uzak, pozitif rekabetçi dernek yönetimi anlayışının kesintiye uğramadan sürdürüleceğinden emin olarak saygılarımı sunuyorum.

Gündem Aktüel

TÜSAD üyelerinin gelişimine katkıda bulunmaya devam edecek

TÜSAD'ın hayatımdaki anlamının en somut ve net ifadesi; evim ve çalıştığım hastanem dışında benim için üçüncü bir aile ortamı ve yuva anlamını taşımasıdır. Öncü, yeniliklere açık bir uzmanlık derneği olan TÜSAD çatısı altında her üyemiz kendini ifade etme, çalışma, kendini ve uzmanlık alanını geliştirme imkanını bulacaktır.

>> Dr. Filiz Koşar
TÜSAD 6. Dönem Başkanı

TÜSAD'a asistanlığımın ilk yıllarında üye olduğumda akademik hayatımın devamında benim için bu denli önemli bir kurum olacağını hayal bile edemezdim. Uzunca bir süre, yaklaşık 10-15 yıl diyebiliriz, yıllık kongrelerine katıldığım bir uzmanlık derneği olmasının yanında "Solunum" Dergisi ile ilk bilimsel çalışmalarımızı paylaştığımız bir mecra olarak da anlam taşıdı. Ayrıca şunu da özellikle belirtmem gerekir ki; TÜSAD sadece ulusal platformda değil, 90'lı ve 2000'li yıllarda asistan hekimler ve genç akademisyenler için uluslararası bilgi alışverişinin sağlanmasına öncülük eden ve yeni açılımlar sağlayan bir dernek algısı ile de hafızamda yer almıştır. 2005 yılı itibarıyla TÜSAD çatısı altında hocalarımızın gerçekleştirdiği yeni açılımlar döneminde ilk kez MYK üyesi olarak görev almam benim için hem akademik hayatım hem de mesleki ve kişisel gelişimim için adeta bir dönüm noktası olmuştur. Bu tarihten sonra hayatımdaki anlamının en somut ve

net ifadesi evim ve çalıştığım hastanem dışında benim için üçüncü bir aile ortamı ve yuva anlamını taşımasıdır.

Merkez Yönetim Kurulu içinde sırasıyla web sayfası ve internet sorumlusu, saymanlık, genel sekreterlik, başkan yardımcılığı ve en son 2013-2016 yılları arasında başkanlık görevlerini yürüttüm. Bunların hemen hepsinde üzerime aldığım görevi aklım, bilgim, tecrübem ve kişisel gayretim ile başarabileceğimin en mükemmeline erişmek hedefi ile yapmaya çalıştım ve elbette ki sorumluluk açısından bu görevlerin içinde en çok

çalıştığım, en çok yorulduğum en fazla heyecan ve stres hissettiğim ama bir o kadar da keyif aldığım dönem tabii ki başkanlık görevini üstlendiğim dönem oldu. Bu dönemde hissettiğim sorumluluk duygusu ve görev bilinci özel hayatım, meslek yaşantım ve sivil toplum kuruluşundaki görevim üçlüsü içinde en ağır basan oldu diyebilirim. Her gün gelen onlarca maili okuyup cevaplamak, sürekli iki telefonla gezmek ve

onları cevaplamak, her akşam mesai sonrası saatlerce bilgisayar başında çalışmak, belki uzun aylar boyunca evde kalınamayan toplantılarda geçen hafta sonları, sık yapılan seyahatler, ulusal ve uluslararası toplantılarda temsiliyet bu u yıllık dönemin yaşam biçimini oluşturmuştu. Oğlum evlendirdiğim gün ve gecenin ertesi günü yapılan MYK toplantısına katılarak çalışma arkadaşlarımı biraz şaşırttığımı bir anı olarak belirtmek isterim.

Başkanlık dönemimde öncelikle camia ile sıkı bir iletişim içinde olmaya çalıştım. Bu zaman diliminde TÜSAD yesi olan herkesin, 7/24 en azından mail yolu ile çoğu zaman da telefon ile ulaşabileceği bir yerde tutmaya çalıştım kendimi. Çalışma arkadaşlarım bazen sen telefonunla birlikte mi yatıyorsun, mail gelince uyanıp cevap yazıyorsun diye benimle şakalaşırlardı. Herkese ulaşmaya ve dokunmaya zen gösterdim. Kendi meslek ve akademik hayatımda karşılaştığımız sıkıntı ve ihtiyaçlarımızdan yola çıkarak bir uzmanlık derneği olarak üyelerimize kolaylıklar sağlamaya ve akademik olarak onların önünü açmaya çalıştık. Bilimsel yayın aşamasında istatistiksel anlamda destek, yabancı dilde makale yazma anlamında destek verme gibi konularda öncülük etmeye çalıştık. Genç akademisyenlerimize yönelik bir alt grup oluşturarak, mesleksel ve akademik anlamda donanımlı olmaları için gereksinim duydukları her türlü desteği bazen bir mentor hoca bazen de bir abla rol modeli ile sunmaya çalıştık.

Hafızamdan silinmeyen iki olayı başkanlığımın ilk ve son günlerinde yaşamış olmam bana göre ilginç bir

tesadüf. şöyle ki; 2013 yılı Kasım ayı sonunda Ankara'da yaptığımız genel kurul sonrası başkanlık görevini devraldıktan sonra ilk ziyaretimizin Anıtkabir'e olması benim için çok anlamlı bir başlangıçtı. Keza 2016 yılı veda kongresinin açılışında sanat Zülfü Livaneli'nin söyleşi ve açılış programına eşlik eden, salona sığmayan dışarıllara taşan topluluğun enerjisi benim ve birlikte alıştığım MYK yesi arkadaşlarım için hüzünlü, oşkulu, huzurlu bir görev devri anısı olarak hatırlanacaktır.

TÜSAD her zaman genç üyelerinin önünü açmaya, çalışmak istedikleri her platformda onlara yer vermeye dikkat eden bir yönetim biçimini benimsemiştir. Asistanlıktan itibaren her üyesine aynı mesafede duran, eşit olanaklar sağlayan, kimsenin bir nedenle daha imtiyazlı olmasına müsaade etmeyen objektif, demokratik, nc, yeniliklere açık bir uzmanlık derneği olan TÜSAD çatısı altında her yemiz kendini ifade etme, çalışma, kendini ve uzmanlık alanını geliştirme imkanını bulacaktır.

Gündem Aktüel

TÜSAD dönüşürken demokrasi anlayışı ve katılımcılık kavramını elinden bırakmadı

TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu'na aday olmam teklif edildiğinde, ülkemizin en köklü uzmanlık derneği o yıllarda dönüşüyor ve bende bunun canlı tanığı oluyordum. TÜSAD dönüşürken; gerçekten yetkinliğe dayalı bir demokrasi anlayışı ve katılımcılık kavramını da elinden bırakmadı.

>> Dr. Arzu Mirici
TÜSAD 7. Dönem Başkanı

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'ne (TÜSAD) 1988 yılında üye oldum. Türk Tabipleri Birliği'nden sonra ilk mesleki kuruluş oldu hayatımda... Dijital anılarda yazdığım gibi; o günlerde bir gün bu derneğin başkanı olmak aklımın köşesinden bile geçmemişti. 2006 yılında TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu üyeliğine aday olmam teklif edildiğinde aktarmalı bir uçuş için Londra-Heatrow havalimanındaydım. Gerçekten ne ile karşı karşıya olduğumu dönüş yolunda ve sonrasında TÜSAD dönüşürken anladım. Evet, solunum alanında ülkemizin en köklü uzmanlık derneği o yıllarda dönüşüyor ve bende bunun canlı tanığı oluyordum. 1970 yılında Prof. Dr. Meliha Terzioğlu ve arkadaşları tarafından tam da 21. yüzyıl vizyonuyla kurulan bu derneğe tüm emek verenleri saygıyla ve şükranla anmak isterim. Bir sivil toplum kuruluşu ama uzmanlık derneği niteliğinde bir kurumda yönetici olmak, hem büyük

bir yük hem de sorumluluk gerektiriyor. Zaten çok ağır çalışma koşullarına sahip hekimlik mesleğini, akademisyen olarak yapmak ve yine o nedenle sosyal hayatınızdan zaman çalmak zorunda iken bir de bambaşka bir kurumun içinde olmak. Bazen bunun nasıl yapıldığına ben de hiç akıl erdirememişimdir. Bu görevleri yaparken; sorumluluk duygusu dışında gerçekten dost ve aile gibi olmayı keşfettiğinizde sınırlar çözülüyor. Meslek yaşamınızda kıdem kazanırken; bir yandan tüm mesleki sorunlardan haberdar olmak, diğer yandan daha çok meslektaşınızla birlikte hareket

etmenin hazzı tüm yorgunluğunuzu ve gerginliğinizi alıp gidiyor. Şimdilerde kurslar ve online etkinlikler falan olsa da, o yıllarda spesifik bir STK yöneticisi eğitimi yoktu. Bu durumda bu görevler kendi birikiminiz ve deneyim paylaşımı ile şekilleniyor. Bu süreç, aynı zamanda mutlaka çözülmesi gereken birçok çelişkinin su üstü-

"Derneğin geçmişten gelen kazanımlarını özenle koruyup geleceğe güçlü bir şekilde taşınmasını sağlamak için doğru seçimlerin yapılması ancak birlikte, yetkili kurulların tümünün katılımı ile mümkün. TÜSAD dönüşürken; gerçekten yetkinliğe dayalı bir demokrasi anlayışı ve katılımcılık kavramını da elinden bırakmadı."

ne çıktığı bir dönem oluyor. Yıllardır devlet memuru olmanın getirdiği disiplin bir uzmanlık derneğinde bir avantaj sağlayabilirse de; çok sıkı bir disiplin izlerseniz, kalıplaşmış ve zamanla demode bir yapıya dönüşmek içten bile değil... Ya da aklınıza gelenlerin ne kadarı bireysel arzularınız ne kadarı genelin talebi bunu ayırt etmeniz gerekiyor.

Derneğin geçmişten gelen kazanımlarını özenle koruyup geleceğe güçlü bir şekilde taşınmasını sağlamak için doğru seçimlerin yapılması ancak birlikte, yetkili kurulların tümünün katılımı ile mümkün. TÜSAD dönüşürken; gerçekten yetkinliğe dayalı bir demokrasi anlayışı ve katılımcılık kavramını da elinden bırakmadı.

Benim mesleki yaşamımda en çok zorluk çektiğim konu; akademik anlamda bir hocanın yanında olduğum dönemlerin çok çok kısa olmasıdır. Deyim yerinde ise kendi kendime hoca oldum. Bir şey sormak, bir konuyu tartışmak ya da düşüncelerimi paylaşmak için en çok ihtiyaç duyduğum konu, akademik danışmanlar olmuştur. Bir de ben yaşamadım ama benim doçent olduğum yıllarda (1996) pek çok arkadaşım akademik kadrolara ulaşmakta sonrasında akademik çalışmalar yapabilmekte, akademik yükseltmelerini sağlayacak araştırmaları tamamlamakta çok zorlanıyordu.

TÜSAD'ın Genç Akademisyenleri böyle ortaya çıktı. 2016 yılında Sevgili Filiz'le (Koşar) akademik alanda çalışmak isteyen ama hocalara, danışman olacıklara ulaşamayan meslektaşlarımız için bu grubu kurduk. Bilimsel alışmalar yapmaları ve TÜSAD'ın geleceğine sahip çıkmaları için... Her şeyden önemlisi onlarla daha uzun süre birlikte olabilme fırsatı sunduğu için bu çok önemli TÜSAD projesi ile gurur duyuyorum. Son zamanlarda yapılan düzenlemelerle sadece GEAK değil TÜSAD'ın tüm yönetiminin gençlere geçmeye başlaması ve yönetimde süre sınırlaması gibi uygulamalar da derneğin katılımcılığı artırma yönündeki önemli değerleridir.

Böyle bir kuruluşu yönetirken sadece kendi ideallerinizi, hayallerinizi gerçekleştirmek değil, başkalarına yollar açmak da inanılmaz mutluluk veriyor. Gelecek vizyonu geliştirebilecekleri alanlar sunmak ve her şeyden önce bir arada olabilmeyi sağlamak TÜSAD'ın başarısıdır. O yüzden belki çocuğum gibi değil ama bir asistanıma baktığım gibi bakarım TÜSAD'a... Nihayetinde benden önce de ona emek veren, o günlere ulaşmasını sağlayanlar vardı. Benden sonra da olacaktı. Sadece bir süre için sorumluluk benimdi. Böyle bir görevi yapabileme fırsatına sahip olduğum için her zaman gurur duyacağım. Nice 50 yıllara TÜSAD..

Gündem Aktüel

TÜSAD deneyimli hocalar ile gençleri buluşturan bir dernek

"TÜSAD'da, yönetim kadrosundaki deneyimli hocalarımızın dernek hafızasını ve geleneklerini koruma çabaları, genç arkadaşlarımın enerjik, hevesli ve üretken tutumları benim de yorulmadan çalışmamı kolaylaştırıyor."

>> Dr. Şule Akçay
TÜSAD Başkan Yardımcısı MYK Üyesi

Derneğimizin 50. kuruluş yılını kutlama onurunu yaşadığımız günler, dünyada ve özelinde ülkemizde pandemi mücadelesi ile çakıştı. Bu durum iş yükümüzü artırmakla birlikte derneğimizin bu mücadeledeki anlamlı katkıları göğsümüzü kabarttı. Üyelerimizin, sağlık çalışanlarının ve toplumdaki her bireyin, uzmanlık alanımızı bu kadar yakından ilgilendiren salgın konusundaki bilgilerini, farkındalıklarını artırmak, gereksinimlerini karşılamak için ülkemizin her köşesine hemen her gün farklı mesajlarla ulaştık. Yönetimde işbirliğinin, uyumun önemini bir kez daha anladık. Derneğimizin aldığı kararlarda tek önceliğin insan sağlığı olduğuna, bu zor günlerde bile moralimizi yüksek tutma potansiyelimizi açığa çıkarabildiğimize, pek çok "ilk"e imza attığı gibi, ulusal düzeyde ilk örnek olarak 2020 yıllık kongremizin "Dijital Kongre" olarak organize edileceğine tanık olmak derneğimize inancımı ve hayranlığımı artırdı.

2019-2022 Dönemi TÜSAD MYK'sında başkan yardımcısı olarak görev aldım. Genel başkanımızın sağduyusu ve yapıcı tutumu, yönetim kadrosundaki deneyimli hocalarımın dernek hafızasını ve geleneklerini koruma çabaları, genç arkadaşlarımın enerjik,

hevesli ve üretken tutumları benim de yorulmadan çalışmamı kolaylaştırıyor. Dernek başkan yardımcılığının önemli bir sorumluluk olduğu gerçeği Ekim 2019'da görevi ilk devraldığımızda, itiraf etmek gerekirse, bende kaygı oluşturmuştu. Ancak aradan geçen 9 aylık dönemde, tam bir ekip uyumunu yakaladığımız için kaygım azaldı. Bundan sonraki çalışmalarımızın da aynı ahenkle süreceğini söylemek için erken olmadığını düşünüyorum. Dernek başkan yardımcılığı görev sınırlarımda diğer

derneklerle ve Türk Tabipleri Birliği ile işbirliği ve dernek temsiliyetinin sağlanması yer alıyor. Elbette sonraki döneme hazırlanmak amacıyla "adı üstünde" genel başkana yardımcı olmak için tüm dernek etkinliklerini yakından izlemek ve gerektiğinde süreçlere müdahil olmak da görevlerim arasında. Bugüne kadar derneğimizin farklı organlarında da gönüllü olarak hizmet vermiş bir üye olarak, çalışmalarımı keyifle ve aynı disiplinle sürdürmeyi hedefliyorum. Benim için bugüne kadar derneğimizde üstlendiğim en onurlu görevi şu anda yürütüyorum. Ancak 2019 yılında 41. Yıllık Kongre Başkanı olarak, kongre ekibimizle birlikte yürüttüğüm bir yıllık keyifli çalışma dönemi hafızamdaki özel yerini koruyacaktır.

Gündem Aktüel

Aldığımız bayrağı en güzel şekilde devredeceğiz

“50 yıl önce kurucu hocalarımız ortada hiçbir şey yokken sıfırdan bu derneği kurmuşlar, zoru başarmışlar. Bu ilkler, sonrasında hep artarak devam etmiş ve bugünlere gelmiş. Bu büyük bayrağı hazır olarak aldık, kolay olan bu. Bize düşen görev; çıta her geçen yıl yükseldiği için bu bayrağı en iyi şekilde muhafaza etmek ve güzel şeyler katarak devretmek.”

>> Dr. Nilgün Yılmaz Demirci
TÜSAD Genel Sekreteri

Dile kolay 50 yıl ve yıllar çok çabuk geçiyor. Göğüs hastalıkları asistanlığına başladığım ilk yıllarda 16 yıl önce tanıştım TÜSAD'la. Şimdi dönüp baktığımda ne kadar şanslı olduğumu görüyorum. Asistanlığa başladığımda her şeyden bihaber oluyor insan tabi ki. Yedinci serviste çok güzide ve değerli hocalarımın yanında eğitim alma ve çalışma fırsatım oldu. Bu kişilerden biri de şimdiki Başkanım yüreğinin güzelliği yüzüne yansımış insan Ülkü Yılmaz'dı. (O benim Ülkü Ablam) Dedim ya mesleğin başında her şeyden bihaberken TÜSAD ile Ülkü Ablam sayesinde tanıştım. Dolayısıyla da birçok güzel insanla. İnsanın iyisi seyahatte ve ticarete belli olmuş misali yaşadıkça ve şahit oldukça anlıyor insan. Sonra Ankara şubede 2 dönem çalışma fırsatım oldu. Bu da benim için çok büyük bir şanstı. Kocaman bir aile olan TÜSAD'ı, ona emek veren kıymetli hocalarımı yakından tanıma fırsatım oldu. İnsan tanıdıkça iyi günde kötü günde beraber oldukça her şeyi, ne kadar güzel bir aile ile aynı yolda yolduğunu anlıyor. Başımız sıkıştığında bir derdimiz olduğunda kolayca ulaşıp derdimizi paylaşacağımız, kendimizi ifade edebileceğimiz aynı zamanda da mesleki ve akademik olarak gelişebileceğimiz insanların olduğu koca-

man bir aile.

Şimdi de yine çok anlamlı bir zamana denk gelen 50. yılda sekizinci dönem için seçim olacağı zaman yönetim kurulunda görev alma gündeme gelince içimi korku kaplamıştı tabi. Yapabilir miyim? Nasıl olur? Büyük sorumluluk derken kongredeyken o gece uyku tutmamıştı. Seçim yapıldı ve yönetim kurulunda Ülkü Ablam'ın başkanlığında çalışmaya başladım. Şimdi düşünüyorum da 50 yıl

önce kurucu hocalarımız ortada hiçbir şey yokken sıfırdan bu derneği nasıl kurmuşlar ve ilk olmuşlardı, zoru başarmışlardı. Bu ilkler, sonrasında hep artarak devam etmiş ve bugünlere gelmişti. Bizim için süreç hem çok kolaydı hem de çok zor. Bu büyük bayrağı hazır olarak aldık kolay olan bu ancak çıta her geçen yıl yükseldiği için bu bayrağı en iyi şekilde muhafaza etmek ve güzel şeyler katarak devretmek bize düşen ve zor olandı. Bundan sonra yeni MYK olarak hedefimiz tükenmeyen nefesle bilimin ışığında ve sorumluluğumuzun farkında olarak TÜSAD adı ile üyelerimize hizmet etmek ve STK olarak halkımızı en iyi şekilde bilgilendirmektir.

Bu güvene layık olabilmek dileğiyle, nice 50'li yaşlara sevgili TÜSAD ailesi...

Gündem Aktüel

BİR ULU ÇINARIN MUTFAĞINDA ÇALIŞMAK 'Ayrıcalık bu olsa gerek'

“TÜSAD gibi ulu bir çınarın mutfağında çalışmaktan; çırac olarak girdiğim bu mutfakta, özellikle son 10 yıl içinde üstlendiğim bir çok idari görev sayesinde ustalığa kadar yükselmekten büyük onur duyuyorum.”

>> Dr. Oğuz KÖKTÜRK
2016-19 ve 2019-22 Dönemleri
TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu Üyesi

Dile kolay tam 50 yaşında, yarım asırlık birikime sahip, köklü bir uzmanlık derneğinin, bir ulu çınarın üyesi olmak, hele bir de mutfağında çalışmak gerçekten gurur verici. Dile gelse kim bilir neler anlatacak? Belki de bizlerin kişisel öyküleri birleşince zaten dile gelmiş olacak...

İlk olarak asistanlık dönemimde, bundan 30 yıl önce tanıştım bu ulu çınarla. O tarihlerde imkanı kısıtlı mekanlarda, az sayıda kişinin katılımıyla, bir aile toplantısı havasında geçerdi kongreler. Belki de Ankara'da yapıldığı için ilk kongrem, o zamanlar sık kullanılan ismiyle Atatürk Sanatoryumu'nda düzenlenen TÜSAD 18. Ulusal Kongresi (1990) idi. Düşünsenize nasıl da sığılmıştı o küçük mekanlara, demek ki gönüller çok genişti?

Ertesi yıl uzman olmuştum, bu defa Bursa'da özel bir otelde yapılıyordu kongre. Gene ekim ayında düzenlenen TÜSAD 19. Ulusal Kongresi'nde (1991) bildirim sunarken nasıl heyecanlandığımı bugün gibi hatırlıyorum. O kongrede akademisyen olmayı kafama koymuştum, kısa bir süre sonra da rüyalarım gerçekleşti ve Gazi Tıp serüvenim başladı. Yıllar sonra TÜSAD'la yolumuz İstanbul'da kesişti. AC-CP-TÜSAD ortaklığı ile düzenlenen Asya-Pasifik Göğüs Hastalıkları Kongresi'nde (APCDC-2003) ilk kez uluslararası bir panel konuşması yapma şansına eriştim.

Hayatımın dönüm noktası bir yurtdışı eğitimim sırasında uykuyla tanışmam oldu. Yıllar sonra

TÜSAD'la yolumuz yine uyku sayesinde kesişti. İlk kez 2005 yılında, TÜSAD ulusal kongreleri uyku programlarının hazırlanmasına kişisel olarak destek vermem istendiğinde henüz derneğimizin uyku çalışma grubu yoktu. Art arda 3 ulusal kongrenin uyku toplantılarını bizzat organize ettikten sonra, TÜSAD Merkez Yönetim Kurulununun 27 Ekim 2010 tarihli

yazısı ile Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu'nu kurmam için kurucu başkan olarak görevlendirildim. Böylece ilk kez idari görev anlamında TÜSAD'la kanımız ısınmaya başlamıştı, yani bu ulu çınarın mutfağına girmiştik. Önce atanmış, bir yıl sonra da seçilmiş başkan olarak Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu'nu kurdum. Bu benim için rüyanın da ötesinde bir gelişme idi. Ülkemizde halen bir bilim dalı bile olmayan, varlığı yok farzedilen, eğitimleri sertifika programları ile geçirtilen uyku konusunda, planladıklarımı bir bir uygulamaya başladım. Hep yolum açık tutuldu, her türlü destek verildi. Artık mutfağına alışmaya başlamıştım, 2012 yılında üst üste iki dönem denetleme kurulu üyesi seçildiğim zaman zaman MYK toplantılarına katılma, oy hakkım olmasa da düşüncelerimi ifade edebilme şansına da eriştim. Artık mutfakta terlemeye başlamıştım. Bu sırada her yıl birbirinden değerli ve başarılı aktivitelere imza atan derneğimizin en önemli varoluş nedeni olan "eğitim" alanında dev bir projeyi hayata geçirmesini önerdim. "Solunum365" ismini verdiğimiz ve alanımızda 365 gün sürekli eğitim verecek, amacı alanımızla ilgili bilgileri tazelemek, güncellemek, kolay ulaşılabilmesini sağlamak ve en güncel yaklaşımları ilgili tüm hekimlerimizle paylaşmak olan bu projenin kabul görmesi benim için büyük onurdu. Bunun da ötesinde MYK üyesi

olmadığım halde Solunum365 online eğitim sertifikası programının başkanlığına getirilmem hayallerimin de ötesinde bir gelişme idi, artık mutfağına kabul edilmiştim.

Merkez yönetim kurulumuz 2015 yılında akademik hayatımı bir kez daha taçlandırdı. TÜSAD'la tanıştığım ilk kongreden tam 20 yıl sonra beni TÜSAD 37. Ulusal Kongre'sinin başkanlığına getirdi. Hayatımın en onurlu görevlerinden biri olarak anılarımda yer alacak kongremizin görselinde yer alan zeytin ağacı sanki bir hayat dersi gibiydi. Açılış konuşmamı hazırlarken zeytin deyip geçtiğimiz bu yüce ağacın içinde ne sıklar saklı olduğunu, zeytin ağacının akıl ve zaferin; zeytin dalının ümit ve barışın; zeytinyağının ise sağlık ve sadeliğin sembolü olduğunu öğrendim. Artık TÜSAD mutfağında çiraklık dönemim bitmişti.

Derneğimizin 18 Ekim 2016 tarihinde yapılan olağan Genel Kurulu sonrası önce yönetim kurulu üyeliğine, yeni MYK'nın 6 Kasım 2016 tarihinde gerçekleştirdiği toplantısında da üç yıllık bir dönem için TÜSAD Akademi başkanlığına getirildim. TÜSAD içinde üstlendiğim görevlerin hepsinin yeri ayrı, bana bu şanslar verildiği için gururluyum ama bunlar içinde en keyif aldığım ve en çok gurur duyduğum görevim TÜSAD Akademi başkanlığı oldu. Bunun için bana destek olan herkese şükran-

larımı sunuyorum. Çalışmayı ve özellikle de organizasyonları seven biri için bu görevi benimsemem bu sevginin doğal bir sonucuydu. Üç yıl içinde neler yapmadık ki; Akademinin görev alanında olan bilimsel aktivitelerin hemen hepsini gerçekleştirmek için ekip olarak var gücümüzle çalıştık. Mutfakta artık ustalık dönemim başlamıştı.

2016-19 MYK dönemi faaliyetleri içerisinde gerçekleştirdiğimiz en önemli çalışmamız ise; tüm bilimsel aktivitelerimizin siz değerli üyelerimizin tamamı tarafından izlenebilir hale getirilmesi oldu. Bu amaçla benim “TÜSAD Akademi’nin Yeni Yüzü” diye isim verdiğim bağımsız bir web sayfası oluşturuldu. Gerçekleştirdiğimiz toplantılardaki tüm konuşmaların video çekimleri yapılarak, bu sisteme yüklenmiş ve indekslenmiş olarak üyelerimizin erişimine sunuldu. Bu sayede ülkemizin neresinde olursa olsun yapılan toplantılar yalnızca sınırlı bir kesimin değil, tüm üyelerimizin izlemine açık hale getirildi. Alanımızda ilk kez uygulanan bir sistemle anahtar kelimeler kullanılarak tüm sunumların istenilen yerine gitme imkanı sağlandı. Böylece bir okul gibi, 365 gün 24 saat üyelerimize hizmet vermeye başlandı.

TÜSAD Akademi’nin yeni yüzüne bütün bu güzelliği kazandıran ise; tabii ki üç yıl boyunca gerçekleştirdiğimiz onlarca bilimsel aktivitemiz oldu. Her ayın son perşembe akşamı canlı yayınlarımızda olgularımızı sunarken heyecanlandık. Akademi kamplarının bilimsel programları kadar sosyal programlarına da doyamadık. Bolu’daki kampımızda Gölcük’ün müthiş manzarasını unutamadık. Mardin kampımızda medeniyetler beşiği, hoşgörü şehrinde adeta bir tarih yolculuğuna çıktık. “Tarihin sıfır noktası” “Medeniyetin doğduğu yer” olarak anılan topraklarda, Urfa’da Polisomnografi kursumuzu gerçekleştirdik. Böylece Mardin, Urfa’dan Gaziantep’e kadar Güneydoğu Anadolu’nun mistik tarihine bilimsel bir dokunuş yaptık. Son olarak Göğüs Hastalıklarında Güncellemeler Sempozyumu için sonbaharın en güzel günlerinde Çeşme’de idik. Samimiyetle söylemem gerekirse, bu proje ustalık dönemim eseri oldu. Artık TÜSAD’ın mutfağında yanımızda yeni çıraklar yetişmeye başlamıştı.

MYK üyeliğimin yanında “Uyku bozuklukları alanında modern tanı ve tedavi yöntemlerinin tamamını uygulayabilen yeterli sayıda ve nitelikli hekimler yetiştirmek, ülkemiz uyku tıbbını özlenen düzeye ulaştırmak” hedefi ile yola çıktığımız uyku bozuklukları çalışma grubuna bazen çırak, bazen de usta

olarak destek vermeye devam ettim. Uyku alanında ulusal kongre ve Akademi toplantılarına bilimsel destek verme yanında, hasta eğitim broşüründen, polisomnografi ek sayısına; çok merkezli çalışmalardan, uykuda solunum bozuklukları kitabımıza kadar bir çok faaliyet gerçekleştirdik. Yürütme kurullarında görev alan tüm arkadaşlarım ülkemiz uyku tıbbı adına kalıcı izler bıraktılar. Ancak her zaman mutfakta çalışan ustalarına saygı ve sevgiyi hiç bir zaman eksik etmediler. Bu TÜSAD’lı olmanın bir özelliği, usta-çırak ilişkisinin ancak saygı-sevgi ile yürütülebileceğinin bir delilidir.

Geçen yıl yapılan olağan genel kurul sonrası, 2019-22 dönemi için bir kez daha MYK üyeliğine seçildim. Arkadaşlarım herhalde kıdemli bir ustanın mutfakta yer almasını istediler. Tüzük gereği bu benim MYK’daki son görev dönemim olacak. Önümüzdeki 2 yıl boyunca öncelikli hedefim; Solunum365 başkanı olarak eğitim programımızda yer alan modüllerin güncellenmesini veya yenilerinin eklenmesini sağlamak. Pandemi nedeniyle biraz gecikme dönemi olsa da, çalışmalara başladığımızı ve yeni modüllerin de hazırlığı içinde olduğumuzu sizlere bildirmekten mutluluk duyuyorum.

Yine geçen yıl yapılan seçimlerde, 4.Dönem Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu başkanlığına seçilerek bayrağı son defa teslim aldım. Amacım kurucusu olduğum bu çalışma grubunun fesini, çıtasını daha da yükselterek, bayrağı benim gibi dünün çırakları ama bugünün ustaları olan genç arkadaşlarıma devretmek.

Yazımın başında da söylediğim gibi; TÜSAD gibi ulu bir çınarın mutfağında çalışmaktan; çırak olarak girdiğim bu mutfakta, özellikle son 10 yıl içinde üstlendiğim bir çok idari görev sayesinde ustalığa kadar yükselmekten büyük onur duyuyorum. Bilimsel gücü yüksek, köklü, tecrübeli, etik değerlere saygılı, çalışmanı koşulsuz destekleyen, önünü açan, değer bilen bu ulu çınarın üyesi olduğum için gururluyum. Akademik hayatımda çok önemli bir yeri olan ve rüya gibi geçen yıllar için başta çalışma arkadaşlarıma ve bana destek olan herkese, ofis çalışanlarımıza ve tabii ki bütün bu imkanları bize sağlayan, alanında ülkemizin en köklü ve en kurumsallaşmış uzmanlık derneği olan TÜSAD’ımıza sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Birlikte daha güzellerini başarabilmek ümidiyle, yarım asırlık ulu çınarımıza nice yaşlar diliyorum. İyi ki bu ulu çınarın mutfağında çalışmışım, iyi ki bu ayrıcalığı yaşamışım...

Gündem Aktüel

TÜSAD hem hayata hem de mesleğe dair bir okul

“TÜSAD, asistanından akademisyenine kadar tüm göğüs hastalıkları camiası için hem hayata hem de mesleğe dair bir okul olma özelliğini hep barındıran ulu bir ınar...”

>> Dr. Cengiz Özdemir
MYK Üyesi/Sayman

Tüm dünya olarak pandemi nedeniyle sıkıntılı günler geçirdiğimiz bu dönemde, göğüs hastalıkları branşının önemi daha fazla anlaşıldı. Ülkemizde göğüs hastalıklarının ilk ve en eski uzmanlık derneği olan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) tam da bu dönemde 50. kuruluş yılını geride bırakmaya hazırlanıyor. Bu uzun zaman zarfında hem üyelerinin hem de toplumun her zaman yanında olduğunu gösteren ve hissettiren TÜSAD'ın hepimizin hayatında önemli bir yeri bulunmakta. Asistanından akademisyenine kadar tüm göğüs hastalıkları camiası için hem hayata hem de mesleğe dair bir okul olma özelliğini hep barındıran bu ulu çınarın Merkez Yönetim Kurulu üyesi olmaktan büyük onur duyuyorum.

Bir düşünürün dediği gibi; "Yaşlanmak bir dağa tırmanmak gibidir, çıktıkça yorgunluğunuz artar nefesiniz daralır ama görüş açınız genişler." İşte TÜSAD, yıllar içerisinde yaş alırken eskimeyen bir bakış açısını göğüs hastalıkları camiasına sunmayı başardı. Yenilikçi bakış açısının olmazsa olmazı, genç düşüncelelere fırsat tanımaktır. TÜSAD ile yollarımızın kesiştiği ilk günden itibaren derneğin bu özelliğini her alanda hissetmek hiç de zor olmadı.

Ben aslında bugünkü gelinen noktada başarının anahtarının bu olduğuna inanıyorum. Bu köklü derneğin bir parçası olarak birlikte daha yapılacak çok şeyler olduğunu düşünüyorum ve 50. yılımızın tüm camiamıza umutlar getirmesini diliyorum.

"Yaşlanmak; bir dağa tırmanmak gibidir, çıktıkça yorgunluğunuz artar nefesiniz daralır ama görüş açınız genişler."
Ingmar Bergman

Gündem Aktüel

TÜSAD, uluslararası iş birlikleri ile daha da güçleniyor

Akciğer sağlığının iyileştirilmesini hedef alan çalışma gruplarımız ve koordinasyon kurullarımız iş birliği içinde çalışırken, bu faaliyetler uluslararası derneklerle iş birliği yapılarak güçlendiriliyor.

>> Dr. Güntülü Ak

MYK Üyesi/Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurulları Koordinatörü

TÜSAD 16 çalışma grubu ve 3 koordinasyon kurulu ile alanında insanlığa hizmet etmeye devam etmektedir. Akciğer sağlığının iyileştirilmesini hedef alan çalışma gruplarımız ve koordinasyon kurullarımız iş birliği içinde çalışma alanları çerçevesinde üyelerimizin ihtiyacı olan mevcut bilgiyi çeşitli toplantılar ile sunmaktadır. Bu faaliyetlerini uluslararası derneklerle iş birliği yaparak güçlendirmektedir. GEAK ile iş birliği içinde uluslararası düzeyde uygulamalara yön verecek çok merkezli çalışmalar yapmaktadır. En önemlisi de tüm bu çalışmalar sırasında her zaman hastalarımızın yanında olmakta onların ihtiyacı olan her türlü desteği sağlamaktadır. TÜSAD 41. Kongresi sırasında yapılan seçimle belirlenen Merkez Yönetim Kurulu görev dağılımının ardından faaliyetlerine başlamıştır. Yine kongre sırasında TÜSAD Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarının yeni yürütme kurulları oluşturulmuş ve yeni dönem çalışmaları başlatılmıştır. Bu süreçte Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarımızın Derneğimizin diğer organları ile iletişim ve iş birliğinin devamı hedeflenmiştir.

- Bu dönem üyelerimiz tarafından beğenilen ve ilgiyle izlenen faaliyetlerimizden biri 'Güncel Solunum' başlığı altında literatüre katkı sunan makalelerin Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarımız tarafından kısa özetleriyle birlikte paylaşılmasıdır. Belirlenen takvim çerçevesinde her hafta bir grubumuz tarafında güncel bir literatür üyelerimizin ilgisine sunulmaktadır.
- Çin'den başlayarak tüm dünyayı saran ve akciğerleri ciddi ölçüde etkilemesi nedeniyle uzmanlık alanımızı

yakından ilgilendiren COVID-19 pandemisi ve yönetimi sırasında ihtiyaç duyabileceğimiz bilgiler derneğimizin yayın organı Eurasian Journal of Pulmonology'nin çıkardığı Coronavirus Hastalığı 2019 (COVID-19) ve Akciğer: Göğüs Hastalıkları Uzmanlarının Bilmesi Gerekenler (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) and the Lung: What Pul-

monologists Need to Know) başlıklı ek sayının konuk editörlüğü üstlenilmiş, ve Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarımız tarafından derleme yazı desteği sağlanmış ve Türkçe ve İngilizce olarak üyelerimizin ilgisine sunulmuştur.

- TÜSAD Akademi tarafından düzenlenen eğitim toplantılarına Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarımız tarafından konu ve konuşmacı önerilerinde bulunulmuştur.
- TÜSAD'ın geleceği olan GEAK'ın planladığı çok merkezli çalışmalarda Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarımızın ile iş birliğinin artırılması sağlanmıştır.
- Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarımız tarafından tüm dünyanın zor günler yaşadığı COVID-19 pandemisi sırasında halkımıza yönelik bilgilendirme yazıları hazırlanmış ve web sayfamızın 'nefes alalım' sekmesinden halkımızın ilgisine sunulmuştur.
- Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarımız tarafından akciğer sağlığı ve hastalıkları ile ilgili özel gün ve haftalarda basın bildirimleri hazırlanmış ve yayınlamıştır. TÜSAD bizler için çalışanın kıymet bulduğu bir aile ortamıdır. Bu geniş aile içinde kendilerini güvende ve huzurlu hisseden Çalışma Grupları ve Koordinasyon Kurullarımız üretmeye devam edecektir.

Gündem Aktüel

TÜSAD'ın en önemli yapı taşlarından biri: GEAK

TÜSAD, genç akademisyenleri bilimsel platformlarda desteklemenin yanı sıra dernek yönetim kurullarında görevler vererek bayrağı daha da ileriye taşımak için onları cesaretlendiriyor. Bu nedenle Genç Akademisyenler (GEAK) grubu, TÜSAD'ın en önemli yapı taşlarından birini oluşturuyor.

>> Dr. Nazan Şen
MYK Üyesi/GEAK Koordinatörü

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği; 50 yılı yarım asırlık birikimi ve deneyimiyle meslektaşlarımızın bilimsel gelişimine ve ülkemizde akciğer sağlığı konusuna önemli katkılarda bulunan öncü bir dernektir. Her bir üyesine ulaşmayı ilke edinen, her üyesine saygı gösteren ve değer veren, çalışmaya istekli genç meslektaşlarımıza destek olan, onları cesaretlendiren, demokratik ve katılımcı bir anlayışa sahip olan TÜSAD, hayatıma tam da bu anlayışla dokunmuştur.

Bu çatı altında yıllar önce başlayan yolculuğum, aktif görevlerimle birlikte, artan bir heyecan ve istekle devam ediyor. TÜSAD'ın en önemli yapı taşlarından birinin "Genç Akademisyenler (GEAK)" grubu olduğunu belirtirken, bu dönemde Merkez Yönetim Kurulu GEAK Koordinatörü olarak görev yapıyor olmaktan da ayrı bir mutluluk ve gurur duyuyorum. GEAK Ailesi; akademik anlamda ilerlemek isteyen, bu yola gönül vermiş olan genç meslektaşlarımızdan oluşuyor. Genç akademisyen arkadaşlarımız tarafından şimdiye kadar toplantılar düzenlenmiş, çok merkezli çalışmalar planlanmış, bu çalışmaların bir kısmı uluslararası dergilerde yayınlanmıştır. Grubun halen yürütülmekte olan projeleri vardır. Genç akademisyen-

lerin projelendirdikleri çalışmalar derneğimiz tarafından her aşamasında desteklenerek, genç meslektaşlarımızın kariyer basamaklarını tırmanmasına katkıda bulunmaktadır.

Coronavirus pandemi sürecinde de GEAK üyesi arkadaşlarımız iş başındaydı. COVID-19 ile ilgili çok sayıda kaynakça hızla yayınlanmaya başladığında, yoğun iş yükü altında kimi zaman bunları okumakta zorlandık. Bu dönemde çok değer verdiğimiz GEAK üyeleri önemli kaynakçaları bizlerle YouTube video sunuları ile paylaşarak bilgiye ulaşımımızı hızlandırdı, kolaylaştırdı.

TÜSAD, genç akademisyenleri bilimsel platformlarda destek-

lemenin yanında, dernek yönetim kurullarında görevler vererek derneğin geleceğini şekillendirmek, bayrağı daha da ileriye taşımalarını sağlamak için onları cesaretlendirmektedir.

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği 50 yıllık geçmişi ile alanımızın en köklü derneğidir. Alanında birçok yeniliklere öncülük etmiş bu derneğin bir üyesi olmaktan büyük onur duyduğumu belirtmek isterim. Bu çatı altında ekip ruhuyla, sevgi ve saygı çerçevesinde, hep birlikte çalışarak derneğimizi daha güçlü bir şekilde ileriye taşımak hedefimizdir.

Gündem Aktüel

Hem eğitici bir okul hem de sıcak bir aile ortamı

28 yıl önce üye olarak katıldığım ve son 16 yıldır farklı kademelerde aktif olarak çalıştığım TÜSAD benim için bir eğitici bir okul, harmoniyle çalışan bir ekip ve sıcak bir aile ortamı oldu.

>> Dr.Semra Bilaçeroğlu
MYK Üyesi/Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı

TÜSAD'ın hayatımdaki yeri değerli ve önemi büyük... 28 yıl önce üye olarak katıldığım ve son 16 yıldır farklı kademelerde aktif olarak çalıştığım Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) benim için bir eğitici bir okul, harmoniyle çalışan bir ekip ve sıcak bir aile ortamı oldu. Dış İlişkiler Komisyonu başkanı ve Merkez Yönetim Kurulu (MYK) üyesi olarak, zaman zaman yoğun çalışıyor olsam da, bunu severek ve gurur duyarak yaptım ve yapıyorum.

15 yıldır çalıştığım Dış İlişkiler Komisyonu'ndaki görevimle de bağlantılı olarak, hedeflerimi şöyle sıralayabilirim: TÜSAD'ın uluslararası platformda daha etkin ve tanınır bir dernek olması, yabancı derneklerle ortak bilimsel aktivitelerini artırması, uluslararası toplantılar düzenlemesi ve uluslararası büyük dernekler içinde üyelerimizin aktif ve liderlik düzeyinde rol alabilmesi.

Bunları sağlamak için, Dış İlişkiler Komisyonu'ndaki arkadaşlarımla birlikte, ekip ruhuyla organize ve sistemli çalışmamız gerektiğine inanıyorum. TÜSAD'a ilişkin şu anımı paylaşmak isterim: Sekreteri ve daha sonra başkanı olduğum European Association for Bronchology and Interventional'ın (EABIP) 2013 yılındaki 2. kongresini Çeşme'de ve 2017'deki 4. kongresini Belgrad'da organize ederken, TÜSAD'dan önemli sayıda meslektaşımı konuşmacı ve oturum başkanı olarak bu iki uluslararası kongreye davet etmekten büyük heyecan ve mutluluk duydum. Umuyorum yakın gelecekte de, ben ve TÜSAD'daki arkadaşlarım uluslararası derneklerde liderlik düzeyinde etkin görevlerde yer alarak derneğimizin uluslararası toplantılarda aktif ve ağırlıklı olarak temsil edilmesini yine sağlarız.

Gündem Aktüel

Birlikte üreten, birlikte yürüyen bir aileyiz

Bir derneğin 50 yıldır yaşamını sürdürmesi doğru hedeflere ilerlediğinin ve uzmanlık derneği olarak üyelerinin birlikteliğinin en önemli göstergesi. TÜSAD Ailesi büyük bir aile. Öyle bir aile ki birlikte olmaktan keyif alan, birlikte üreten, birlikte tartışan, birlikte eğlenen...

>> Dr. Funda Coşkun

MYK Üyesi/Kongre Toplantıları ve Akademi İlişişim Sorumlusu

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin Merkez Yönetim Kurulu'nda iki dönemdir çalışmaktayım. İlk dönemde sayman olarak görev yaptığım süreç sonrasında bir dönem daha seçilerek toplantılardan sorunlu merkez yönetim kurulu üyesi görevini sürdürmekteyim. TÜSAD köklü bir dernek olmanın yanı sıra şeffaf, liyakata önem veren, barışçıl, camiayı kucaklayan yapısı ile öne çıkmaktadır. Merkez Yönetim Kurulu'nun çalışma ortamındaki uyum ve meslektaşlarımız için iyi bir şeyleri gerçekleştirme duygusu beni bir dönem daha yönetim kurulu üyesi olarak çalışmaya yönlendirdi.

TÜSAD'ın benim hayatımda çok önemli bir yeri var. 2008 yılından beri derneğin çatısı altında çalışıyorum. Çalışma gruplarında görev alarak çalışmaya başladım. Çalışarak bir yerlere gelmenin en iyi örneğini derneğimizde görebilirsiniz. Yönetim kademelerindeki herkes dernek ve meslektaşlarımız için çalışarak derneğimizi ve uzmanlık alanımızı daha ileriye taşımayı amaçlamaktadır. Amacımızın ortak olması hepimizi bu ülkü etrafında birleştirmiştir. Bir derneğin 50 yıldır yaşamını sürdürmesi doğru hedeflere ilerlediğinin ve uzmanlık derneği olarak üyelerinin birlikteliğinin en önemli göstergesidir. Hepimiz aynı uzmanlık alanları içerisinde çalışmaya ve kendimizi geliştirmeye adanmış bireyleriz.

TÜSAD Ailesi büyük bir ailedir. Öyle bir aile ki birlik-

te olmaktan keyif alan, birlikte üreten, birlikte tartışan, birlikte eğlenen... Her bir toplantı ya da yüz yüze görüşme şansı mutluluk nedeni olduğu için derneğime olan aidiyetim her geçen gün artmaktadır.

TÜSAD benim için unutulmayan doğum günleri demek, birlikte yolculuk etmek, yurtdışında ülkemizi hep birlikte temsil etmek, 10 Kasım'da hep birlikte Selanik'te olmak, kuruluş yıldönümümüzde hep birlikte omuz omuza kol kola Anıtkabir'de olmak demek...

Gelecekle ilgili olarak sorumluluk alanlarım içerisinde yer alan toplantılar ve eğitimler konu-

sunda derneğimizin öncü olması hedefimizdir. Dijital platformların yaygınlaştığı bu dönemde TÜSAD AKADEMİ çatısı altında yapılan online programlarımız büyük ilgi çekmektedir. Yine bir ilk olarak kongremizi de bu yıl dijital platformda gerçekleştirmenin gururunu ve mutluluğunu yaşamaktayım. TÜSAD'lı olmaktan her zaman gurur duydum ve her zaman da gurur duyacağım.

TÜSAD benim için unutulmayan doğum günleri demek, birlikte yolculuk etmek, yurtdışında ülkemizi hep birlikte temsil etmek, 10 Kasım'da hep birlikte Selanik'te olmak, kuruluş yıldönümümüzde hep birlikte omuz omuza kol kola Anıtkabir'de olmak, kongrelerde birlikte eğlenmek demek, alanımızda bizlerle olan herkesle birlikte olmak demek...

Gündem Aktüel

TÜSAD bilimsel çizgisi ve gençlerin önünü açan tutumu ile farkını ispatladı

TÜSAD kurulduğu günden bu yana her zaman bilimsel ve akademik çizgisini koruyan, üyelerinin her zaman yanında olan ve genç meslektaşlarımızın akademik gelişimini destekleyen ve her daim önünü açan tutumuyla farkını ispatlamıştır.

>> Dr. Ülkü Aka Aktürk

MYK Üyesi/TÜSAD Yayınları Sorumlusu ve Genel Merkez Sorumlusu

Ülkemizde göğüs hastalıkları camiasının en eski ve köklü derneği olan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) ile asistanlık yıllarıma başında tanıştım. TÜSAD bilindiği gibi göğüs hastalıkları uzmanlarının, ulusal, mesleki ve bilimsel ilk uzmanlık derneğidir. Dernek içerisinde asistanlığımın ilk yıllarında Girişimsel Pulmonoloji Çalışma Grubu'nda başlayan serüvenim 2019 yılında TÜSAD MYK'da görev alarak taçlandı. TÜSAD kurulduğu günden bu yana her zaman bilimsel ve akade-

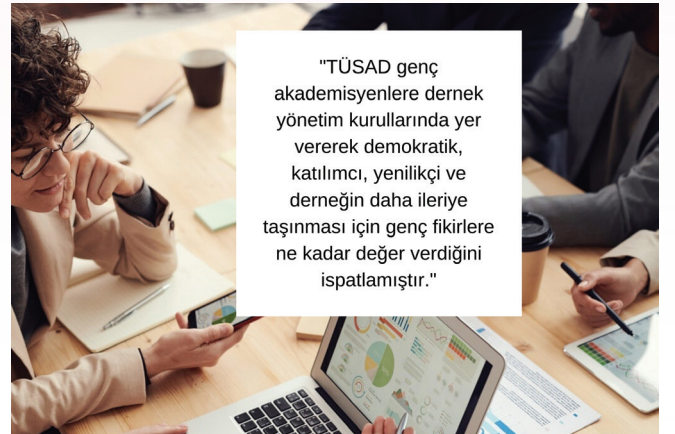

kurulunda, Genç Akademisyenler (GEAK) yürütme kurulunda, Eurasian Journal of Pulmonology dergisinde yardımcı editör olarak görev almaktayım. Aldığım görevleri en verimli şekilde yerine getirmek ve derneğimize daha fazla katkı sağlamak en önemli amaçlarım arasında yer almaktadır.

TÜSAD genç akademisyenlere dernek yönetim kurullarında yer vererek demokratik, katılımcı, yenilikçi ve derneğin daha ileriye taşınması için genç fikirlere ne kadar değer verdiğini ispatlamıştır. Yarım asırlık

derneğimizin çatısı altında değerli hocalarımla beraber derneğimizin vizyonunu koruyup geliştirerek ve daima büyüyerek pek çok güzel işlere imza atmak için büyük heyecan duyuyorum.

Meslek hayatımda TÜSAD çatısı altında yaptığım her türlü görev ve değerli hocalarımla kurduğum iletişim bana kişisel ve mesleki anlamda çok değerli katkılar sağlamıştır. Kendini sürekli geliştiren, vizyon sahibi, yeniliklere açık, genç akademisyenlere olanak sağlayan, demokratik ve katılımcı bir anlayışla üyelerini kucaklayan yarım asırlık bu derneğin MYK üyesi olmaktan büyük onur duyuyorum. Dernek içerisinde yönetim kurulu üyesi olmamın dışında Girişimsel Pulmonoloji Çalışma Grubu yürütme

"TÜSAD genç akademisyenlere dernek yönetim kurullarında yer vererek demokratik, katılımcı, yenilikçi ve derneğin daha ileriye taşınması için genç fikirlere ne kadar değer verdiğini ispatlamıştır."

Gündem Aktüel

TÜSAD 50 yaşında genç ve dinamik bir dernek olmaya devam ediyor

Kimlik yaşı 50 olan TÜSAD, ruhen en genç ve en dinamik göğüs hastalıkları derneği olmaya devam ediyor. Özellikle gençler üzerinden yürüttüğü genişleme ve ilerleme süreci ile daha nice 50. yılların gelecek nesiller tarafından TÜSAD çatısı altında kutlanacaktır.

>> Dr. Muzaffer Onur Turan
MYK Üyesi/Web & Sosyal Medya Sorumlusu

TÜSAD merkez yönetim kurulu için aday gösterildiğimde gerçekten çok heyecanlanmış ve mutlu olmuştum. Derneğimize olan aidiyet duygumun bu şekilde taşlanacak olması, hem de TÜSAD'ın 50. yılını kapsayan süreçte bu görevde bulunmak gerçekten benim açımdan çok önemli ve özeldi. Yönetim kurulunun en genç üyelerinden birisi olarak, ilk toplantımızda merak içindeydim; neler konuşulacak, ne gibi kararlar alınacak, heyecanla bekliyordum. Bu toplantı sırasında yönetimde yer almanın ne kadar özel bir konum olduğunu bir kez daha anladım. Çok tecrübeli, öngörülü ve dinamik bir ekip ile çalışıyordum. Hocalarımın toplantı sırasında ılımlı ve demokratik yaklaşımlarını da görünce "İyi ki bu ailenin içindeyim" diyerek bir kez daha kendimi mutlu hissettim.

TÜSAD, yıllar içerisinde hep yanımda olduğunu hissettiğim bir dernek olmuştu. Kongreleri, aylık toplantıları, gençleri önemseyen yaklaşımı her zaman dikkatimi çekmişti. Özellikle "Genç Akademisyenler" (GEAK) projesi, diğer derneklerde olmayan ve çok değerli bir oluşumdur; bu ekibin içerisinde yer almaktan her zaman mutluluk duydum.

Yönetim kurulu içerisinde sosyal medyadan sorumluyum. Bu hem zevkli, hem de zor bir görev. Özellikle yaşadığımız pandemi süreci bizi hızla dijital bir dünyaya doğru sürüklüyor. Bu durum da sosyal medyanın önemini bir kat daha artırıyor. Biz de bu yönde daha çok proje ve etkinlik hazırlıyoruz. TÜSAD olarak

sosyal medyadan daha çok takip edildiğimizi, hazırladığımız webinar'ların daha çok izlendiğini bilmek mutluluk verici. Planladığımız TÜSAD 2020 DİJİTAL Kongre de bu durumu taşlandıracak. Ayrıca, pek yakında sosyal medya ile ilgili yeni proje ve atılımların olabileceğini söyleyebilirim.

TÜSAD'ın, özellikle gençler üzerinden yürüttüğü bu genişleme ve ilerleme sürecine devam edeceğini ve daha nice 50. yılların gelecek nesiller tarafından TÜSAD çatısı altında kutlanacağını düşünüyorum. Kimlik yaşı 50 olan, ancak ruhen en genç ve en dinamik göğüs hastalıkları derneği olmaya devam eden TÜSAD'ın yeni yaşını kutlar, bize her konuda destek verip derneğimizin yanında olan değerli üyelerimize teşekkür ederim.

Gündem Aktüel

TÜSAD çalışma grupları uzmanlık alanlarında önemli çalışmalar yapmaya devam ediyor

Türkiye'nin en köklü uzmanlık derneği olarak alanında önemli çalışmalara imza atarken, çalışma grupları da faaliyetleri ile TÜSAD'ın gücüne güç katıyor. Çalışma grupları ve kurulları uzmanlık alanına giren pek çok alanda başarılı çalışmalar gerçekleştiriyor.

Solunum ve akciğer sağlığı denilince Türkiye'de akla ilk gelen kuruluşların önde gelenlerinden biri de TÜSAD. Gerek meslektaşları, gerek kamu otoriteleri gerekse kamuoyu nezdinde önemli çalışmalar yapan, farkındalık oluşturan eğitici ve öğretici paylaşımlarda bulunan TÜSAD'ın, bu güçlü yönünün en önemli kaynaklarından biri de çalışma grupları.

İlk olarak 12 Kasım 2006 tarihli yönetim kurulu toplantısında kurulan ve Akciğer Kanseri, Astım ve Alerji, Fizyoloji, Girişimsel Pulmonoloji, Enfeksiyon, KOAH, Tüberküloz, Yoğun Bakım ekipleri ile faaliyete geçen çalışma grupları, bugün çok daha geniş bir alanda görev yapıyor. TÜSAD bünyesinde çalışmalarını sürdüren 16 çalışma grubu ve 3 koordinasyon kurulu, girişimsel pulmonolojiden yoğun bakıma, inhalasyondan tütün kontrolüne kadar pek çok alanda bilgi paylaşımı yapmaya devam ediyor.

ÇALIŞMA GRUPLARININ GÖREVLERİ

● Sempozyum, seminer, eğitim kursları, bilimsel toplantılar düzenler.

- Halka yönelik eğitim programları gerçekleştirir.
- Kendi alanları ile ilgili toplumu ve hastaları aydınlatıcı bilgiyi her iletişim aracını kullanarak yayar.
- Bilimsel araştırmaları planlar, yürütür ve üyeleri teşvik eder.
- Ülke düzeyinde veri tabanı oluşturur ve bunun sürekliliğini sağlar.
- Üyeler, diğer sağlık çalışanları ve topluma yönelik kitap, rehber, kısa raporlar ve her türlü eğitim materyali hazırlar.
- Belirli konularda ayrıntılı değerlendirme ve araştırma yapmak üzere; TÜSAD'ın diğer organları, alanında uzmanlar, kurum ve kuruluşlarla ortak inceleme, araştırma grubu, uzlaşma paneli kurar ve çalıştay düzenler.
- Ulusal ve uluslararası dernekler veya bu derneklerin çalışma grupları ile bilimsel çalışmalar ve eğitici faaliyetler için iletişim kurar, faaliyet planlar, planlanmış çalışmalara katılır veya yürütür.
- Yapacakları tüm faaliyetler için TÜSAD MYK'dan onay alan çalışma grupları, gerekli olan durumlarda TÜSAD MYK Çalışma Grupları Sorumlusu ile de iletişim kurar.

Gündem Aktüel

Astım ve alerji ile ilgili farkındalık yaratmaya çalışıyoruz

>> Dr. Ferhan Özşeker
Astım ve Alerji Çalışma Grubu Başkanı

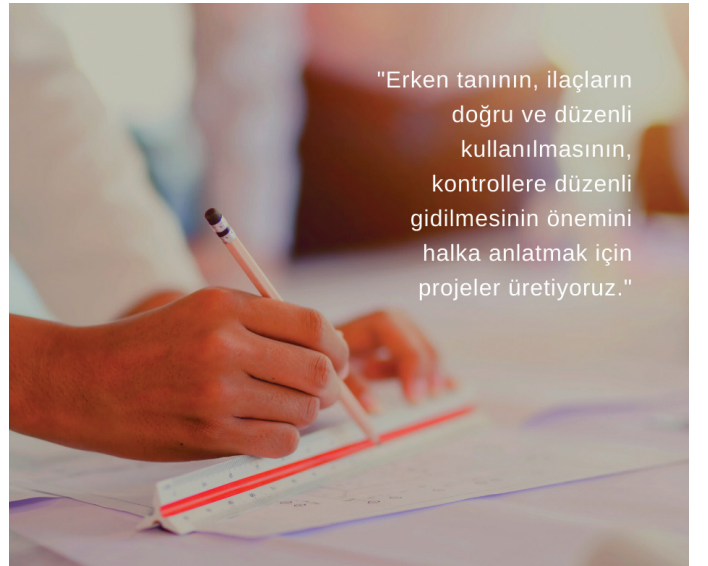

● Astım ve diğer alerjik hastalıklar sıklığı giderek artan, erken tanı konup tedavi edilmezse mortalitesi ve morbiditesi yüksek olan kronik hastalıklardır. Astım ve Alerji Çalışma Grubu olarak, bu hastalıklarla ilgilenen hekimlerin güncel gelişmelerden haberdar edilmesi ve bilgilerinin güncellenmesi, yeni bulunan tedavilerle ilgili tecrübeleri paylaşarak ihtiyaç duyan hastalara bu tedavileri uygulayabilmeleri için cesaretlendirilmeleri görev ve sorumluluğumuz olarak kabul ediyoruz. Hastaların hastalıkları ile ilgili bilinçlendirilmesi de görevlerimiz arasında. Bu doğrultuda; astım ve alerjik hastalıklarla ilgili farkındalık yaratılması için bu hastalıkların özel günlerinde; erken tanının, ilaçların doğru ve düzenli kullanılmasının, kontrollere düzenli gidilmesinin önemini halka anlatmak için projeler üretiyoruz.

● Astım tüm dünyada, günümüzdeki tüm gelişmelere rağmen, halen tanısında dahi zorluklar yaşanan, aydınlatılması gereken daha pek çok yönü olan kronik bir solunum yolu hastalığı. Bununla birlikte ne yazık ki, astımın göğüs hastalıkları hekimleri için eski cazibesi kalmamış gibi görünmekte. Hedefimiz göğüs hastalıkları asistan ve uzman hekimlerinin astıma olan ilgilerini

arttırmak, bu ekibi genişleterek hem TÜSAD hem de ülkemiz adına bilime damga vuracak çalışmalar üretmek.

● TÜSAD, bana mesleğimle ilgili tecrübelerimi meslektaşlarımla en üst düzeyde paylaşma fırsatı sundu. Göğüs hastalıkları uzmanlık eğitimime başladığım ilk günden bu yana gönül verdiğim, Astım ve Alerjik Hastalıklar branşının en üst düzey temsiliyeti olan Çalışma Grubu Başkanı olma fırsatı vererek, manevi ve mesleki olarak onurlandırdı. Bu sayede Türkiye'nin dört bir yanından çok sayıda meslektaşımı tanışma ve tecrübelerimi paylaşma şansına sahip oldum. Hayalimdeki pek çok projeyi hayata geçirmemi sağlayan TÜSAD benim için çok büyük değere sahiptir. TÜSAD; tüm üyelerine derneğin her kademesinde kendini temsil etme, projelerini gerçekleştirme, ufuklarını genişletme şansı veren, fırsat eşitliği sunan; bu derneğe üye oldukları andan itibaren kendilerini değerli hissedecekleri bir yuvadır.

"Erken tanının, ilaçların doğru ve düzenli kullanılmasının, kontrollere düzenli gidilmesinin önemini halka anlatmak için projeler üretiyoruz."

Gündem Aktüel

Akciğer kanseri konusunda iki yeni araştırma projemiz var

>> Dr. Ufuk Yılmaz
TÜSAD Akciğer Kanseri Çalışma Grubu Başkanı

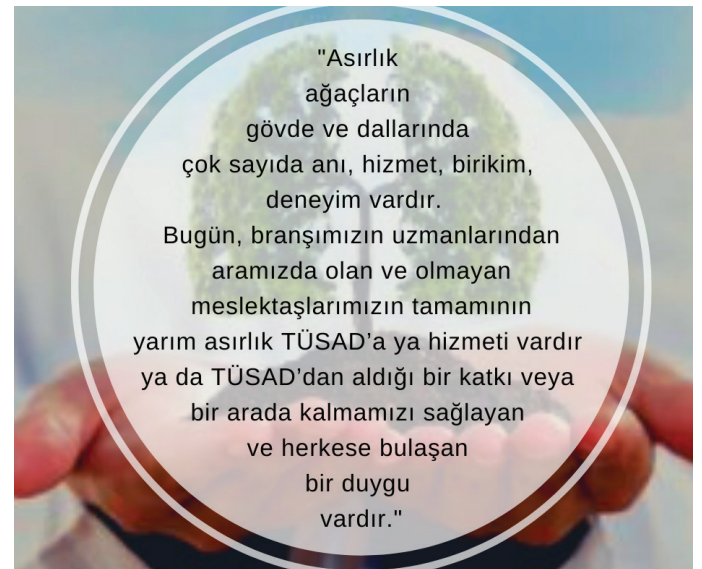
● Yılda 2 milyon yeni akciğer kanseri tanısının konduğu ve 1 milyon 800 bin akciğer kanserine bağlı ölümün gerçekleştiği günümüz dünyasında, Covid-19 isimli yeni ortaya çıkan bir viral bir hastalık, 5 ayda 3 milyon 500 bin yeni olgu ve 300 binden fazla ölüme neden olarak tüm ilgiyi üzerine topladı. Tüm sağlıkçıların ve politika yapıcıların iş gücünü aldı sanki diğer hastalıkları hiçbir şey bırakmadı. Neyse ki sonuna yaklaşıyoruz dediğimiz günlere yaklaştık.

● Hekimler, enerjisinin bir kısmını yine de bulaşıcı olmayan hastalıklara ayırmak zorunda idi ve öyle de yaptı. Akciğer Kanseri Çalışma Grubu olarak, Covid-19 pandemi döneminde akciğer kanseriyle ilgilenen veya tedavi eden hekimleri bilgilendirme amaçlı dergi özel sayısının ve webinar tarzı toplantıların düzenlenmesi konusunda, TÜSAD Akademi'ye katkıda bulduk. Halen, akciğer kanseri konusunda hayata geçirmek istediğimiz iki araştırma projesinde sona yaklaştığımızı söyleyebiliriz. Çok kısa zaman içinde araştırmaya katılmak isteyenler için duyurumuzu yapacağımızı

düşünüyorum. Ayrıca, TÜSAD- GEAK ile işbirliği içinde bir başka araştırma projesini hayata geçiriyoruz. Her üç araştırma projesinde sorumluluk alan Çalışma Grubu Yürütme Kurulu üyesi arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Hasta, hasta yakını veya akciğer kanseri ile ilgilenen hekimlerin güncel konulara bakış açılarını değerlendirmeyi amaçlayan anket çalışmalarımızın hazırlıkları ise devam ediyor.

● Asırlık ağaçların gövde ve dallarında çok sayıda anı, hizmet, birikim, deneyim vardır. Bugün, branşımızın uzmanlarından aramızda olan ve olmayan meslektaşlarımızın tamamının yarım asırlık TÜSAD'a ya hizmeti vardır ya da TÜSAD'dan aldığı bir katkı veya bir

arada kalmamızı sağlayan ve herkese bulaşan bir duygu vardır. Bu duygunun asrın sonuna taşınacağı inancıyla, birlikte olma dileklerimizi sunuyoruz.

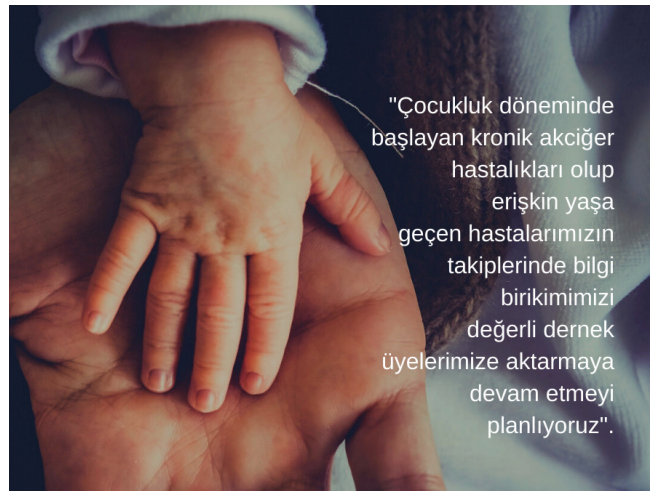
Gündem Aktüel

Öncelikli hedefimiz bilgi ve beceri birikimimizi paylaşmak

>> Dr. Aşyşe Tana Aslan
Çocuk Göğüs Hastalıkları Koordinasyon Kurulu Başkanı

- Erişkin yaşta görülen solunum sistemi hastalıklarının bir kısmı çocukluk dönemi başlangıçlı olup; birçok hastalığın patofizyolojisinde de çocukluk dönemi etkileri önemli yer tutuyor. Çocuk Göğüs Hastalıkları Koordinasyon Kurulu olarak bizim de öncelikli hedefimiz, çocuk göğüs hastalıkları ile ilgili bilgi ve beceri birikimimizi erişkin hekimleri ile paylaşmak.
- TÜSAD çatısı altında çocuk göğüs hastalıkları bakış açısını erişkin hekimleri ile ortak platformlarda tartışma ve bilgi paylaşımı mümkün olmaktadır. Bu sorumluluk duygusu ile koordinasyon kurulumuz tarafından, gerek kongreler gerekse online platformlar ve yazılı kaynaklar üzerinden bilgi aktarımı ve paylaşımı yapılıyor.
- Çocuk göğüs hastalıkları hekimleri olarak hedeflerimiz; erişkin göğüs hastalıkları uzmanları ile iş birliğimizi artırmak, konumuz ile ilgili yeni güncel bilgileri de dernek üyelerimize ulaştırmak. Çocukluk döneminde başlayan kronik akciğer hastalıkları olup erişkin yaşa geçen hastalarımızın takiplerinde bilgi birikimimizi değerli dernek üyelerimize aktarmaya devam etmeyi planlıyoruz. Teknolojik gelişmelere paralel olarak pandemi süreci ile birlikte online maceraları aktif kullanarak birikimimizi paylaşmak istiyoruz.

"Çocukluk döneminde başlayan kronik akciğer hastalıkları olup erişkin yaşa geçen hastalarımızın takiplerinde bilgi birikimimizi değerli dernek üyelerimize aktarmaya devam etmeyi planlıyoruz".

Gündem Aktüel

Bilim üretmeye devam ediyoruz

>> Dr. Funda Coşkun
DPAH-PVH Çalışma Grup Başkanı

Güçlü bir dernek üyelerine verdiği değerle ölçülebilir. TÜSAD verdiği desteklerle her zaman yanımızda oldu. TÜSAD, her aşamada yanımızda yer alarak, çalışma grubumuzun çalışmalarına destek veriyor.

● Çalışma Grupları TÜSAD'ın bilimsel temelini oluşturuyor. TÜSAD çatısı altında çalışmaya 2008 yılında başladım. O zamandan bugüne alanında tek çalışma grubu olan Fizyoloji Çalışma Grubuna Fizyoloji doktoram olması nedeniyle katılmıştım. Derneğimizin çalışma gruplarındaki liyakata dayalı yaklaşım ve çalışma isteğini görmek beni ilk günden itibaren etkilemişti. Halen DPAH-PVH (Difüz Parankimal Akciğer Hastalıkları ve Vasküler Hastalıklar) Çalışma Grubu Başkanı olarak interstisyel akciğer hastalıkları ve pulmoner vasküler hastalıklar alanında çalışmalarını koordine etmekteyim.

- TÜSAD bünyesinde geleneksel hale gelmiş olan İPFo- rum alanımızda önemli bir toplantı olma niteliğini sürdürüyor. Pulmoner vasküler hastalıklar konusunda ise diğer derneklerle ortak çalışmalar yürütmekteyiz. Aynı zamanda çalışma grubu olarak ilgilendiğimiz konularda çok merkezli çalışmalarını sürdürmekteyiz.
- Çalışma gruplarının en önemli amaçlarından birisi; çalıştığımız konuda derinlemesine araştırma ve toplantılar yapabilmek, genç meslektaşlarımızı bu alanlarda daha iyi tanıyabilmek ve önlerini açabilmek. Çalışma grupları olarak derneğimizin temel ilkelerine uygun bir şekilde bilim üretmeye devam etmekteyiz ve edeceğiz de.
- Güçlü bir dernek üyelerine verdiği değerle ölçülebilir. TÜSAD verdiği desteklerle her zaman yanımızda oldu. TÜSAD, her aşamada yanımızda yer alarak, çalışma grubumuzun çalışmalarına destek veriyor. Bu kapsamda proje, toplantı ve basılı materyal isteklerimiz değerlendirilerek gerçekleştiriliyor. Çalışma grubumuz bu destek ve şevkle çalışmalarına devam ediyor.

Gündem Aktüel

Bilgiyi paylaşmak, birlikte geliştirmek ve herkesle paylaşmak istiyoruz

>> Dr. Erdinç Ercan
Fizyoloji Çalışma Grubu Başkanı

● TÜSAD'ın kurucu üyelerinden ve 24 yıl süre ile ilk başkanlığını yapan hocamız Prof. Dr. Meliha Terzioğlu'nun en büyük hedefi; temel bilimler ve klinik bilimler arasında gerekli olan bilimsel köprü'nün kurulması, bilgilerin paylaşılmasına ve ortak çalışmalar yapılarak bilimsel güç birliğinin oluşturulmasına katkıda bulunmaktır. Göğüs hastalıkları alanında ülkemizin ilk bilimsel meslek kuruluşu olan TÜSAD, 12 Kasım 2006 tarihli yönetim kurulu toplantısında diğer çalışma grupları ile Fizyoloji Çalışma Grubu'nun da kurulmasına karar verdi. Fizyoloji Çalışma Grubu'nun kurulmasının amacı; solunum sisteminin yapı, fonksiyon ve hastalıkları ile ilgili konularda sadece fizyolojik bilgileri değil, özellikle patofizyolojik bilgileri göğüs hastalıkları uzmanları ile paylaşmak ve birlikte bu bilgileri geliştirecek araştırmalar yapmak, yapılacak araştırmalara bilgi ve yöntem katkılarında bulunmak ve bunların sonuçlarının akademik yayınlarla herkese ulaşmasını sağlamaktır.

● Fizyoloji Çalışma Grubu kurulmasını takiben, TÜSAD kongrelerinde kuruluş amacı doğrultusunda çalışma grubumuz tarafından düzenlenen panellerde, çeşitli klinik konuların patofizyolojileri anlatıldı. Aynı konuların klinik yaklaşımları göğüs hastalıkları uzmanlarınca ele alınarak konunun bir bütün olarak patofizyolojisinden tedavisine kadar aktarılmaya çalışıldı. Yine bu yaklaşımımız doğrultusunda, klinik çalışma gruplarının düzenlediği panellerde, istenildiğinde patofizyoloji açısından katkıda bulunmaya devam ediyoruz.

● Fizyoloji Çalışma Grubu aynı zamanda fizyoloji hocalarımızın katkıları ile kardiyovasküler egzersiz testleri konularında düzenlenen gerek paneller ve gerekse kurs programları ile göğüs hastalıkları uzmanlarına katkıda bulunmaya çalışıyor. Klinik konularda yazılan TÜSAD kitaplarında Fizyoloji Çalışma Grubu'ndan hocalarımızın yer almalarının her geçen gün bu amacımıza daha fazla ulaştığımızı ve Fizyoloji Çalışma grubunun TÜSAD'daki yerinin sadece fizyoloji konularını anlatmak olmadığını klinik ve fizyoloji arasında fizyopatolojik

bilgiler ile bir köprü oluşturduğunu gösteriyor. Nitekim, Fizyoloji Çalışma Grubuna katılan üyelerin branşlarına bakıldığında, fizyologlar ile, göğüs hastalıkları, sualtı hekimliği ve hiperbarik tıp, hava ve uzay hekimliği uzmanları gibi dahili tıp bilimlerinden uzmanlar ile göğüs cerrahisi, anesteziyoloji ve halk sağlığı anabilim dallarından üyelerin de yer aldığı görülüyor. Bu gelişim kurucu hocamızın da istediği gibi, grubumuzun içinde bilimsel köprü'nün iyi bir şekilde kurulabileceğini gösteriyor.

● Fizyolojinin temel özelliği, dinamik sistemleri incelemesidir. Grubumuzun temel çalışma alanları olan; temel akciğer fizyolojisi, solunum fonksiyon testleri, egzersiz testleri, akciğer hastalıklarının patofizyolojik açımları konularını hem fizyolojinin özgünlüğü hem de diğer çalışma grupları ile doğrudan etkileşimi mümkün kılan önemli başlıklar olarak sıralayabiliriz.

● TÜSAD'ın yaşamdaki yeri hepimiz açısından farklı anlamlar taşıyor olabilir. Akademik eğitim kurumu olan TÜSAD'ın, bizim için hem bilgilerimizin güncellendiği hem de paylaşılma şansını bulduğumuz etkinlikleri ile ayrı bir önemi bulunuyor. Kongreler yanında sempozyumları, kursları ve yayınları bilimsel anlamda ayrı bir zenginlik. Farklı disiplinlerden bilim insanlarını bir araya getirmesi nedeniyle düşünce sistematiğini zenginleştiren bir yapılanması olan TÜSAD'ın, genç araştırmacılara olan maddi manevi desteği her geçen gün artmakta ve araştırmacılar için motivasyon kaynağı olmakta. Temenni ediyoruz ki; TÜSAD çatısı altında çalışma ve görev alma şansı bulan araştırmacılar olarak, bilimsel başarılarla dolu daha nice 50 yıllara ulaşılacaktır.

Gündem Aktüel

Hedefimiz sağlıklı yaşlanma konusunda bilgi üretmek ve yaymak

>> Dr. Serap Duru
TÜSAD Geriatri Çalışma Grubu Başkanı

• Tüm dünyadaki insan popülasyonu daha uzun ömürlü bir topluma doğru evrilmekte. 65 yaş ve üzeri nüfusun artmasına, gelişmiş ölkelerde öncelikli olmak üzere, sağlık alanındaki ilerlemeler, hastaların tedavi seçeneklerine erişim, kullanım düzeylerinin ve eğitim

seviyelerinin yükselmesi, doğurganlık hızındaki düşüş gibi etkenler neden oluyor. Güncel bilgiler ışığında 2025 yılında dünya nüfusundaki yaşlı popülasyonun yaklaşık olarak 1.2 milyar olması, 2050 yılına kadar ise yüzde 22'sini yaşlı bireylerin oluşturması, genç ve yaşlı nüfusun eşitlenmesi bekleniyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, yaşlı nüfusun 2023'de yüzde 10.2'ye, 2040'da yüzde 16.3'e yükselmesi öngörülürken doğuşta beklenen yaşam süresi ortalama 78, erkeklerde 75.3 ve kadınlarda da 80.7 yıla yükseldi.

• TÜSAD Geriatri Çalışma Grubu olarak 65 yaş üstü bireylerin yaşadıkları olaylar ve tecrübeler ile geleceğe ışık tuttuğunun ve sağlıklı, mutlu bir ömür sürmeleri gerektiğinin bilincindeyiz. Hedefimiz; yaşlı bireylerin akciğer ve bağlantılı hastalıkları, sağlıklı yaşlanmaları gibi pek çok konuda araştırmalar yapmak, bilgi-görüş üretmek ve yaymak. Bu kapsamda bilimsel araştırmalar planlamak ve yürütmek, projeler hazırlamak, hekimlere yönelik sempozyum, çalıştay, kurs, okul gibi eğitsel etkinlikler düzenlemek veya katkı sunmak, halka yönelik bilgilendirme yazıları hazırlamak, toplantılar yapmak önceliklerimiz arasında yer alıyor.

• 50 yıldır ölkemizde akciğer sağlığı konusunda başarılı bir şekilde bilimsel varlığını sürdüren ve gittikçe güçlenerek devam eden TÜSAD bünyesinde Geriatri Çalışma Grubu olarak, yaşlı sağlığı konusunda hedeflerimize emin adımlar ile ulaşacağımıza inanıyor ve çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Gündem Aktüel

Çok merkezli çalışmalarımızı bilimsel yayına dönüştüreceğiz

>> Dr. Levent Dalar
Girişimsel Pulmonoloji Çalışma Grubu Başkanı

tamamlayarak bilimsel yayına dönüştürmek istiyoruz. İlgi duyulan ve merak edilen konularda kurslarımız ve webinar'larımız olacak. Hedefimiz Girişimsel Pulmonoloji Çalışma Grubu'nun ismi altında toplanabilecek her bilgiyi süzmek, doğrulamak ve üyelerimizle tartışarak ülkemiz koşullarına uygun olarak yeniden üretmek. Doğru çalışmalar yürütüp tamamlayarak bu bilgi havuzuna destek vermek.

● Çalışma gruplarının özgürce ama üretkenlik ve disiplinle çalışabilmesi için her zaman yönetim kurulu ile arasında demokratik bir iletişim sağlanması gerektiğine inanıyorum. Bu berrak ve saydam yönetsel anlayışın yitirmeyeceğine inancım tam. Çalışma grupları bilgi üretmek, ürettiği

● Ülkemizde bu alanda birçok ilklere öncülük etmiş, bu alana ilgi duyan genç hekimlerin yetişmesinde her zaman bir okul işlevi gören TÜSAD Girişimsel Pulmonoloji Çalışma Grubu, uluslararası kurs, kongre ve sempozyumlar ile güncel bilgiyi hünerle uygulayan bilim insanlarını üyelerimizle buluşturmuştur. Temel amacımız; bu dönemde de bu işlevi sürdürmek.

● Halen yürümekte olan çok merkezli çalışmalarımızı

bilgiyi bilimsel platformlara en güzel şekilde sunmak ve tartışmak ve bunu dernek üyelerinin iyiliği ve yararı için kullanmakla yükümlü. Yönetim kurulu bunun doğru yürümesini sağlamalı ve destek olmalı. TÜSAD'da bu hep temel bir izlek oldu, öyle kalmaya devam edeceğine inancım tam.

● Benim için TÜSAD dediğimde aklıma şu geliyor: Asistanlık yıllarımda TÜSAD, İstanbul'da ACCP ile ortak büyük bir Asya-Pasifik Kongresi yapmıştı. Bu kongrede her biri girişimsel pulmonoloji için çok önemli olan birçok isim ile birlikte bulunabilme imkanımız olmuştu. Dr. Prakash, Dr. Mehta ve diğer hocalar hevesle akşama kadar bizle oldular. Benim için o kongre bu alana duyduğum ilgiyi perçinlediğim ve sabırla çalışmanın temel adımlarını attığım ilk basamak oldu. Girişimsel pulmonoloji alanına mütevazı bir katkı verebildiysem bu asistanlık yıllarımda TÜSAD'ın bizlere, o dönemin genç hekimlerine sağladığı motivasyon ve imkanlardı. O yüzden TÜSAD benim için biraz da bağrında büyüdüğüm bir toprak gibidir. Yeşermeme, çiçek açmama vesile olan, köklerimi saldıığım vatanım...

Gündem Aktüel

TÜSAD solunum camiası için önemli bir boşluğu dolduruyor

>> Dr. Soner Gürsoy
Göğüs Cerrahisi Koordinasyon Kurulu Başkanı

● Ülkemizde, solunum sistemi ve hastalıklarına ilişkin sorunların çözümünü kendisine hedef edinmiş çok sayıdaki disiplin, 50 yıl önce, TÜSAD çatısı altında bir araya gelmiş ve alanında ülkemizin referans teşkil eden yapısını oluşturmuştur. TÜSAD, ortak amaca hizmet eden farklı disiplinleri yan yana getirmiş ve 50 yıllık süre içinde, başarı ile koordine etmiş bir dernek olarak, solunum camiası için oldukça önemli bir boşluğu doldurmuştur. En önemli başarısı da, bilim insanlarına dernek içi demokrasi, fikir özgürlüğü, ortak çalışma akli ve azmini oluşturmasıdır. Temsil yetkisi ile birlikte, tüm çözüm ortağı disiplinleri, ortak hedefler doğrultusunda yönlendirmek kolay değil. Bu, ancak bileşenlerin derneği benimsemeleri, çatı altında çalışma istek ve azimlerinin yüksek tutulması ile mümkün olabilir. TÜSAD bunu gerçekleştirmiş derneklerden biridir ve başarısının altındaki ana unsurların bu özellikleri olduğu söylenebilir.

● Göğüs cerrahları, kendilerine ait bir dernekleri olmasına karşın, TÜSAD'ın oluşturduğu bu önemli çatı altında oluşturulan koordinasyon kurulu ile yer

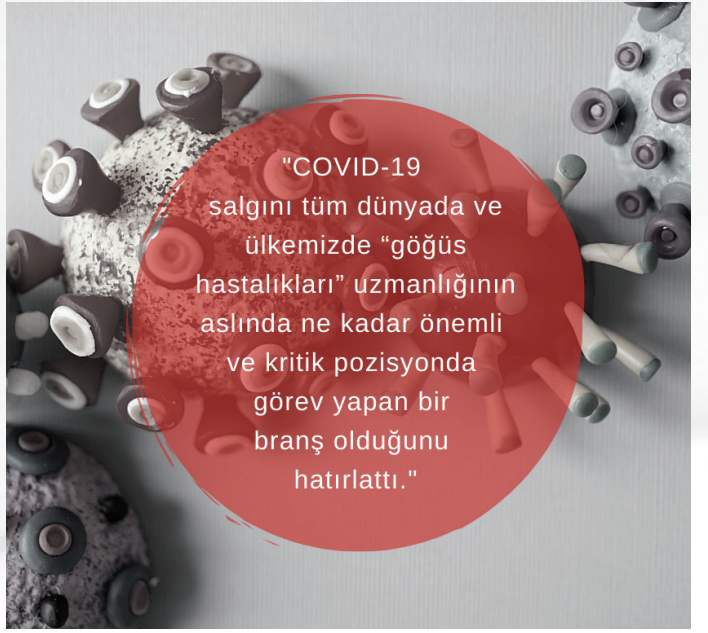
alıyor. Bu sayede, solunum araştırmalarını hedefleyen derneğin, cerrahi kolunu oluşturmanın yanında, daha da önemlisi, diğer disiplinlerdeki meslektaşları ile bilgi ve veri paylaşımı, ortak araştırmalar yapma olanağına sahipler. Genç göğüs cerrahları, TÜSAD içinde kendilerini ifade edebilecek bilimsel ortamı, çalışmalarını sergileyebilecekleri, bilimsel paylaşımı yapabilecekleri, kongre ve sempozyumların yanısıra, yayınları için periyodik dergi ve bilimsel kitap olanağına da sahip bulunuyor.

● Bundan sonra da koordinasyon kurulumuz, TÜSAD merkez yürütme kurulu ve TÜSAD içindeki diğer disiplinlerle birlikte, bilimsel verileri ve çözüm odaklı çalışmalarını paylaşmayı, ortak akıl oluşturma çabalarının içinde olmayı, bu konuda üzerine düşen sorumlulukları paylaşmayı hedefliyor. Gerek yurtiçi gerekse yurtdışında, solunum hastalıkları ile ilgili çalışmalara, branşımız ile ilişkili her türlü destek ve sorumluluk katkısına hazırız. Bunun yanında, online ya da basılı rehberler, yayınlar ve kitaplarda, branşımız ile ilgili bölümlerde, göğüs cerrahları ile dernek arasındaki paydaşlık koordinasyonunu sağlama hedefini de sürdürüyoruz.

Gündem Aktüel

En önemli amaçlarımızdan biri halkımızı bilgilendirmek

>> Dr. Berna Kömürçüoğlu
İnfeksiyon Çalışma Grubu Başkanı

● İnfeksiyon Çalışma Grubu olarak öncelikli amaçlarımız; göğüs hastalıklarının en önemli konularından biri olan ve aynı zamanda ciddi bir halk sağlığı sorunu olan başta pnömoniler olmak üzere, branşımız dahilinde enfeksiyon hastalıkları konusunda göğüs hastalıkları uzmanlarımızın bilgi birikimlerini ve pratik uygulamaya yönelik becerilerini arttırmak. İnfeksiyon hastalıkları; göğüs hastalıkları uzmanlığının içinde az sayıdaki önlenebilir ve tedavi edildiğinde sekelsiz iyileşme potansiyeline sahip hastalık grubunu oluşturuyor. Çalışma grubumuzun en önemli amaçlarından biri, aşılama başta olmak üzere koruyucu hekimlik ve pnömoni tanı/tedavi sürecine yönelik halkımızın bilgilendirilmesi.

● COVID-19 salgını tüm dünyada ve ülkemizde "göğüs hastalıkları" uzmanlığının aslında ne kadar önemli ve kritik pozisyonda görev yapan bir branş olduğunu hatırlattı. Göğüs hastalıkları uzmanları, enfeksiyon

hastalıkları ve yoğun bakım uzmanları ile birlikte salgının merkezinde kalırken, bulaşıcılığını, seyrini, tedavisini tam olarak bilmediğimiz bir viral pnömoni salgını ile ilk günden itibaren mücadelesini sürdürüyor. Bu süreçte TÜSAD İnfeksiyon Çalışma Grubu olarak, Çin'de salgının başladığı ilk haftalardan itibaren bulabildiğimiz her türlü bilgiyi anlık olarak web ortamında üyelerimize ulaştırmaya çalıştık.

Gün geldi sadece özet çeviri, gün geldi

TÜSAD online görüntülü literatür sunumu planladık. Haftalık webinar'lar ile konunun uzmanı farklı branşta bir çok hekimin de destek verdiği sunumlarda COVID'i farklı yönleriyle tartıştık ve üyelerimizi bilgilendirmeye devam ediyoruz.

● Bireysel olarak TÜSAD benim için, asistanlığımın başından bugüne her yönüyle destek veren eğitici ve destekleyici bir okul olmuştur. TÜSAD'da emeği geçen tüm hocalarıma teşekkür ediyorum.

Gündem Aktüel

Farkındalığı artırmaya yönelik projeler yürüttük

>> Dr. Can Öztürk
İnhalasyon Tedavileri Çalışma Grubu

Ülkemizde konusunda ilk kez kurulan bir çalışma grubu olarak önemli bir misyon üstlenen İnhalasyon Tedavileri Çalışma Grubu; inhaler ilaçlar ile inhalasyon tedavileri alanında özellikle hekimlere yönelik, konunun ve inhaler ilaçların hastalar tarafından doğ-

ru kullanılmasının önemine ilişkin farkındalığı artırmaya yönelik projeler yürütmüştür. Çalışma grubunun kurulmasını takiben, aynı yıl kurucu üyelerin katkıları ile editörlüğünü benim ve Dr. Zafer Çalışkaner'in yaptığı "Astım ve KOAH'da İnhalasyon Tedavileri" kitabı TÜSAD tarafından yayınlanmış ve dernek üyelerine dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubumuzun inhaler ilaç kullanımına yönelik gerçekleştirdiği diğer bazı çalışmalarını şöyle özetleyebiliriz:

- Farklı inhaler cihazlar için hasta broşürleri hazırlanması, çok merkezli INTEDA-1 çalışması,
- American Association for Respiratory Care'e ait " Arzu Arı ve arkadaşları tarafından yazılmış olan "A guide to Aerosol Delivery Devices for Respiratory Therapists" adlı kılavuzun Türkçe'ye tercüme edilmesi ve dernek üyelerine dağıtılması,
- INTEDA Çağrı Merkezinin oluşturulması ve burada çalışan görevlilerin eğitimi, eczacılara ve aile hekimlerine yönelik eğitim programları.

2018 yılında Dr. Mecit Süerdem'in Çalışma Grubu Başkanlığı döneminde , Ankara'da Sağlık Bakanlığı, Üniversiteler, SGK, Uzmanlık Dernekleri, İlaç Endüstrisi temsilcilerinin geniş katılımıyla "İnhalasyon Tedavileri Sorunları ve Çözüm Önerileri" çalıştayı düzenlenmiş ve takiben çalıştay raporu tüm paydaşlarla paylaşılmıştır.

2019 yılında tekrar Çalışma Grubu başkanlığına seçildiğim ve Seda Tural Önür, Yusuf Aydemir, Funda Aksu, Nağihan Durmuş Koçak'tan oluşan yeni bir yürütme kurulu ile

TÜSAD Akademi şemsiyesi altında farklı hedef kitlelere yönelik eğitim etkinlikleri planlanmış ve özellikle çok merkezli çalışmalar konusunda hazırlıklar başlatılmıştır.

Gündem Aktüel

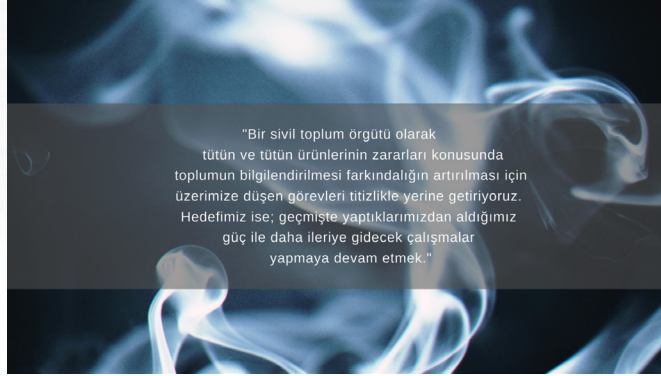
Yeni etkinlikler düzenlemek için yola çıktık

>> Dr. Arzu Mirici
TÜSAD KOAH Çalışma Grubu Başkanı

● TÜSAD'ın KOAH Çalışma Grubumuz; 2019 yılında 41. Solunum Kongremizde yönetimi değerli Can Öztürk hocamız ve ekibinden teslim alarak yeni yönetim kurulu ile çalışmalarına başladı. Kongremizde yapılan seçimlerin sonucunda benim başkanlığı üstlendiğim çalışma grubumuzda Burcu Arpınar Yiğitbaş sekreter, Hakan Günen, Muzaffer Onur Turan ve Nevin Tacı Hoca, hocalarımız da üye olarak seçildi. Seçim sonrası yapılan ilk toplantıda Kasım 2020'de yapılması planlanan COPD MED 3 Romanya için çalışmalara başlandı. COPD MED, birçok ülkeden alanlarında uzman akademisyenlerin katıldığı, KOAH'ın birçok yönü ile uluslararası bir platformda tartışıldığı, katılımcıların beğenisini kazanan ve giderek artan katılımcı talebi olan bir buluşma olarak akademik alanda kendine yer edinmiştir. Yüzyüze toplantılara ara verdiğimiz bu dönemde meslektaşlarımızla iletişim sürüyor.

19 Kasım 2019'da Dünya KOAH günü etkinliklerinde KOAH bültenimiz medyada, KOAH farkındalığını amaçlayan afişlerimiz billboardlarda, medya kanalları ve sosyal medyada yer aldı. TÜSAD Ankara Şubesi tarafından Dünya KOAH günü toplantısı Kırşehir'de Gazi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi Göğüs Hastalıkları ABD katkıları ile gerçekleştirildi.

30 Kasım-1 Aralık Çeşme-İzmir'de TÜSAD Akademi bünyesinde gerçekleşen "Göğüs Hastalıklarında Gün-

cellemeler” toplantılarında KOAH'ta güncellemeler konusu Can Öztürk hocamız tarafından sunuldu. GOLD 2020 son revizyonu gözden geçirilirken, Nevin Tacı Hoca ve Burcu Arpınar Yiğitbaş tarafından kısa bir sunum olarak hazırlandı. Bu arada şubat ayında, İzmir Şubesi tarafından “KOAH'ta Güncel Rehberler” toplantısı düzenlendi. COVID-19 pandemisi nedeni ile birçok toplantımızı ve planımızı ileri bir tarihe ertelemek durumunda kaldık. Bu süreçte değişen dünyada yeniliklere göre yeniden planlarımızı gözden geçirdik. KOAH bütün dünyada önemli bir morbidite ve mortalite nedeni olmanın yanı sıra sağlık harcamalarının da önemli bir kalemi... Bu açıdan bakıldığında

KOAH Çalışma Grubu olarak hem hekimlerin hem de hastalarımızın bilgilenebilmesini sağlayacak programlarımızı devam ettirmek istiyoruz. Daha çok online platformların kullanıldığı bu dönemde yeni etkinlikler düzenlemek için yola çıktık.

Hekimlerin COVID-19 döneminde ve sonrasında KOAH hastalarının yönetimi konusunda bilgi düzeyleri artırmak ve merak ettiklerini yanıtlayabilmek için; dokümanlar, webinar programları ve bültenler hazırladık. Yine bu kısıtlamalar döneminde, hastalarımızın daha yakından izlenmesine olanak tanıyacak “Uzaktan Sağlık” programları hakkında bir derleme ve bir anket çalışması hazırlıyoruz. Gelecek günlerde ülkemizde yapılacak uygulamalara ışık tutacak bir aktivite olmasını umuyoruz.

Gündem Aktüel

Farklı hedef kitlelere yönelik eğitim etkinlikleri planladık

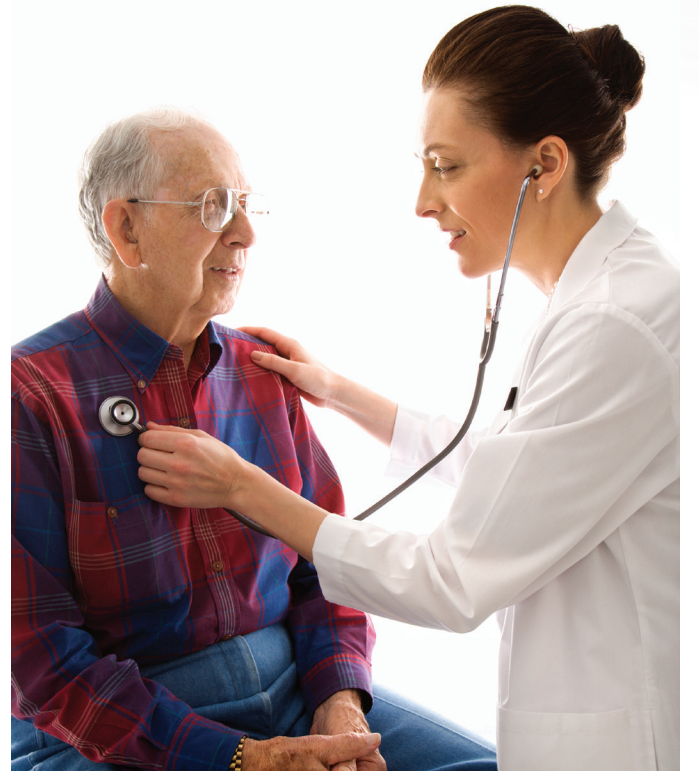
>> Dr. Güntülü Ak
Plevra Çalışma Grubu Başkanı

- Plevra Çalışma Grubu; 2017 yılında Eskişehir’de düzenlenen uluslararası ‘Plevra hastalıklarına tanısıl ve palyatif girişimsel işlemler kursu’ ile kurulmuştur. Sık görülen bir klinik problem olan plevra hastalıklarının tanı ve tedavisine bilimin ışığında katkı sağlamayı amaçlayan Plevra Çalışma Grubu, ikinci döneminde de çalışmalarına devam ettiriyor.
- Plevra Çalışma Grubu, 2019’daki 41. kongrede çoğu multidisipliner olmak üzere oldukça yoğun bir bilimsel program ile meslektaşlarımızla birlikte oldu, kongre sırasında yapılan seçimle yeni yürütme kurulunu oluşturarak geleceğe dair planlama ve faaliyetlerine başladı. Bunlardan ilki daha evvel verileri toplanan ve takip sürecinin tamamlanması beklenen ‘Eksudatif plevral sıvılar’ın makale haline getirilmesi oldu. Bu kapsamda çalışmaya dahil edilen tüm olguların takip süresi tamamlandı ve verileri güncellendi ve en kısa sürede makalenin yazımı gerçekleştirilecek.
- Bir diğer faaliyetimiz günlük uygulamalarımızda sıkça karşılaştığımız bir problem olan plevral girişimsel işlemlerde kanama riskini değerlendiren bir uzman görüşü hazırlamak. Konuya ilişkin uzman görüşümüz ‘Plevral girişimler öncesi kanama riskinin değerlendirilmesi ve yönetimi’ başlığı altında hazırlanarak, üyelerimizin kullanımına sunuldu. Ayrıca bu yazı çalışma grubumuzun geçmiş ve şimdiki dönem üyelerinin ortak

bir çalışması olarak yayınlanmak üzere derneğimizin yayın organı olan Eurasian Journal of Pulmonology’ye gönderildi ve yayına kabul edildi.

- Çalışma grubumuz ‘Güncel Solunum’ başlığı altında plevra hastalıkları konusunda literatüre önemli katkılar sunan makaleleri üyelerimizle paylaştı ve paylaşmaya devam ediyor. Ankara Şube tarafından ortaklaşa gerçekleştirilmeyi planladığımız ‘Uygulamalı Plevral işlemler’ başlıklı kursumuz, 2020 ve sonrası geleceğe damgasını vuran COVID-19 pandemisi nedeniyle maalesef gerçekleştirilemedi.
- TÜSAD çatısı altında Plevra Çalışma Grubu olarak hedefimizi şöyle özetleyebiliriz; plevral hastalıkların yönetimini ülkemizde uluslararası düzeye çıkararak standardize etmek, uluslararası bilgi birikimine katkı sağlayıp uygulamalara yön verebilecek çalışmalar yapmak ve böylece insanlığa hizmet etmek.

Gündem Aktüel

Prototip proje rapor hazırlayıp yetkililerle paylaşacağız

>> Dr. Gazi Gülbaş
Solunum Rehabilitasyon Çalışma Grubu Başkanı

• Pulmoner rehabilitasyon etkinliği kanıtlanmış ve önemi giderek artan bir tedavi yöntemidir. Yaklaşık 200 yıldır bilinen ve uygulanan tedavi yöntemi olmasına rağmen ülkemizde bu tedaviyi uygulayan merkez sayısı oldukça azdır. Bu amaçla asgari koşullarda pulmoner rehabilitasyon hizmeti verebilecek ünitelerin kurulması ve yaygınlaştırılması için bir “prototip” proje rapor hazırlayıp Sağlık Bakanlığı yetkilileriyle paylaşmayı planlıyoruz. Aynı zamanda bir diğer planımız da, yürürlükteki mevzuat ve yönetmelerin eksik yönlerini ve gerekçelerini Sağlık Bakanlığı yetkilileri ile paylaşmak.

• Dünyayı ve ülkemizi etkileyen koronavirüs pandemisinden dolayı bilimsel toplantı ve etkinlikler ertelenmek veya iptal edilmek zorunda kaldı. Aynı şekilde çalışma grubumuzun katkısıyla düzenlenen bir kurs ve TÜSAD AKADEMİ sempozyumu iptal edildi. Dünya adeta yeni çağa “Dijital Çağa” adımı atıyor. Görünen o ki; tıp dünyası da bu değişime ayak uydurmak zorunda kalacak. Derneğimizin her yıl düzenlediği SOLUNUM KONGRESİ bu yıl “Dijital Kongre” formatında yapılacak. Derneğimizin bu değişime çabucak ayak uydurması ve önderlik etmesi memnuniyet verici. Çalışma grubu olarak bizler

de bilimsel faaliyetlerimizi dijital platformda yapmaya ağırlık vermeyi hedefliyoruz. Bu bağlamda, Solunum Rehabilitasyon Çalışma Grubu olarak daha önce planladığımız Solunum 365’de daha önce yer almayan Pulmoner Rehabilitasyon modülünü hazırlamayı planlıyoruz. İmkanlar ölçüsünde Pulmoner rehabilitasyon alanında dijital sempozyum ve kurs planlamayı düşünüyoruz.

• Türkiye’nin en eski ve köklü göğüs hastalıkları derneği olan TÜSAD’ın özellikle son 10 yıl içerisinde müthiş bir dinamizm kazandığını görüyorum. Bunun sebebinin genç dinamik ve potansiyeli olan hekimlere kucak açmaları ve o potansiyeli kullanmak istemelerinden kaynaklandığını düşünüyorum. Henüz akademik hayatın başında iken KOAH çalışma grubu yürütme kurulunda görev almış, çalışmama fırsat verilmiş biri olarak söylüyorum. TÜSAD çatısı altında çalışmaktan mutluluk duyuyorum.

Gündem Aktüel

Tütün ve tütün ürünlerinin zararları konusunda toplumu bilgilendiriyoruz

>> Dr. Özlem Sönmez
Tütün Çalışma Grubu Başkanı

● TÜSAD Tütün Çalışma Grubu; tütün kontrolü ve tütün ve tütün ürünlerinin kullanımının önüne geçilmesi, kullananların bırakılması, toplumun tüm kesiminin tütün ürünlerinin zararlarından haberdar edilmesi ve korunmasına yönelik çalışmalar yapan bir topluluktur. Bu alanda

çalışan ve çalışmaya gönüllü ve istekli olan derneğimiz üyelerinin katılımı ile kurulan çalışma grubumuz ilk günden beri şevkle, azimle ve kararlılıkla sürdürüyor.

●Türkiye'nin en eski ve köklü uzmanlık derneği TÜSAD çatısı altında çalışma grubumuz, göğüs hastalıkları ve göğüs cerrahisi uzman ve asistanlarının tütün kontrolü için ihtiyaç duydukları bilgi, görgü ve becerilerini artırmak için yıllık kongrelerde "Tütün Kontrolü ve Sigara Bıraktırma" adıyla yetkin kurslar düzenliyor. Bu konuda çalışmak isteyen üyelerimiz yetkin ve donanımlı hale getirilirken, aynı zamanda yine kongrelerde konu ile ilgili panel, konferans, olgu sunumu düzenlendi. Ayrıca genel merkezimiz ile Ankara ve İzmir şubelerinin katılımı ile gençlik ve tütün, akciğer sağlığı ve tütün gibi konularda paneller düzenlendi. Konu ile ilgili güncel literatürler derneğimiz üyeleri ile online olarak paylaşılıyor. Bu arada çalışma grubu üyelerimiz tarafından çok merkezli bilimsel çalışmalar yapıldı ve basıldı. Yeni çalışmalar da plan aşamasında.

● Bu yıl 9 Şubat Dünya Sigarayı Bırakma Günü nedeniyle hastalar için hastanelerimizde çalışma grubu üyelerimiz tarafından bilgilendirme toplantıları düzenlendi. Çalışma grubu üyelerimiz konu ile ilgili radyo ve televizyon programlarına katılım gösterdi. 31 Mayıs Dünya Tütünsüz günü için basın bildirileri ve öğrenciler arasında resim ve afiş yarışmaları da düzenlendi. Çalışma grubumuz tarafından kaleme alınan COVID-19

ve sigara ilişkisini inceleyen derleme EJP 2020'de yayınlandı. 1 Mayıs 2020 de Türk Tabipleri Birliği daveti ile Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi için COV-ID-19 ve tütün konulu bir makale de yine çalışma grubumuzca yazıldı. İlk ve orta öğretim öğrencilerine yönelik değişik şehirlerde bilgilendirme toplantıları gerçekleştirildi.

Halkımız için bilgilendirme broşürleri hazırlandı. Bir sivil toplum örgütü olarak tütün ve tütün ürünlerinin zararları konusunda toplumun bilgilendirilmesi, farkındalığın artırılması için üzerimize düşen görevleri titizlikle yerine getiriyoruz.

●Hedefimiz ise; geçmişte yaptıklarımızdan aldığımız güç ile daha ileriye gidecek çalışmalar yapmaya devam etmek. Hem bir meslek örgütü olarak üyelerimizin bilgilendirilmesi, eğitimlerinin desteklenmesi hem de halkımızın bilinçlendirilmesine bizim için öncelikli konular. Özellikle çocuk ve gençlerimizin tütün ve tütün ürünlerinden korunması, onların bilgi ve farkındalığının artırılması en önemli hedeflerimizden biri. Halen tütün ve tütün ürünü kullananların bırakılmasının sağlanması ve buna yönelik çalışmalarımız ikinci önemli hedefimiz. Ayrıca tütün kontrolü için yapılan uygulamalardaki aksamaların takibi ve yeni önerilerde bulunulması da bir sivil toplum örgütü olarak önceliklerimiz arasında yer alıyor.

'Pek çok şeyi TÜSAD'dan öğrendim'

TÜSAD üyesi olmaktan, böyle köklü ve bilimsel bir dernekte çalışmaktan büyük gurur ve onur duymaktayım. Ayrıca Tütün Kontrolü Çalışma Grubu'nda görev almak-tan ve bu grupta çalışmalarına devam etmekten dolayı da büyük bir gurur duyuyorum. En büyük hedefimiz; derneğimizden ve grubumuzdan aldığımız ilhamla bıkmadan, usanmadan tütün kontrolü alanında çalışmaya devam etmek.

Gündem Aktüel

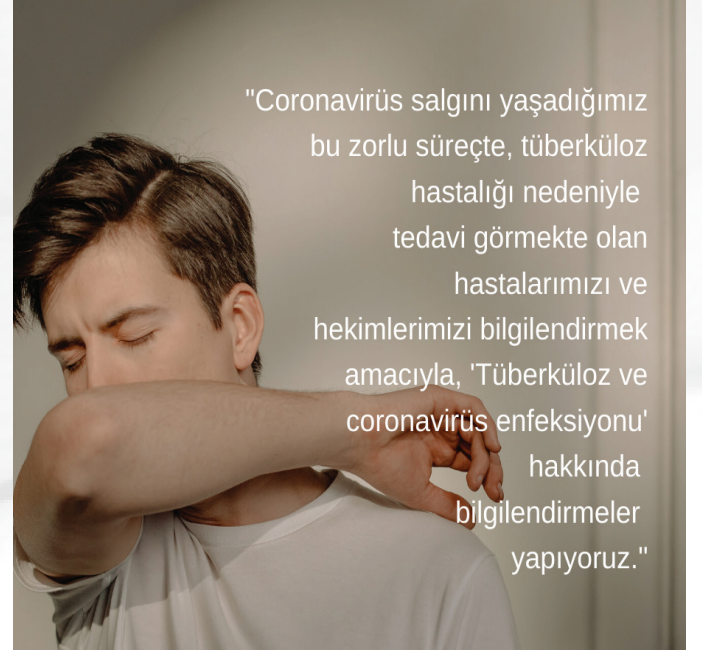
Tüberküloz ve coronavirüs enfeksiyonu' bilgilendirme yazısı hazırladık

>> Dr. Dursun Tatar
Tüberküloz Çalışma Grubu Başkanı

● Halk sağlığını önceleyen çalışmalarıyla göğüs hastalıkları camiasında öncü fonksiyonu olan derneğimiz bünyesinde başkanlığını yürüttüğüm Tüberküloz Çalışma Grubu Yürütme Kurulu'nda, Özgür Batum, Pınar Çimen, Gülsüm Arı ve Erhan Kabasakal görev alıyor. Yürütme kurulumuz teşkilinden hemen sonra başladığı halkımızı ve meslektaşlarımızı çalışma alanımızla ilgili bilgilendirme çalışmalarını devam ettiriyor.

● İlk olarak 24 Mart 2020 Dünya Tüberküloz Günü nedeniyle, göğüs hastalıkları branşının oluşumu ve gelişimine neden olan tüberküloz hastalığı ve korunma yollarını TÜSAD Tüberküloz Çalışma Grubu bilgilendirme yazısı ile halkımızla paylaştık.

● Bu yıl coronavirüs nedeniyle dijital ortamda gerçekleştirilecek olan, göğüs hastalıkları alanının ilk dijital kongresi özelliğini taşıyan kongremizde, alanımızı ilgilendiren konferans, panel, olgu sunumu oturumları ve kurs programı ile ve yeni projelerimizle çalışma grubu etkinliklerimize hız kesmeden devam edeceğiz. Bu konu ile ilgili çalışmalarımızı Solunum Aktüel'in ilerideki sayfalarında okuyabilirsiniz.

Coronavirüs salgını yaşadığımız bu zorlu süreçte, tüberküloz hastalığı nedeniyle tedavi görmekte olan hastalarımızı ve hekimlerimizi bilgilendirmek amacıyla, "Tüberküloz ve coronavirüs enfeksiyonu" bilgilendirme yazısı hazırladık. Yine bu süreçte çok tartışılan ve bu konuda çalışmalar planlanan 'BCG ve Coronavirüs Enfeksiyonu' konulu bilgilendirme yazısını da hazırladık ve bu vesileyle camiamızla paylaşmak istedik.

Gündem Aktüel

Bilgileri tazeleyecek ve işleri kolaylaştıracak toplantılar yapacağız

>> Dr. Sami Cenk Kıraklı
Yoğun Bakım Çalışma Grubu Başkanı

● TÜSAD Yoğun Bakım Çalışma Grubu olarak görev aldığımız dönemde hedefimiz; göğüs hastalıklarının en önemli yan dal uzmanlık alanlarından biri olan yoğun bakım uzmanlık alanını üyelerimize daha iyi tanıtılabilmek ve daha çok sayıda göğüs hastalıkları uzmanının yoğun bakım yan dal uzmanlığını tercih

etmesini sağlamaktır. Bunun dışında sahada çalışan göğüs hastalıkları uzmanlarımızın sık karşılaşmakta olduğu kritik hastaların yönetimi sürecinde, onların bilgilerini tazeleyecek ve işlerini kolaylaştıracak toplantılar düzenlemek. Rehber ve başvuru kitabı gibi kaynaklar üretebilmek de başka bir amacımız olacaktır.

● TÜSAD' ın benim akademik hayatımdaki yeri oldukça önemlidir. Yoğun Bakım Çalışma Grubu'nda ilk defa üye olarak yer aldığım bu dernekte, birer kez çalışma grubu başkan yardımcısı ve başkan olarak görev aldım. Pek çok kongre, kurs ve aktivitede bulunma fırsatım oldu. İkinci kez çalışma grubu başkanlığı yapma onurunu bana layık gören üyelerimize de teşekkür etmek isterim. Özellikle yaşadığımız bu pandemi sürecinde bilinirliği daha da artan, çok genç bir uzmanlık alanı olan yoğun bakım bilimini TÜSAD çatısı altında çok daha ileri taşımayı diliyorum.

Gündem Aktüel

TÜSAD'ın yenilikçi, tecrübeli ve dinamik bir çalışma grubu

>> Dr. Oğuz Köktürk
TÜSAD Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu
Kurucu Başkanı

Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu nasıl kuruldu?
İlk kez 2005 yılında, TÜSAD ulusal kongreleri uyku programlarının hazırlanmasına kişisel olarak destek vermem istendiğinde henüz derneğimizin uyku çalışma grubu yoktu. Art arda 3 ulusal kongrenin uyku toplantılarını bizzat organize ettikten sonra, TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu'nun 27 Ekim 2010 tarihli yazısı ile Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu'nu kurmam için kurucu başkan olarak görevlendirildim. Her şeyden önce dernek yapılanmalarında çalışma gruplarının rolünün çok büyük olduğuna, bu sayede çok daha fazla hizmet üretebileceğine ve derneklerin fesinin çok daha hızlı yükseleceğine inanıyorum. Ancak uyku bozukluklarının diğer çalışma gruplarından farkı; uyku tıbbının ülkemizde henüz varlığının bile kabul edilmemiş olmasıdır! Oysa uluslararası uyku bozuklukları sınıflamasında (ICSD-3) 85 tip uyku bozukluğu yer almaktadır ve çoktan bir bilim ve hatta anabilim dalı olmayı hak etmiş bir uzmanlık alanıdır. ABD'de "Akademi" haline getirilmiş ve boyutu ihmal edilemeyecek, sertifika programları ile geçiştirilemeyecek kadar büyük bu uzmanlık alanında ciddi bir şeyler yapmanın zamanı gelmiş ve geçmektedir. Bu amaca ulaşınca kadar sivil toplum örgütlerine ve tabii ki uzmanlık alanımızın önemli gücü TÜSAD'a büyük görevler düşmektedir.

Kuruluş amacınız ve hedefleriniz nelerdir?

Temel kuruluş amacımız; "Uyku bozuklukları alanında modern tanı ve tedavi yöntemlerinin tamamını uygulayabilen yeterli sayıda ve nitelikli hekimler yetiştirmek, ülkemiz uyku tıbbını özlenen düzeye ulaştırmak" olan çalışma grubumuzun hedefleri şu şekilde özetlenebilir:

● "Uyku yan dal uzmanlığı" için girişimlerde bulunulması: Uyku bozukları gerek toplum sağlığı ve gerekse

ekonomik açıdan ciddi sonuçlar doğuran, ülkemizde yeterince bilinmeyen önemli bir sağlık problemidir. Bu konuda atılması gereken ilk adım ise; yeterli sayıda, eğitilmiş hekimlerin yetiştirilebilmesi için uyku bozukluklarının acilen bir bilim dalı haline getirilmesidir.

● Hekimlerin ve halkın eğitimi: Ülkemizde "uyku uzmanlığı" oluşturuluncaya kadar hekimlerin eğitimine devam etmemiz temel hedeflerimizden biri olacaktır. Bu amaçla sempozyum, kurs, sertifika programları vb. aktivitelerle sürekli tıp eğitiminin sağlanması gerekmektedir. Ulusal kongrelerimizde olduğu gibi uykuda solunum bozukluklarına yönelik tanı ve tedavi kurslarımızın oldukça ilgi görmesi de hedefimizin doğruluğuna işaret etmektedir. Basın yayın organları aracılığı ile halka sağlık eğitim programları kapsamında bilgilendirme yapılması, hastalar için tanıtıcı broşürler hazırlanması hedef alınmıştır.

● Ulusal politikalar üretilmesi: Günümüzde var olan talebi karşılayamayan uyku laboratuvarları, hekimlerin ve halkın bilinçlenmesi ile daha da yoğun bir talep ile karşılaşacaklardır. Akredite edilmiş uyku laboratuvarlarının sayısını artırmak ve ülke çapında yaygınlaştırmak bir ülke politikası olmalıdır. Bu da ancak yetişmiş personel ile mümkün olacaktır. Bu noktada derneğimize büyük görev düşmektedir. Uykuda solunum bozukluğu ile ilgili tedavi cihazlarının standartlarının belirlenmesi, reçetelenmesi ve kullanımı konusunda var olan düzenlemelerdeki hataların giderilmesi için

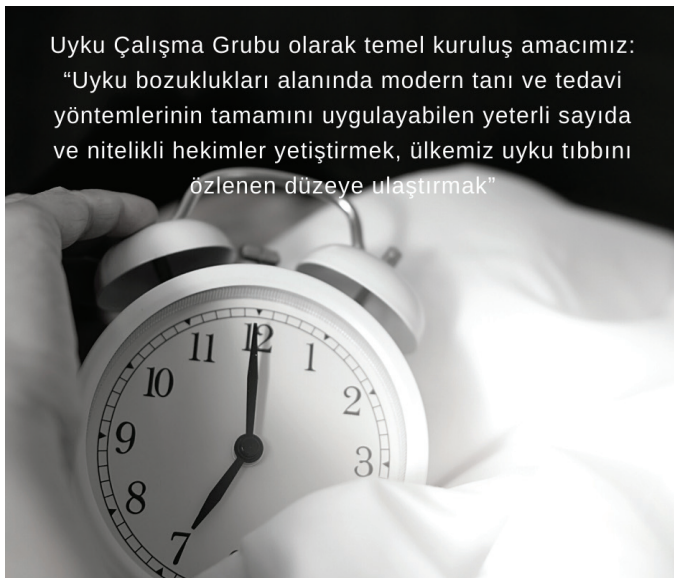

girişimlerde bulunulması planlanmıştır. Dünyanın gelişmiş pek çok ülkesinde tedavi edilmemiş OSAS hastalarının motorlu taşıt kullanımına engel olan yasalar vardır. Burada amaç hastalığın bilinmeyen, ancak en ağır sonuçlarından biri olan trafik kazalarının önlenmesidir. Bu açıdan gerçekçi, uygulanabilir yasal önlemler alınmadıkça ve bu konu ile ilgili hekimlerin ve uyku laboratuvarlarının sayısı artmadıkça, insanlık tarihi kadar eski bu hastalık can almaya devam edecektir.

● Prevalans belirlenmesi, çok merkezli çalışmalar:

Uyku bozuklukları ile ilgili ülkemiz için sorunun boyutlarını anlamamızın ilk basamağı tahmini hasta sayısının belirlenmesidir. Hastalığın boyutunu bilmeden politikalar üretmek güçtür. Bu da ancak bir prevalans çalışması ile mümkün olacaktır. Ülkemizde bu güne kadar ciddi bir OSAS prevalans çalışmasının yapılamamasının tek nedeni projenin mali boyutudur, bu nedenle derneğimizin desteği önemlidir. Çok merkezli çalışmalarla da ülkemizin veri tabanı oluşturulmalı ve multidisipliner yaklaşım anlayışı tüm ülkeye yaygınlaştırılmalıdır.

● Tanı ve tedavi standartizasyonu: Uyku bozukluklarının en sık görülen iki tablosundan biri olan uyku apne sendromunun tanı ve tedavisinin düzenli güncellenen rehberlerle standart hale getirilebilmesi için girişimlerde bulunulması öncelikli hedefimiz olacaktır.

Keyifle hazırladığım kolajda da görüleceği üzere, MYK tarafından 2010 yılındaki görevlendirme ile oluşturduğumuz kuruluş dönemi hariç, bugüne kadar seçilmiş gelen 4 dönemimiz bulunmaktadır ve tüm yürütme kurullarında görev alan arkadaşlarımız ülkemiz uyku tıbbı adına kalıcı izler bırakmışlardır. Dört dönem boyunca; ulusal kongrelerimize, TUSAD Akademisinin sempozyum, kurs, kamp, güncelleme toplantıları ve online olgu sunumu gibi bir çok faaliyetine, şube

Çalışma grubu olarak yaptığınız çalışmalardan bahsedebilir misiniz?

Keyifle hazırladığım kolajda da görüleceği üzere, MYK tarafından 2010 yılındaki görevlendirme ile oluşturduğumuz kuruluş dönemi hariç, bugüne kadar seçilmiş gelen 4 dönemimiz bulunmaktadır ve tüm yürütme kurullarında görev alan arkadaşlarımız ülkemiz uyku tıbbı adına kalıcı izler bırakmışlardır. Dört dönem boyunca; ulusal kongrelerimize, TUSAD Akademisinin sempozyum, kurs, kamp, güncelleme toplantıları ve online olgu sunumu gibi bir çok faaliyetine, şube

toplantıları ve aile hekimlerine yönelik toplantılara bilimsel destek verilmiştir. Ülkemizde uykuda solunum bozuklukları konusunda farkındalığı artırmak amacıyla; "Uykuda görülen solunum bozuklukları: Horlama ve uyku apnesi" başlıklı hasta eğitim broşürü hazırlanmıştır. Uyku alanında ülkemizin en büyük açıklarından biri olan "kaynak" konusunda; "Polisomnografi" başlıklı, 11 yazarlı bir eser hazırlanmış ve Solunum dergimizde ek sayı olarak yayınlanmıştır. Solunum dergimizde Dr. Duygu Özol ve Dr. Oğuz Köktürk tarafından hazırlanan "Obezite Hipoventilasyon Sendromu" başlıklı bir davetli-derleme yayınlanmıştır. Çok merkezli çalışmalar konusunda merkezler arasında işbirliği sağlanmış, yirmiye aşkın merkezin katılımıyla ilk defa bu boyutta iki adet çok merkezli uyku çalışması gerçekleştirilmiştir. Her iki çalışmanın da ödül kazanmış olması iyi bir iş yapıldığının teyidi olmuştur. Her yıl mart ayının ikinci cuma günü farklı bir sloganla kutlanan Dünya Uyku Günü'nde bu yıl "Daha iyi uyku, daha iyi yaşam, daha iyi gezegen" sloganı ile sağlıklı bir uykunun önemine dikkat çekmeye ve uyku bozuklukları konusunda farkındalık yaratılmaya çalışılmıştır. TÜSAD Eğitim Kitapları serisi içerisinde,

tanımından tedavisine kadar uykuda solunum bozukluklarının her yönüyle ele alındığı, güncel tanı ve tedavi yöntemlerinin sunulduğu "Uykuda Solunum Bozuklukları" kitabımızı geçen yıl sizlere sunmanın gurur ve mutluluğunu yaşıyor, uykuyla ilgilenen veya uykuya ilgi duyan tüm meslektaşlarımıza yararlı ve yol gösterici olmasını diliyoruz.

ÇALIŞANI DESTEKLEYEN, ÖNÜNÜ AÇAN VE DEĞER BİLEN ULU BİR ÇINARIN ÜYESİ OLMAK ONUR VERİCİ"

TÜSAD'ın sizin için taşıdığı anlam ve önemi anlatır mısınız?

Öncelikle bilimsel gücü yüksek, etik değerlere saygılı, çalışanı koşulsuz destekleyen, önünü açan, değer bilen bir ulu çınarın üyesi olmaktan büyük onur duyuyorum. İlk olarak asistanlık dönemimde, bundan 30 yıl önce tanıştığım derneğimde; 10 yıl önce uyku grubunu kurma ve ardından birçok idari görev alma şansı verildiği için gururluyum. Bunun için bana destek olan herkese şükranlarımı sunuyorum. Göğüs hastalıkları alanında ülkemizin ilk bilimsel meslek kuruluşu olan, toplumsal ve mesleki eğitimi destekleyerek halkımızın akciğer sağlığını korumayı amaçlayan, yarım asırlık çınar TÜSAD'ın "Uyku Bozuklukları Çalış-

ma Grubu" ile uyku alanında da önemli bir misyon üstlendiğine inanıyorum. Çalışma grubumuz da uyku sağlığı ve uyku bozuklukları alanında hekimler ve diğer sağlık personellerini bilgilendirmek, bu konuda araştırmalar yapılmasını teşvik etmek, toplumu bilinçlendirmek, uyku tıbbının gelişmesine katkıda bulunmak için var gücüyle çalışmakta ve TÜSAD çatısı altında önemli aktivitelere imza atacaklarına gönülden inanmaktadır. Değerini ancak kaybettiğimiz zaman anladığımız ve sağlıklı yaşam için vazgeçilmez olan "uyku"nun önemini bilen sağlıklı nesillerin yetişmesi dileğiyle, alanında ülkemizin en köklü ve en kurumsallaşmış uzmanlık derneği olan TÜSAD'ımızın 50.yaşını kutluyorum, iyi ki varsın...

Şube Aktüel

Geniş katılımlı toplantılarımızı sosyal programlarla destekledik

Yönetime geldiğimiz Mayıs 2019'dan bu yana öncelikli amaçlarımız doğrultusunda; üyelerimizin beklentilerini de dikkate alarak geniş katılımlı etkinlikler organize ettik. Bilgilerimizi güncellediğimiz toplantıları sosyal programlarla destekledik.

>> Dr. Hülya Doğan Şahin
TÜSAD İzmir Şubesi Başkanı

TÜSAD İzmir Şubesi olarak 16 Mayıs 2019 tarihinde yönetime geldiğimiz günden itibaren üyelerimiz ile ilişkilerimizi geliştirmeye özen gösterdik. Yönetim kurulu üyelerimizin kamu hastanesi, üniversite hastanesi ve özel hastaneden seçilmiş olması

bize önemli bir avantaj sağladı. Öncelikli amacımız üyelerimizin istek ve ihtiyaçları doğrultusunda toplantı düzenlemek, bilgilerimizi güncellemek ve geniş katılım sağlamaktır. Bu nedenle hafta sonu toplantılarımızı özel mekanlarda yapmaya, diğer toplantılarımızı sosyal program ile desteklemeye çalıştık.

İlk toplantımızın konusunu "GİNA 2019 Güncelleme" olarak belirledik ve 21 Eylül'de Urla Bağ evinde gerçekleştirdik. "Tanıda Güncelleme" konusunu Doç. Dr. Kurtuluş Aksu anlatırken, "Tedavide Güncelleme" konusunu Prof. Dr. Emel Ceylan anlattı. Toplantımızın içeriği ve seçtiğimiz mekan katılımcılar tarafından çok beğenildi ve yoğun ilgiyle takip edildi.

"Pulmoner Arteriyel Hipertansiyon (PAH) Tanı ve Tedavisi" konulu ikinci toplantımız 20 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştirildi. "İdiopatik PAH Tanı ve Tedavisi" Prof. Dr. Bahri Akdeniz tarafından, "Solunum Sistemine Bağlı Gelişen PAH Tanı ve Tedavisi" Prof. Dr. Can Sevinç tarafından anlatıldı. 2020 yılının ilk toplantı

22 Ocak 2020 tarihinde yapıldı. "Yeni ESC Rehberine göre Pulmoner Emboli Tanı ve Tedavisindeki Yenilikler" konulu toplantımızda Ankara'dan gelerek deneyimlerini paylaşan çok değerli hocalarımız Prof. Dr. Meral Gülhan ve Prof. Dr. Feza Uğurman'ın sunumları üyelerimiz

tarafından çok ilgi gördü. 26 Şubat 2020 tarihinde pandemiden hemen önce düzenlediğimiz son toplantımızda "KOAHA'da Güncel Rehberler" konusunu seçtik. Ankara'dan misafirimiz olan Prof. Dr. Can Öztürk "Gold 2019 Yenilikleri"ni aktarırken, Doç. Dr. M. Onur Turan "Diğer Güncel Rehberler"den bilgiler verdi. Toplantı sonrasında üyeleri doktorlardan oluşan Tepecik Akustik Müzik Grubu'nun verdiği mini konser çok beğenildi. Asistanlarımızın katılımlarını arttırmak için yaptığımız çekiliş ile Nil Kuranoğlu'na Solunum 2020 kongre bursu verdik.

"Yeni rehber eşliğinde IPF" kursu ve "Tüberkülozda son kılavuzun getirdikleri" konulu toplantıları yapmak üzere tüm hazırlıklarımızı yaptık. Ancak pandemi nedeniyle bu toplantılarımızı ötelemek zorunda kaldık. Pandeminin sona ermesiyle birlikte programımıza kaldığımız yerden devam etmeyi sabırsızlıkla bekliyoruz. 50 yılımızın coşkusunu hep birlikte yaşayacağımız günlere en kısa sürede ulaşmayı diliyoruz.

Şube Aktüel

Haziran 2019'dan bu yana bir dizi etkinlik hayata geçirdik

TÜSAD Ankara Şubesi olarak ilk toplantımızı yaptığımız Haziran 2019'dan bu yana bir dizi etkinlik hayata geçirdik. TÜSAD'ın 50. yaşı için de bir sosyal projeye imza attık ve bu amaçla Ankara Yenimahalle Anadolu Ortaokulu'nun kütüphanesini yenileyerek, çocuklarımızın eğitimine katkı sağlamayı hedefledik.

>> Dr. Deniz Köksal
TÜSAD Ankara Şubesi Başkanı

23 Kasım 2019 Ankara Şube Dünya KOAH Günü Toplantısı

TÜSAD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu olarak, 23 Mayıs 2019'da göreve geldikten sonra ilk toplantımızı 11 Haziran 2019 tarihinde gerçekleştirmiş ve bir yıllık faaliyet programımızı oluşturmuştuk. 2019-2020 döneminde gerçekleştireceğimiz bilimsel toplantıları, kurumların ev sahipliğinde gerçekleştirmeye ve bilimsel programda asistan sunumlarına yer vermeye karar vermiştik. Gerçekleştirdiğimiz her toplantıda, toplantı sonunda toplantıya katılan asistan arkadaşlarımız arasında yapılan çekilişle bir asistan arkadaşımıza Solunum 2020'ye katılım desteği sağladık. İlk toplantımız olan Dünya KOAH Günü toplantısını 23 Kasım 2019 tarihinde Kırşehir Ahi Evran üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirdik. Bilim ile kültürel geziyi buluşturduğumuz toplantımız sırasında Kırşehir'i yakından tanıma fırsatı da bulduk. İkinci toplantımız olan

“Akciğer Nakli Toplantısı”, 18 Aralık 2019 tarihinde Ufuk Üniversitesi ev sahipliğinde ve Ankara Şehir Hastanesi Göğüs Cerrahisi Kliniği'nin katkılarıyla gerçekleştirdik. 22 Ocak 2020 tarihinde Başkent Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirdiğimiz “Kronik Tromboembolik Pulmoner Hipertansiyon” toplantısında multidisipliner bakışla KTEPH'de güncel yaklaşımları ayrıntılarıyla tartışma şansına sahip olduk. Bu toplantının bitiminde Ankara Şubesi olarak organizasyonunda yer almaktan çok memnun olduğumuz 50. yıl logo yarışması ödül törenini gerçekleştirdik.

Pandemi öncesindeki son toplantımız olan “Pulmoner Nodül” toplantısı 4 Mart 2020 tarihinde SBÜ Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi EAH ev sahipliğinde gerçekleştirildi. TÜSAD Ankara Şubesi yönetim kurulu olarak pandemi sürecinden bir an önce çıkmayı ve yeniden bir araya gelerek toplantılar yapabilmeyi arzu ediyoruz.

Bu dönemde TÜSAD'ın 50. yaşını kutlarken bir de sosyal proje gerçekleştirmek istedik. Bu amaçla Ankara Yenimahalle Anadolu Ortaokulu'nun kütüphanesini yenilemeyi ve çocuklarımızın eğitimine bir nebze olsun katkı sağlamayı hedefledik. Kütüphanenin açılışını 23 Nisan 2020 tarihinde yapmayı planlıyorduk, ancak içinden geçtiğimiz pandemi sürecinde okulların kapanması nedeniyle, açılış Eylül ayında okulların açılışıyla birlikte yapmayı düşünüyoruz. Kitaplar raflara yerleşmeyi beklerken, yenilemiş olduğumuz kütüphanenin yeniden öğrencilerle dolup cıvı cıvı olacağı günleri yaşamayı diliyoruz. 50. yılımız kutlu olsun...

Akademi Aktüel

TÜSAD Akademi 10 yılda çok önemli toplantılara imza attı

İlk toplantısını 2009 yılı sonunda yapan TÜSAD Akademi, o tarihten bu yana pek çok başarılı çalışmaya imza attı. Kurucu Başkan Prof. Dr. Mecit Süerdem, Akademi sayesinde çok önemli faaliyetler yürütüldüğünü belirtirken, sonraki yıllarda bu çalışmaların çok ileriye taşındığına dikkat çekti.

Ulusal kongre dışındaki tüm bilimsel aktiviteleri bir çatı altında toplamak amacıyla kurulan TÜSAD Akademi, gerek bölgesel sempozyumları gerekse solunum hastalıkları eğitime yönelik başarılı toplantılara imza atmaya devam ediyor.

TÜSAD Akademi Yönetim Kurulu ilk toplantısını yaptığı 19 Aralık 2009 tarihinde İstanbul'da yaptı. Prof. Dr. Mecit Süerdem başkanlığında gerçekleşen bu toplantı Prof. Dr. Günay Aydın, Prof. Dr. Mustafa Hikmet Özhan, Prof. Dr. Ahmet Ilgazlı, Prof. Dr. Meral Gülhan, Prof. Dr. Tunçalp Demir ve Prof. Dr. Oğuzhan Okutan'ın katılımı ile gerçekleşti. O tarihten bu yana pek çok kurs, akademi kampı, sertifika programları, bölgesel sempozyumlar, çalışma grupları yurtiçi ve yurtdışı eğitim toplantıları, TÜSAD Genç Akademisyenler Grubu (GEAK) eğitim toplantıları, internet destekli eğitimler hayata geçiren TÜSAD Akademi, ulusal ve yurtdışı dernekler ile birlikte projeler yürüttü. Halen Prof. Dr. Arzu Mirici başkanlığında çalışmalarına devam eden TÜSAD Akademi, bu yıl pandemi sürecinde yaptığı canlı yayın toplantıları ve online eğitim çalışmaları ile TÜSAD üyelerine destek olmayı sürdürdü.

SÜERDEM: ÇALIŞMALAR ÇOK İLERİYE TAŞINDI

TÜSAD AKADEMİ'nin kuruluşunda önemli bir rolü bulunan Prof. Dr. Mecit Süerdem, şu değerlendirmeyi yaptı:

● TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu'nda göreve başladığımda derneğimiz ulusal kongrelere ara vermiş ve

spesifik konularda, niteliği çok yüksek, yabancı konuşmacıların da yoğun katıldığı sempozyumlar düzenliyorduk. Bu sempozyumlarda genellikle o zamana kadar yeterince konuşulmayan başlıklar tüm detayları ile ele alınıyordu. Ancak konuşmacı sayısı sınırlı kalıyordu. Ülkemizde eğitim kurumlarının, akademisyenlerin ve uzmanlık öğrencileri ile uzmanların sayısının artışı dernek yöneticileri olarak bizleri ulusal kongrelerimize geri dönme kararını aldırdı. Yıllar içinde artan akademisyen sayısı nedeniyle, kongrelerde oturum sayısını artırmamıza rağmen tüm akademisyenlere ulusal kongremizde görev vermekte zorlanmaya başladık.

● Artan ihtiyaca paralel olarak mezuniyet sonrası eğitimin yoğunluğunun artırılması, daha çok meslektaşımızı kapsaması ve daha çok sayıda akademisyene görev verilmesi amaçlarıyla 2010 yılında önerim ve Merkez Yönetim Kurulu onayı ile 'TÜSAD Akademi' kurma kararı alındı. Ben kurucu başkan olarak görevlendirildim ve bir yürütme kurulu oluşturduk. Kısa sürede TÜSAD Akademi toplantılarının sayısı, niteliği ve katılımcı sayısı artış gösterdi. Akademi sayesinde derneğimiz ülkemizin her bölgesinde ve diğer ülkelerde eğitim kurumları ile ortak toplantı yapma olanağı kazanmış oldu. Ben TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu Başkanı olarak görevi devir aldığımda dernek işlerinin yoğunluğu nedeniyle TÜSAD Akademi başkanlığı görevini bıraktım. Daha sonraki dönemlerde görev alan yeni yürütme kurulu üyeleri TÜSAD Akademi çalışmalarını çok ileriye taşıdılar. Bu vesileyle kendilerine minnet duygularımı ifade ediyorum.

Akademi Aktüel

TÜSAD Akademi bir gelenek ve marka haline geldi

TÜSAD Akademi'nin bir gelenek ve marka haline geldiğini ve SOLUNUM Kongresi dışındaki bilimsel aktiviteleri çatısı altında toplamış olduğunu görmek hepimizi gururlandırıyor.

>> Dr. Mustafa Hikmet Özhan
TÜSAD Akademi 2. Dönem Başkanı

TÜSAD Akademi'nin kuruluş aşamalarının ve başarılı bir toplantı trafiğinin oluşturulması ardından 2013-2016 yılları arasında o zamanki MYK görevi Prof. Dr. Mecit Süerdem'den devir almam konusunda karar almıştı. Bir önceki dönemde Mecit Hoca ile beraber çalışmış olmak bizler için önemli bir avantaj sağlamakta idi. Son derece uyumlu ve dinamik bir Akademi yönetimi oluşturarak göreve başladık. Bu süre içinde Akademi'nin iki önemli bulduğum özelliğinin oluşturulmasında gayret gösterdik. Birincisi, üç büyük şehir dışındaki merkezlerde toplantı yapmak olmuştur. Bu strateji kapsamında, Anadolu'nun aralarında Samsun, Konya, Antalya gibi çeşitli merkezlerinde başarılı toplantılar gerçekleştirilmiştir. İkinci önemli farklılık, toplantıların mümkün olduğu kadar konuş-

macılar ile katılımcıların birebir yakın temas kurabileceği, sıcak toplantılar şeklinde planlanması olmuştur. Ayrıca bu toplantılarda, sahada çalışan uzman hekim üyelerimizin günlük pratiklerinde yaşadıkları zorlukları göz önüne alarak onların ihtiyaçlarına yönelik başlıklar seçilmiştir.

Bir önceki dönemde başlatılmış olan TÜSAD Kamp toplantıları Bolu başta olmak üzere geniş katılım ile devam ettirilmiştir. Kamp formatında tüm konuşmacılar ana başlıklar üzerine sadece son üç yıl içindeki önemli değişiklikleri aktarmış ve konuşmacılar ile katılımcıların bilimsel ve sosyal anlamda iç içe bulunduğu sıcak bir ortam yaratılmaya çalışılmıştır. Yapılan anketlerde katılımcı memnuniyet oranları yüzde 90 civarında saptanmış olması hem kamp toplantılarının hedefine ulaştığını hem de ihtiyacı karşıladığını göstermiştir.

Bu dönemde endüstri desteğinin bugünlere göre daha yeterli olması sayesinde başta İtalya olmak üzere yurtdışı merkezlerde butik toplantılar ve eğitim kursları yabancı konuşmacılar ile ortak olarak gerçekleştirilmiştir. Özellikle, İtalya Roma'da Astım/KOAH hasta simülasyon kursu ile Slovenya Glodnik'te uygulamalı bronkoskopi kursları akıllarda kalıcı faaliyetler olmuştur.

TÜSAD Akademi'nin bir gelenek ve marka haline gelmesini ve SOLUNUM Kongresi dışındaki bilimsel aktiviteleri çatısı altında toplamış olduğunu görmek beni ve o dönemde benimle birlikte çalışan değerli Akademi yönetim kurulu üyelerimizi halen daha gururlandırmaktadır. Bilimsel alanda küçük de olsa bir iz bırakabilmemizi sağlayan TÜSAD derneğine bu vesile ile şükranlarımızı sunarız.

Akademi Aktüel

50 YILLIK ULU ÇINAR ve TÜSAD AKADEMİ

Derneğimizde; özellikle son 10 yıl içinde birçok idari görev üstlendim. Bu görevlerin hepsinin yeri ayrı, bana bu şanslar verildiği için gururluyum ama bunlar içinde en keyif aldığım ve en çok gurur duyduğum görevim TÜSAD Akademi başkanlığı oldu.

>> Dr. Oğuz Köktürk
TÜSAD AKADEMİ 2016-19 Dönemi Başkanı

TÜSAD Akademi; derneğimizin ulusal kongre dışındaki eğitim çalışmalarını planlamak, bilimsel organizasyonlarını gerçekleştirmek ve bunların yönetimini sağlamak amacıyla 2011 yılında kurulan bir oluşumdur ve 2012 yılından beri yurtiçi ve yurtdışında kurs, sempozyum, olgu sunumları, güncelleme ve özel gün toplantıları, canlı yayınlar ve akademi kampı gibi farklı formatlarda bilimsel aktiviteler düzenlemektedir. İlk olarak asistanlık dönemimde, bundan 30 yıl önce, o zaman sık kullanılan ismiyle Atatürk Sanatoriyumu'nda düzenlenen TÜSAD 18.Ulusal Kongresi (1990) sırasında tanıştığım derneğimizde; özellikle son 10 yıl içinde birçok idari görev üstlendim. Bu görevlerin hepsinin yeri ayrı, bana bu şanslar verildiği için gururluyum ama bunlar içinde en keyif aldığım ve en çok gurur duyduğum görevim TÜSAD Akademi başkanlığı oldu. Bunun için bana destek olan herkese şükranlarımı sunuyorum. Çalışmayı ve özellikle de organizasyonları seven biri için bu görevi benimsemem bu sevginin doğal bir sonucuydu. Derneğimizin 18 Ekim 2016 tarihinde yapılan olağan Genel Kurulu sonrası önce yönetim kurulu üyeliğine, yeni MYK'nın 6 Kasım 2016 tarihinde gerçekleştirdiği toplantısında da üç yıllık bir dönem için TÜSAD Akademi başkanlığına getirildim. Bu üç yıl içinde neler yapmadık ki; Akademi'nin görev alanında olan ve yukarıda saydığım aktivitelerin hemen hepsini gerçekleştirmek için ekip olarak var gücümüzle çalıştık. 2016-19 dönemi faaliyetleri içerisinde gerçekleştirdiğimiz en önemli çalışmamız ise; tüm bilimsel aktivitelerimizin siz değerli üyelerimizin tamamı tarafından izlenebilir hale getirilmesidir. Bu amaçla benim "TÜSAD Akademi'nin Yeni Yüzü" diye

isim verdiğim bağımsız bir web sayfası oluşturulmuş, gerçekleştirdiğimiz toplantılardaki tüm konuşmaların video çekimleri yapılarak bu sisteme yüklenmiş ve indekslenmiş olarak sizlerin erişimine sunulmuştur. Bu sayede ülkemizin neresinde olursa olsun yapılan toplantılar yalnızca sınırlı bir kesimin değil, tüm üye-

lerimizin izlemine açık hale getirilmiştir. Alanımızda ilk kez uygulanan bir sistemle anahtar kelimelerinizi kullanarak tüm sunumların istediğiniz yerine gitme imkanı sağlanmıştır. TUSAD Akademi'nin yeni yüzünün imkanları yalnızca bununla da sınırlı kalmamış, inceledikçe detaylarını göreceğiniz (Canlı yayın sunumlarımız, derlemeler, uzlaşma raporları, olgu sunumları, olgu gönderme, soru sorma vb.) birçok özellik bu sayfada yer alarak bir okul gibi, 365 gün 24 saat sizlere hizmet vermeye başlamıştır. TUSAD Akademi'nin yeni yüzüne bütün bu güzelliği kazandıran ise; büyük keyifle hazırladığım Akademi kolajında da göreceğiniz üzere, tabii ki üç yıl boyunca gerçekleştirdiğimiz onlarca bilimsel aktivitemiz oldu. Her ayın son perşembe akşamı canlı yayınlarımızda olgularımızı sunarken heyecanlandık. Akademi kamplarının bilimsel programları kadar sosyal programlarına da doyamadık. Bolu'daki kampımızda Gölcük'ün

müthiş manzarasını unutamadık. Mardin kampımızda medeniyetler beşiği, hoşgörü şehrinde adeta bir tarih yolculuğuna çıktık. "Tarihin sıfır noktası", "Medeniyetin doğduğu yer" olarak anılan topraklarda, Urfa'da Polisomnografi kursumuzu gerçekleştirdik. Böylece Mardin, Urfa'dan Gaziantep'e kadar

Güneydoğu Anadolu'nun mistik tarihine bilimsel bir dokunuş yaptık. Son olarak Göğüs Hastalıklarında Güncellemeler Sempozyumunu için sonbaharın en güzel günlerinde Çeşme'de idik. Rüya gibi geçen bu üç yıl için başta çalışma arkadaşlarıma, Genel Merkez idari yöneticimiz Hatice Yıldırım Somuncu'ya, ofis çalışanlarımıza ve tabii ki bütün bu imkanları bize sağlayan, alanında ülkemizin en köklü ve en kurumsallaşmış uzmanlık derneği olan TUSAD'ımıza sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Birlikte daha güzellerini başarabilmek ümidiyle, 50 yıllık ulu çınarımıza nice yaşlar diliyorum...

Kongre Aktüel

TÜSAD'DAN BİR İLK Solunum Kongresi şimdi dijital!

TÜSAD bu yıl 42'ncisini düzenleyeceği Solunum Kongresi ile bir ilke imza atacak. 2-8 Ekim tarihlerinde düzenlenecek SOLUNUM 2020, alanında ilk dijital kongre olacak. SOLUNUM 2020 DİJİTAL, 7 gün süresince dopdolu programı, devamında da 3 ay süre ile kaydedilen tüm oturum ve içerikleri ile her yıl olduğu gibi katılımcılarına yine bilimsel ve sosyal bir şölen sunacak.

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği TÜSAD'ın, 1978 yılından bu yana "tükenmeyen nefesle" gerçekleştirdiği Solunum Kongresi, bu yıl katılımcılarına bir ilki yaşatacak. Göğüs hastalıkları alanında ilk dijital kongre olacak SOLUNUM 2020, özel oturumlar, canlı sunumlar ve dijital stantlar gibi zengin içeriği ile katılımcılarını müthiş bir deneyime ortak edecek.

TÜSAD Başkanı Ülkü Yılmaz, Kongre Başkanı Mukadder Çalıkoğlu ve Bilimsel Komite Başkanı Sinem Nedime Sökücü tarafından yapılan ortak açıklamada SOLUNUM 2020 çalışmaları konusunda şu bilgiler paylaşıldı: "Bu eşi benzeri görülmemiş zamanlarda, göğüs hastalıkları topluluğuna, tüm meslektaşlarımıza ve hemşirelerimize, sağlık profesyonellerine ve diğer tüm kilit çalışanlara özveri, yoğun çalışma ve emeklerinden dolayı bir kez daha teşekkür ediyoruz. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği olarak her zaman mutlak önceliğimiz halk sağlığı olduğu için, kongre katılımcısı üyelerimizin, konuşmacıların ve oturum başkanlarının, sponsorların, servis sağlayıcıların kongre nedeniyle salgından etkilenme riskini önlememiz gerekmektedir. Bu aşamada, devam etmekte olan küresel COVID-19 salgını ve salgının yarattığı ekonomik ve sosyal etkiler, ülkemizin dört bir yanından ve yurtdışından gelecek katılımcılarımız ve sponsorlarımız için güvenli ve ses getirecek bir yüz yüze kongre gerçekleştirmeyi imkansız hale getiriyor. TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu ve SOLUNUM 2020 Organizasyon Komitesi olarak yapmış olduğumuz değerlendirmeler, üyelerimiz ve en önemli destekçilerimiz ilaç endüstrisinin geri

bildirimleri doğrultusunda, TÜSAD'ın kuruluşunun 50. yıl dönümünde yine bir ilke imza atarak, göğüs hastalıkları topluluğuna evden ayrılmadan bilimsel eğitim, bilimsel haberler ve en iyi etkileşim imkanını sunmayı sağlamak amacıyla, TüSAD 42. Yıllık Kongremiz - SOLUNUM 2020'yi Ekim ayında yüz yüze gerçekleştirmek yerine, yenilikçi bir dijital platformda 'SOLUNUM 2020 DİJİTAL' olarak hayata geçirmeye karar verdik."

SOLUNUM 2020 DİJİTAL'in önceki solunum kongrelerinde olduğu gibi dolu ve yeni içeriği, kapsamlı etkileşim olanakları ile katılımcıları ile buluşacağı belirtilen açıklamada, şöyle denildi: "Göğüs hastalıkları topluluğunun bu ilk dijital kongresinin ilgi çekici bir etkinlik olması için biz var gücümüzle çalışıyoruz. Kongremiz her yıl olduğu gibi,

Sinem Nedime Sökücü
Bilimsel Komite Başkanı

Ülkü Yılmaz
TUSAD Başkanı

Mukadder Çalıkoğlu
Kongre Başkanı

heyecan verici eğitim programı, sözlü ve poster bildiri sunumlarının yanı sıra, Dünya çapında uzmanlık alanımızdaki en son gelişmelerin tartışılacağı oturumları içerecek. TUSAD Ailesi olarak, son beş yıl içerisinde dijital ortamda eğitim konusunda büyük adımlar attık. Kongre ve diğer toplantılarımızda birçok oturumu canlı yayınlıyor, TUSAD AKADEMİ ve SOLUNUM 365 aracılığıyla tüm üyelerimize çevrimiçi olarak eğitim içeriği sağlamaya devam ediyoruz. Şimdi de göğüs hastalıkları topluluğuna çevrim içi içerik sunma deneyimimizi, SOLUNUM 2020 DİJİTAL ile bir üst seviyeye taşıyoruz. Bu zorlu süreçte üyelerimizin de desteği ile göğüs hastalıkları topluluğunun mesleki gelişim ve dayanışması artarak devam edecek.”

DİJİTAL KONGRE YENİLİKLERLE GELİYOR

TUSAD'ın bu yıl 42'ncisini düzenleyeceği SOLUNUM KONGRESİ, alanında ilk dijital kongre olmanın farkını dopdolu içeriği ile katılımcılarına yaşatacak. SOLUNUM 2020 DİJİTAL'de e-bildiriler ile tüm kabul edilmiş bildirimlere ulaşılabilirken, yazarlara soru sorulabilecek. Kabul edilmiş sözlü sunum ve e-posterlerin sunum videoları bilimsel program üzerinden takip edilebilecek. Canlı yayınlar ve önceden kaydedilmiş oturumların yer alacağı kongrede içerik, “Bilimsel Program” üzerinden takip edilebilecek. Kaydedilmiş tüm sunumlar izlenirken, canlı yayın oturumlarında oylamalara katılıp soru sorulabilecek, aynı zamanda sohbet alanında diğer katılımcılarla iletişim kurulabilecek. SOLUNUM 2020 DİJİTAL'de özel oturumlar da bulunacak. Oturum aralarında açılacak olan “Zoom odalarda” uzmanlar ile söyleşi gibi özel toplantılar yapılabilecek.

PAYLAŞ, BAĞLAN VE KAZAN

Katılımcılar, SOLUNUM 2020 Dijital platformunda tamamladıkları her aktivite için SOLUNUM PUAN kazanacak. Kongre sonunda en çok puan kazanacak ilk 5 katılımcı sürpriz ödüller bekliyor. Puan kazanmak ise şöyle mümkün olacak:

- Canlı Sohbet (Live Chat): Dijital stant alanında yer alan firmalarla “Canlı Sohbet-Live Chat” opsiyonu ile iletişim kurup, işbirliği yaparak,
- İletişim Bilgisi Paylaşma: Endüstri temsilcileri ile iletişim bilginizi paylaşarak bağlantı kurarak,
- Dijital Stant Alanı Ziyareti: 3-8 Ekim 2020 tarihleri arasında dijital ortamda yer alan endüstri stantlarını ziyaret ederek, stant içeriklerini inceleyerek puan kazanılabilecek. Her gün yapılacak ziyaretlerde ayrıca puan kazanılabilecek.
- Geri Bildirim: Dijital stant alanındaki içerikle ilgili geri bildirimler yaparak,
- Profil güncelleme: Profil bilgilerinizi güncelleyip, fotoğrafınızı ekleyerek,
- Bilimsel Program Takibi: Kongre bilimsel programını takip ederek, izleyeceğiniz oturumlar ve katılacağınız soru/cevap, oylama gibi interaktif etkileşimlerle puan kazanabileceksiniz.
- Test- Quiz: Kongre için özel olarak hazırlanmış sorulardan oluşmuş “Test -Quiz”lere katılarak,
- Anketler: Organizasyon Komitesi ve endüstri temsilcileri tarafından hazırlanacak anketlere katılarak puan kazanmak mümkün olacak.

SOLUNUM 2020 NELER SUNUYOR?

- Tam bir dijital deneyim ve programın her alanında yer alma fırsatı sunacak.
- Kongre tarihleri olan 2-8 Ekim 2020 ve sonrasında 31 Aralık 2020'ye kadar 3 ay süre ile kongrede yapılan tüm sunumlara ve oturum kayıtlarına açık erişim sağlanabilecek.
- Kendi programınızı oluşturarak, her zaman ve her yerde tüm oturumlara katılabileceksiniz.
- Meslektaşlarınız ile etkileşim kurup, katılımcı adlarına tıklayarak doğrudan iletişime geçebileceksiniz.
- Bilimsel programı izleyerek ve soruları yanıtlayarak ilgili oturuma atfedilen TTB kredilerini kazanma hakkınız olacak.
- Tüm sözlü ve e-poster sunumlarına erişim sağlanabilecek. Kongre dijital özet kitabında yayınlanan en sıcak konulardaki araştırma-

lara göz atarak, bildirisi kabul edilen meslektaşlarınızla bağlantı kurma imkanınız olacak.

- Kongreye katılan delegelerle canlı yayınlanan oturumlarda tartışma ve sohbetlere katılabileceksiniz.
- Geri bildirimde bulunabileceksiniz. Oturumları derecelendirmek ve programın genel kalitesini iyileştirmemize yardımcı olmak için kısa oturum anketlerini cevaplandırabileceksiniz.
- SOLUNUM 2020 'Dijital Stant Alanı'nı ziyaret edebileceksiniz. Dijital stant alanlarında görüntülenen içerikleri keşfederek, doğrudan endüstri temsilcileri iletişim kurma ve diğer ziyaretçilerle sohbet etme imkanı bulacaksınız.
- Zengin sosyal platform içeriğinden faydalanabileceksiniz. Ve SOLUNUM 2020'nin sunacağı daha birçok avantaj ve yenilikten faydalanabileceksiniz.

Dopdolu bir bilimsel içerik bizi bekliyor

>> Dr. Sinem Nedime Sökücü
Bilimsel Komite Başkanı

İhtiyaçlar yeniliklerin en önemli tetkikleyicisidir. Charles Darwin in söylediği gibi "Ne en güçlü olan tür hayatta kalır, ne de en zeki olan... Değişime en çok adapte olabilendir, hayatta kalan." Bildiğiniz üzere değişen dünya ve değişen beklentiler ışığında sizin de sağlığını düşünerek bu seneki sıcak kongre ortamımızı dijital platformda devam ettirme kararını aldık. 'Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir' düşüncesiyle yola çıktık ve her yıl kongrelerimizde yaşadığımız doyurucu bilimsel içeriği dijital platforma taşıdık. Hatta bu sefer dijital ortamın getirdiği imkanlardan da faydalanarak...

Kongremizin programı her sene olduğu gibi her kesimden üyelerimizin hem akademik hem de pratik hayattaki gereksinimlerine cevap verecek nitelikte olmasını hedefledik. Farklı branşlarda konusunda deneyimli hocalarımızın katkıları ve

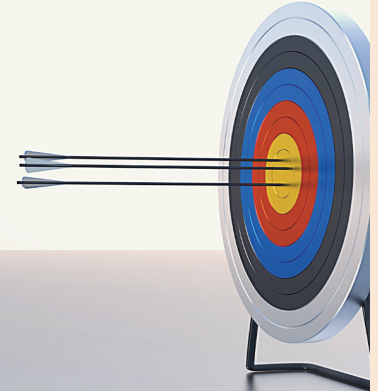
multidisipliner oturumlar ile dopdolu bir bilimsel içerik bizleri bekliyor. Her zamanki gibi sizlerin çalışmaları bizim için çok kıymetli. Kongremize gönderilen sözlü ve poster bildirimlerini kongre boyunca hep birlikte tartışacak ve jüri tarafından seçilecek bilimsel çalışmaları ödüllendireceğiz. Kongremizde doyurucu bilimsel programın yanı sıra, hep birlikte tartışacağımız güncel sosyal konulara ve dostlarımızla keyifli vakit geçireceğimiz dijital platformlara da yer vereceğiz. Bir nefesle başladığımız bu yolculukta "50 yıl tükenmeyen nefesle" bugünlere geldik. İlk günkü heyecan, zaman içinde elde ettiğimiz birikim ve en önemlisi sizlerin desteği ile her gün daha da güçlenerek büyümeye ve vizyonumuzu genişletmeye devam edeceğiz. Hepinizi branşımızın ilk dijital şölenin bir parçası olmaya davet ediyoruz.

Her adımı
düşünmüş
bir program

Tükenmeyen
nefesle çıkılan
bir yol

Hedef odaklı
dopdolu bir
içerik

Proje Aktüel

TÜSAD, KOAH Derneği'nin kuruluşuna önderlik yaparak iyi bir örnek oldu

TÜSAD diğer derneklere örnek olacak şekilde, alanında ilk olan KOAH Hastaları Derneği'nin kuruluşuna önderlik yaparak toplumun akciğer sağlığına önemli bir katkı sağlamış oldu. Dernek, 2015 yılından bu yana KOAH farkındalığını artırmak için pek çok faaliyeti hayata geçirdi.

>> Dr. Mecit Süerdem
KOAH Hastaları Derneği Başkanı

Ülkemizin de içinde yer aldığı gelişmekte olan ülkelerde 40 yaş üstü popülasyonda KOAH prevalansının kaba bir tahminle ortalama %8-15 değerlerinde olduğu kabul edilmektedir. Bu kadar sık görülen bir hastalık olmasına rağmen hastaların en az üçte ikisi erken evrede tanısız kalmakta ve ancak hastalığın ağırlaştığı dönemlerde tanı konmaktadır. Yayına hazırlanan çok merkezli bir TÜSAD çalışmasında hastaların %35'inin ağır ve çok ağır evrede ilk tanı aldıklarını belirledik. Çok sayıdaki epidemiyolojik veriler toplumda ve hastalarda KOAH bilinirliğinin çok düşük olduğunu göstermektedir. Diğer yandan tanı almış KOAH hastalarının tedavilerinde her aşamada tedavi başarısını etkileyebilecek kritik hatalar ve eksiklikler bulunmaktadır. KOAH'ın farkındalığını artırmak ve toplumun eğitimi için bir hasta derneği kurma düşüncesi uzun yıllardır aklımdaydı. Derneğimizin ikinci başkanı olarak görev yaptığım dönemde konuyu derneğimizin merkez

yönetim kurulu toplantısında gündeme getirdim ve tüm üyelerden destek aldım. Hasta derneğinin yedi kişilik geçici kurucu yönetim kurulu üyelerini belirledik ve 23 Ocak 2015 tarihinde derneğin merkezi Ankara olmak üzere kurulum aşamasını tamamladık.

TÜSAD diğer derneklere örnek olacak şekilde, alanında ilk olan KOAH Hastaları Derneği'nin kuruluşuna önderlik yaparak toplumun akciğer sağlığına önemli bir katkı sağlamış oldu.

Birinci Olağan Genel Kurulu 19 Aralık 2015 tarihinde yapılarak beş kişilik yönetim kurulu ve diğer organların seçimleri gerçekleştirildi. KOAH Hastaları Derneği'nin tüzükte yer alan temel amaçları; dernek üyeleri arasında dayanışmayı sağlamak, KOAH tanısı alan, tedavi görmüş ve görmekte olan hastalar arasında yardımlaşma ve iletişim ortamını hazırlamak, hastaların yaşam kalitesini artırmak ve akciğer sağlığına yönelik eğitim faaliyetleri dahil olmak üzere her konuda bilgi iletişimi ve gerekli katkıların oluşması için çaba

harcamak ve KOAH tanı ve tedavileri konusunda toplumu bilgilendirmektir.

Derneğin kuruluş aşamasında TÜSAD Merkez Yönetim Kurulu kararı ile maddi yardım gerçekleştirildi. Ayrıca TÜSAD Ankara Şube ofisi aynı zamanda hasta derneğimizin genel merkezi olarak belirlendi. Derneğimizin sekreteri olarak da yine TÜSAD Ankara Şubesi sekreteri görevlendirildi. GlaxoSmithKline İstanbul'da bir basın toplantısı düzenleyerek derneğin lansman toplantısını gerçekleştirdi ve dernek web sitesini yapılandırarak aktive olmasını sağladı. Derneğimizin web sitesinin devamlılığı TÜSAD'ın ekonomik desteği ile sağlanmaktadır.

Hasta derneğimizin öncelikli hedeflerinden birisi web sitesini hastaların ve toplumun yararlanacağı bir eğitim platformuna dönüştürmektir. Bu amacımıza yönelik olarak Novartis firmasının sponsorluğunda çok zengin içerikli toplam 60 animasyon videosundan oluşan bir eğitim seti tamamlandı ve web sitesine yerleştirildi. Ayrıca web sitesinde hastalığın tanısı ve tedavisi ile ilgili çok sayıda sorunun ve detaylı yanıtlarının yer aldığı metinlere yer verildi. Dünya tüpsüz sualtı dalma rekortmeni Şahika Ercümen ile Deva firması sponsorluğunda inhaler cihazların doğru kullanma tekniklerini gösteren videolar çekildi. Bu videolar derneğimizin web sitesine yerleştirildi. Ayrıca bu videolardan akıllı telefonlar için 'inhalerim' isimli aplikasyon oluşturuldu. Eğitim faaliyetlerimiz yanı sıra bize gelen çok sayıda bilgilendirme amaçlı sorulara yanıtlar veriyoruz. Sosyal medyadan hasta ve hasta yakınları kendi aralarında bilgi alış-verişinde bulunuyorlar. Sosyal medyada yayınlanmak üzere değişik başlıklarda çok sayıda kısa eğitim videoları çekildi ve bu videolar sürekli olarak yayınlanıyor. Uluslararası KOAH hasta dernekleri federasyonunun Paris, Londra ve Milano'da gerçekleştirilen toplantılarına katıldık. Bu interaktif toplantılarda yapılacak faaliyetlerin planlamaları gerçekleştirildi ve dernekler faaliyetleri hakkında sunumlar yaptılar. Araştırmacı İlaç Firmaları

Derneği'nin (AİFD) hasta dernekleri toplantılarına katıldık. Toplantıların amaçları derneklere gelecek vizyonları kazandırmak, sorunları tartışmak ve dernek faaliyetlerimiz hakkında bilgiler vermektir. Bu toplantıların ilkinde derneğimizi ve çalışmalarını tanıtan poster sunumunu gerçekleştirdik.

Manş Denizi, Cebelitarık Boğazı ve Catalina Kanalı'nı yüzerek "triple crown openwater - açık suda üçlü taç" unvanını alan iki Türk yüzücülerden biri olan Kamil Resa Alsaran, bu kez KOAH farkındalığını artırmak amacıyla dünyanın en önemli ve zor parkurlarından biri olan İrlanda ile İskoçya arasındaki 35 kilometrelik Kuzey Kanalı'nı KOAH Hastaları Derneği adına 14 saatte yüzerek geçti. Bu kanalı yüzerek geçen ilk Türk ünvanını alan Alsaran ve ekibi "Tükenmeyen nefesle, KOAH'a dur de" mesajı verdi.

Derneğimizin bilinirliğini artırmak amaçlı olarak ulusal medyada özellikle Dünya KOAH Günü etkinlikleri içinde yer almaya çalışıyoruz. Sağlık Bakanlığı'ndaki ilgili tüm dairelere hasta derneğimizin tanıtımını gerçekleştirdik. Ancak bürokrasi ile aktif bir işbirliği sağlamada istenilen seviyeye gelemedik. Firmalar içinde buldukları topluma, sosyal sorumluluk projeleriyle kattıkları artı değer seviyesinde çalışanları, paydaşları, toplum ve bürokrasi nezdinde değer kazanır ve marka değerlerini artırır. Günlük çok yoğun çalışma temposu içinde meslektaşlarımızın hastalarına eksiksiz bir KOAH eğitimi vermeleri imkansız bir durum. Bu nedenle verilemeyen eğitim açığını kapatmak için hasta derneğimizin web sitesi doktorlar ve hastalar için önemli bir avantaj sağlamaktadır. TÜSAD, alanımızdaki tek kamu yararına dernek olmasının getirdiği sorumluluk ile hasta derneğimizin kuruluşuna çok önemli destek sağlayarak alanımıza önemli bir katkı oluşturdu. Derneğimizin bu gurur verici katkıları nedeniyle tüm yöneticilerine ve destek sağlayan ilaç endüstrisine yönetim kurulu adına minnet duygularım ile teşekkür ediyorum.

Proje Aktüel

TÜSAD'IN PRESTİJ PROJESİ: Solunum365 Online Eğitim Sertifika Programı

Solunum365 Proje Başkanı Prof. Dr. Oğuz Köktürk, yaşam boyu eğitim anlayışı ile TÜSAD'ın 45. yılında hayata geçirilen ve kesintisiz tıp eğitimi prensibi ile çalışmalarına devam eden Solunum365'in online eğitim programı hakkında bilgi verdi. Köktürk, tüm meslektaşlarını 'TÜSAD'ın Prestij Projesi' olarak tanımladığı Solunum365 Online Eğitim Sertifika Programı'na katılmaya davet etti.

Bu fikrin nasıl doğduğunu ve kuruluş amacını anlatır mısınız?

Tıp eğitiminin yaşam boyu süren bir eğitim olduğu ve toplumlardaki sağlık düzeyinin nitelikli ve sürekli tıp eğitimine bağlı olduğu düşünöldüğünde; sürekli tıp eğitimi ya da sürekli mesleki gelişim etkinliği yapan kurum ve kuruluşlara büyük görevler düşmektedir. Bu eğitimlerin amacı; hekimlerimizin bilgi, beceri ve tutum açasından güncel olmasını ve hastasına en iyi sağlık hizmeti vermesini sağlamaktır. Mezuniyet sonrası sürekli tıp eğitiminde tabip odaları ve uzmanlık dernekleri önemli çalışmalar yapmaktadır. Bununla birlikte bütün

hekimler için mezuniyet sonrasında sürekli eğitimin belli bir kredi ve/veya sınav sistemiyle sağlanması günümüzün gerekleri arasındadır. Bunu sağlamak için de web tabanlı eğitim sistemleri her geçen gün önemini artırmaktadır. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nde; idari görev anlamında ilk kez 2010 yılında Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu Kurucu Başkanı ve ardından iki dönem denetleme kurulu üyesi olduğumda

zaman zaman MYK toplantılarına katılma şansına eriştim. Bu sırada her yıl birbirinden değerli ve başarılı aktivitelere imza atan derneğimizin en önemli varoluş nedeni "eğitim" alanında dev bir projeyi hayata geçirmesini önerdim. "Solunum365" ismini verdiğimiz ve alanımızda 365 gün sürekli eğitim verecek, amacı alanımızla ilgili bilgileri tazelemek, güncellemek, kolay ulaşılabilmesini sağlamak ve en güncel yaklaşımları ilgili tüm hekimlerimizle paylaşmak olan bu projenin kabul görmesi benim için büyük onurdu.

Projenin işleyişi ile ilgili kısa bir bilgilendirme yapar mısınız?

Online eğitim programımız göğüs hastalıkları alanımızın

temel konularını içeren ve her birinin altında alt konu başlıklarının olduğu bir modöler eğitim sisteminden oluşmaktadır. Modöler eğitim sistemimizde 12 modöler ve 50 alt konu başlığı yer almaktadır. Modöler ve alt konu başlıklarımız, konuşmacı isimlerimiz derneğimizin çalışma grupları ve koordinasyon kurulları ile birlikte tam bir iş birliği içinde belirlenmiş, modöllerde yer alan video sunumları da alanında en yetkin, en deneyimli

TÜSAD üyesi eğitimcilerimiz tarafından hazırlanmıştır. Tüm olumlu geri bildirimlere rağmen bazı üyelerimizin modül öncesi ve sonrası uygulanan sınav sistemi nedeniyle sistemimize girmeye çekindikleri görülmektedir. TTB-STE kredilendirme sistemi nedeniyle bu sınavların yapılması bir zorunluluk gereğidir. Ancak daha çok üyemizin sistemimizden yararlanabilmesi için, sizlerden gelen talepler doğrultusunda başlangıç ve bitirme sınavları tercihli hale getirilmiştir. Online eğitim programımız orijinal haliyle gene uygulamasına devam edecek, bu sınavları tercih etmeyen üyelerimiz eğitim videolarımızı izleyebilecek, ancak bu durumda TTB-STE veya nefes puan kredilendirmelerinden faydalanamayacaklardır.

Bu projeden beklentileriniz nelerdir, katılımcılarımızın eğitim dışında başka kazanımları da söz konusu mudur?

Üyelerimiz 365 gün boyunca, bu bilgi şölenini istediği zaman ve istediği kadar izleyebilir, eğitimcilerimize soru yönlendirebilirler. Modüllerimizi tamamlayan üyelerimizin aldığı bu eğitim hem TTB tarafından, hem de nefes puan olarak derneğimiz tarafından kredilendirilmektedir. En yüksek nefes puana sahip katılımcılarımıza ise kitap, kurs, kongre katılımı gibi destekler sağlanmaktadır. Bir ileri aşamada ise, bu eğitim sistemi board belgesinin alınması veya yenilenmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Projenin geliştirilmesi konusunda son olarak neler söylemek istersiniz?

Bugüne kadar çok sayıda üyemiz sistemimize kayıt olarak alanında en deneyimli eğitimcilerden göğüs hastalıklarının en temel konularını, en güncel bilgiler ışığında dinleme fırsatına sahip olmuşlardır. Sizlerden gelen geri bildirimler eğitim programımızın alanında önemli bir misyon üstlendiğini, üyelerimizin en güncel bilgilere kolayca ulaşabildiğini göstermektedir. Özellikle sınav sistemi değişikliğinden önceki doçent aday üyelerimizden gelen mailler bizler için gurur kaynağı olmuştur. Dizaynı, işleyişi, ölçme-değerlendirme ve kredilendirme sistemi ile ülkemizde birçok derneğe de model oluşturan eğitim programımızın her geçen gün daha da gelişmesi, çitasını giderek yükseltmesi için sizlerin yapıcı eleştirilerinizi bekliyoruz. Dünyada dev adımlarla ilerleyen bilimsel ve teknolojik gelişmelere paralel olarak bilginin de hızla eskidiğini ve güncellemeler gerektiğini biliyoruz. Bu amaçla eğitim programımızın da güncellenmesi amacıyla çalışmalarına başladığımızı, yeni modüllerin de hazırlığı içinde olduğumuzu sizlere bildirmekten mutluluk duyuyorum. Alanında ülkemizin en köklü ve en kurumsallaşmış uzmanlık derneği olan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin kuruluşunun 50. yılında, bu yaşına ve tecrübesine yakışır bir eğitim projesi olan "Solunum365" ile gurur duyuyoruz ve tüm meslektaşlarımızı bir tık uzağınızda (www.tusadsolunum365.org) olan eğitim projemize katılmaya davet ediyoruz.

Proje Aktüel

TÜSAD üyelerinin katkısı ile '50. Yıl Anı Defteri' hazırlanacak

Bu yıl, bizim için çok önemli bir yaş olan 50. yılımızı kutlarken bu anı defterimize bir yenisini eklemek, bugünün şartlarıyla dernek hafızamıza önemli bir kaynak kazandırmak istiyoruz.

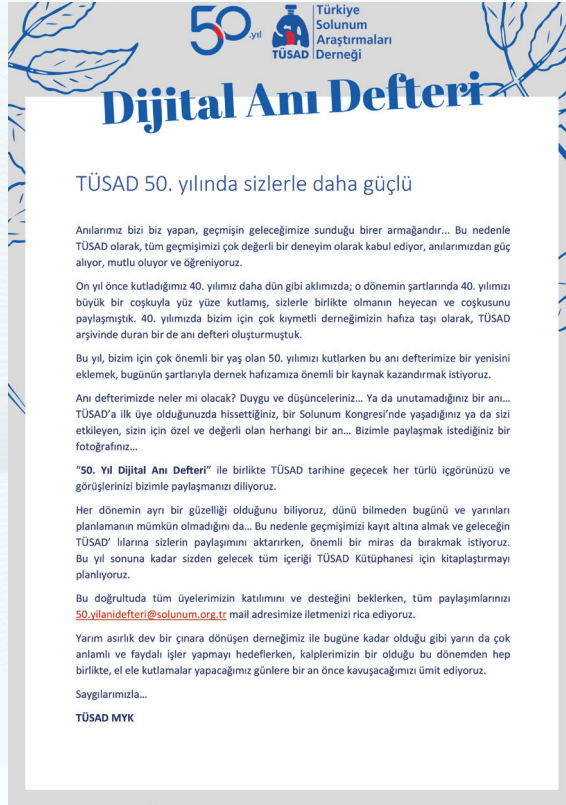
Türkiye'nin en köklü uzmanlık derneği olarak 50'nci yılını kutlayan TÜSAD, üyelerinden aldığı güçle geleceğe güvenle bakarken, ortak projeleri de hayata geçirmeye devam ediyor. Bu yıla ilişkin projelerden biri olan "50. Yıl Anı Defteri" de ortak bir çalışmanın ürünü olarak ortaya çıkacak. Bu konuya ilişkin TÜSAD Merkez Yürütme Kurulu tarafından yapılan açıklama şöyle: Anılarımız bizi biz yapan, geçmişin geleceğimize sunduğu birer armağandır... Bu nedenle TÜSAD olarak, tüm geçmişimizi çok değerli bir deneyim olarak kabul ediyor, anılarımızdan güç alıyor, mutlu oluyor ve öğreniyoruz. On yıl önce kutladığımız 40.

On yıl önce kutladığımız 40.

yılımızı daha dün gibi aklımızda; o dönemin şartlarında 40. yılımızı büyük bir coşkuyla yüz yüze kutlamış, sizlerle birlikte olmanın heyecan ve coşkusunu paylaşmıştık. 40. yılımızda bizim için çok kıymetli derneğimizin hafıza taşı olarak, TÜSAD arşivinde duran bir de anı defteri oluşturmuştuk.

Bu yıl, bizim için çok önemli bir yaş olan 50. yılımızı kutlarken bu anı defterimize bir yenisini eklemek, bugünün şartlarıyla dernek hafızamıza önemli bir kaynak kazandırmak istiyoruz.

Anı defterimizde neler mi olacak? Duygu ve düşün-

celeriniz... Ya da unutmadığınız bir anı... TÜSAD'a ilk üye olduğunuzda hissettiğiniz, bir Solunum Kongresi'nde yaşadığınız ya da sizi etkileyen, sizin için özel ve değerli olan herhangi bir an... Bizimle paylaşmak istediğiniz bir fotoğrafınız...

"50. Yıl Anı Defteri" ile birlikte TÜSAD tarihine geçecek her türlü iç görünüşü ve görüşlerini bizimle paylaşmanızı diliyoruz.

Her dönemin ayrı bir güzelliği olduğunu biliyoruz, dünü bilmeden bugünü ve yarınları planlamanın mümkün olmadığını da... Bu nedenle geçmişimizi kayıt altına almak ve geleceğin TÜSAD'lularına sizlerin paylaşımını aktarırken, önemli bir miras da bırakmak istiyoruz. Bu yıl sonuna kadar sizden gelecek

tüm içeriği TÜSAD Kütüphanesi için kitaplaştırmayı planlıyoruz.

Bu doğrultuda tüm üyelerimizin katılımını ve desteğini beklerken, tüm paylaşımlarınızı 50.yilanidefteri@solunum.org.tr mail adresimize iletmenizi rica ediyoruz. Yarım asırlık dev bir çınara dönüşen derneğimiz ile bugüne kadar olduğu gibi yarın da çok anlamlı ve faydalı işler yapmayı hedeflerken, kalplerimizin bir olduğu bu dönemden hep birlikte, el ele kutlamalar yapacağımız günlere bir an önce kavuşacağımızı ümit ediyoruz.

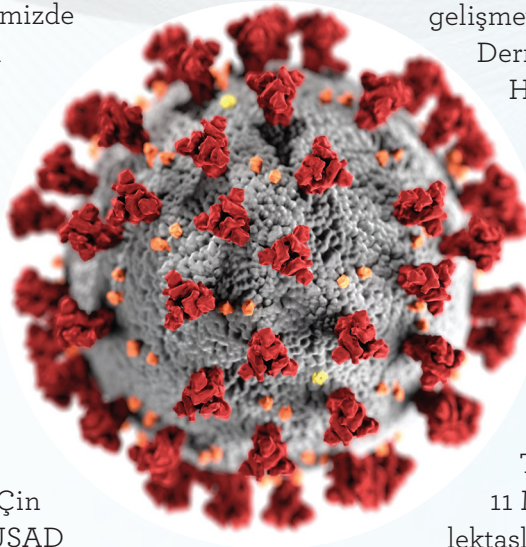
Güncel Aktüel

Taçlı korona 50. yılımızı da taçlandırdı!

TÜSAD'ın 50'nci yılına denk gelen Coronavirüs pandemi süreci, tüm dünyada olduğu gibi bizim de hayatımızın odağına yerleşirken, varoluş amacımız doğrultusunda hızla aksiyon alabildik. TÜSAD 50 yıllık tecrübesi ile bu dönemde halkının akciğer sağlığını korumaya ve meslektaşlar arası bilgi paylaşımına yönelik pek çok önemli çalışmayı hayata geçirdi.

>> Dr. Nilgün Demirci

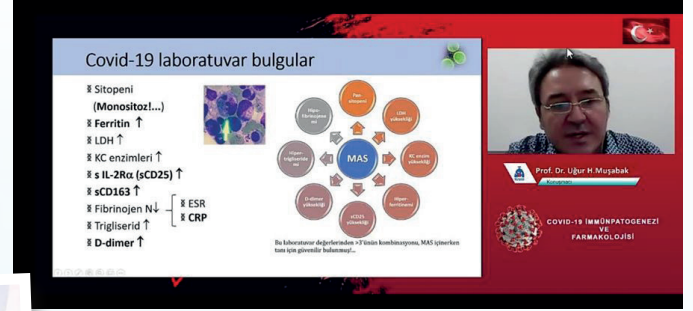
Dünya çapında olduğu gibi ülkemizde de hayatımızın odağına yerleşen COVID-19, sivil toplum örgütü olarak TÜSAD'ın da gündemine yerleşti. Neslimizin bugüne kadar hiç yaşamadığı kadar büyük ve küresel boyutta, evrensel bir kriz karşısında, toplumsal ve mesleki eğitimi ve araştırmaları destekleyerek Türk halkının akciğer sağlığını korumak olarak belirlediğimiz ana hedefimiz doğrultusunda hızla aksiyon aldık. Salgın daha Çin dışına çıkmadan ocak ayında TÜSAD Enfeksiyon Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Berna Kömürcüoğlu basın açıklaması yaptı, corona virüs belirtileri ve korunma yöntemleri hakkında halkı bilgilendirdi. Sonrasında astım ve alerji, pulmoner rehabilitasyon, Dünya Uyku Günü, Yaşlılar Haftası gibi pek çok özel gün ve hafta ile ilgili basın açıklamalarımızı corona virüs ile ilişkilendirerek halkı bilgilendirdik. KOAH, İPF, astım gibi spesifik hasta gruplarına süreçle ve tedavileri ile ilgili ne yapmaları ve nasıl hareket etmeleri noktasında uyarı ve açıklamalarda bulunduk. Başkanımız Prof. Dr. Ülkü Yılmaz ve Başkan Yardımcımız Prof. Dr. Şule Akçay başta olmak üzere, diğer MYK üyeleri hocalarımız, çalışma gruplarımızın değerli başkanları hemen her gün farklı farklı televizyon ve radyo kanallarında canlı yayınlara katılarak bu zorlu süreçte her türlü

gelişmeyi ve deneyimlerini aktardı.

Derneğimiz Difüz Parankimal Akciğer Hastalıkları ve Pulmoner Vasküler Hastalıklar Çalışma Grubu Başkanlığı öncülüğünde IPF hastalarının pandemi sürecinde tedavilerinin aksamamsı ve ilaçsız kalmamaları için SGK'ya başvurduk ve bu pandemi sürecinde ilaç raporlarında FVC ve/veya DLCO şartının aranmamasını sağladık.

Türkiye' de ilk vakanın görüldüğu 11 Mart itibariyle panik havası meslektaşlarımız arasında da oluştu. Çok yeni bir hastalık, hızla salgın boyutuna ulaştı ve tedavi konusunda net bir şey yoktu. Bu süreçte de yine meslektaşlarımızı bilgilendirmek ve günlük pratiklerini kolaylaştırmak için ilki 19 Mart'ta olan TÜSAD Akademi tarafından organize edilen, Prof. Dr. Şule Akçay ve Doç. Dr. Berna Kömürcüoğlu'nun konuşmacı olduğu COVID-19'da son gelişmeler webinarı mini kongre havasında geçti ve 500'ün üstünde katılımcı ile soluksuz dinlendi. Katılımcılar aklındaki soruları sorma fırsatı buldu. Daha sonra 2 Nisan'da TÜSAD Akademi Başkanımız Prof. Dr. Arzu Mirici moderatörlüğünde "KOAH'lı Olgularda COVID-19 ve Pandemi'nin Seyri" başlığı ile Prof. Dr. Gülden Çelik hocamızı ağırladık. Hemen hemen her hafta olmak üzere "İş Kazası ve Meslek Hastalığı Olarak COVID-19", "COVID-19 Pnömonisinde Klinik ve Radyoloji", "CO-

COVID-19 İmmünpatogenezi ve Farmakolojisi”, “Akciğer Kanseri Yönetiminde COVID-19”, “Yoğun Bakımda COVID-19 Hastası”, “COVID-19 Yönetiminde Değişenler ve Normalleşme Süreci” konu ve başlıkları ile çok sayıda katılımcı ile webinarlarımız, üyelerimizin yanında diğer branşlardaki meslektaşlarımızdan da yoğun ilgi gördü. TÜSAD Akademi olarak haziran ayı sonuna kadar webinarlarımız hızlı bir şekilde devam edecek.

Bunun yanında yine TÜSAD Akademi olarak farklı ülkelerdeki meslektaşlarımızın tecrübelerini üyelerimize aktarması için uluslararası webinarlar planladık. COVID 19' da Çok Bilinmeyenler başlığı ile ilk uluslararası webinarımızı gerçekleştirdik. Moderatörlük görevini üstlenerek ayrıca Türkiye deneyimlerini bizlerle paylaşan Dış İlişkiler Komisyonu Başkanımız Prof. Dr. Semra Bilaçeroğlu, Çin deneyimlerini paylaşan Prof. Dr. Guangfa Wan, İtalya deneyimlerini paylaşan Dr. Lina Zuccatosta ve İran deneyimlerini paylaşan Doç. Dr. Arda Kiani' yi ağırladı. 21 Mayıs' ta da “COVID-19 İtalya Deneyimi” konulu toplantımızı Prof. Dr. Mustafa Hikmet Özhan moderatörlüğünde gerçekleştirdik. İtalyan meslektaşlarımız Prof. Dr. Mario Cazzola ve Prof. Dr. Paola Rogliani' den bu süreçte oldukça sıkıntı yaşayan İtalya deneyimlerini dinleme fırsatı bulduk. Haziran ayında da meslektaşlarımızı farklı ülkelerden meslektaşlarımız ile buluşturmaya devam edeceğiz.

Bu zor süreçte, hem COVID-19 pandemisi ile ilgili görüşlerini almak, hem de bu hastalığın sağlık çalışanlarında ruhsal açıdan bıraktığı etkileri görmek amacıyla bir anket hazırladık ve web tabanlı olarak üyelerimiz ile paylaştık. Anket sonucunda ciddi risk altında hizmet veren sağlık çalışanlarının içinde bulunduğu olumsuz koşulların, kendilerinde yüksek oranda kaygı ve korkuya neden olduğu ortaya çıktı. Biz de TÜSAD olarak bu kaygıları en aza indirmek için var gücümüzle çalışmaya devam ediyoruz. Bu doğrultuda, meslektaşlarımızın yükünü hafifletebilmek amacıyla, Covid-19 hastası takip eden hekimlerin ilgili her konuda hasta danışabileceği, 7/24 ulaşabileceği “COVID-19 vaka danışma ekibi” ve whatsapp hattı oluşturduk. Yine meslektaşlarımız açısından çok önemli olan İş Kazası ve Meslek Hastalığı Olarak COVID-19 konulu webinarımızda İş ve Meslek Hastalıkları Uzmanı Dr. CebraİL Şimşek çok önemli açıklamalarda bulundu. Tüm sağlık çalışanlarının, COVID-19 şüpheli ya da tanımlı hasta ile temaslarında, bulaşma durumunda tamamı iş kazası olarak değerlendirilmesi ve Kaza-O-

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği
TÜSAD AKADEMİ

COVID-19'DA ÇOK BİLİNMEYENLER
16 Mayıs 2020 - 15:00-16:30

TÜSAD AKADEMİ Online Eğitim

CANLI yayını

COVID-19'DA ÇOK BİLİNMEYENLER
15:00-15:20
Moderatör: Prof. Dr. Semra Biloçeroğlu
TÜSAD Dağışıklar Komitesi Başkanı
SBU İsmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi EAH İsmir, Türkiye

Çin Deneyimi
15:20-15:40
Prof. Guangfa Wang
Director, Department of Pulmonary and Critical Care Medicine at Peking University First Hospital, Beijing, China

İran Deneyimi
15:40-15:40
Doç. Dr. Arda Kiani
National Research Institute of Tuberculosis and Lung Diseases, Shaheed Beheshti University of Medical Sciences and Health Services, Tehran, Iran

İtalya Deneyimi
15:40-16:00
Dr. Lina Zaccosta
Medical Director, Ospedale Reumi, Ancona, Ancona, Italy

Türkiye Deneyimi
16:00-16:20
Prof. Dr. Semra Biloçeroğlu
TÜSAD Dağışıklar Komitesi Başkanı
SBU İsmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi EAH İsmir, Türkiye

Tartışma
16:20-16:30

www.solunum.org.tr

AstraZeneca'nın destekleriyle

AstraZeneca

COVID-19 İtalya Deneyimi

FOR VERGATA
UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI ROMA

Facing the outbreak of COVID-19: experience from Italy

Paola Rogliani
Head Respiratory Unit
Dept. of Experimental Medicine
Policlinico Tor Vergata, Roma

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği

Türk Respiratory Society
"COVID 19" -Webinar-
May 21, 2020

lay Bildirim Formu ile kayıt altına alınması gerektiği, takip eden süreçte eğer COVID-19 hastalığı gelişirse Meslek Hastalığı provizyonu alınıp bildirim yapılması gerektiği gibi süreçler detaylı olarak anlatıldı. Çok dinamik bu süreçte, Sağlık Bakanlığı'nın oluşturduğu Bilim Kurulu tarafından servis edilen her türlü form, algoritma ve rehberi hızlıca üyelerimiz ile paylaştık. Bu dinamiklik aynı şekilde dünya çapındaki literatürlerde de mevcuttu. Bu anlamda zaten çok zorlu şartlarda çalışan meslektaşlarımızın COVID-19 tanı ve tedavileri ile ilgili güncel literatür bilgilerini takip edebilmelerini kolaylaştırmak için Genç Akademisyenler Grubumuz tarafından en güncel literatürler özetlendi. İzlemeyi ve dinlemeyi kolaylaştırmak, tekrar tekrar dinleyebilmek için kısa videolar hazırlandı. Yine bu videolar da üyelerimiz tarafından yoğun ilgi ile takip edilmektedir. COVID-19 pandemisi sırasında göğüs hastalıkları

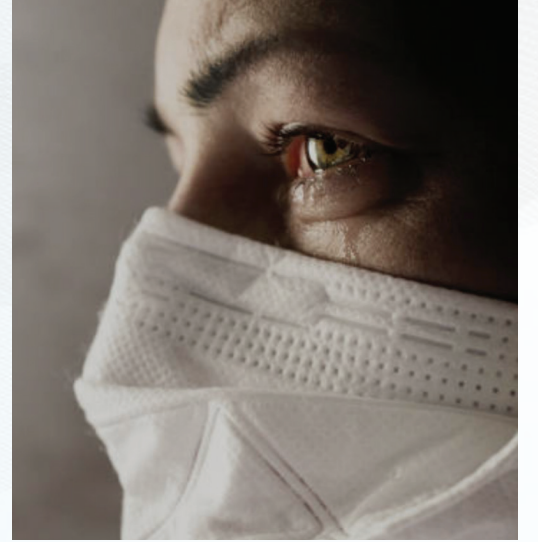
hekimlerine düşen görevler nedeniyle TÜSAD olarak meslektaşlarımızın bu konuda ihtiyaç duyabilecekleri bilgiyi Eurasian Journal of Pulmonology'nin "Coronavirus Hastalığı 2019 (COVID-19) ve Akciğer: Göğüs Hastalıkları Uzmanlarının Bilmesi Gerekenler" başlıklı ek sayı hazırladık. Bu ek sayıda epidemiyolojiden patogeneze, tanıdan tedaviye, özel gruplardaki yönetiminden hastalık sonrası döneme ve meslek hastalığı olarak sağlık çalışanları üzerindeki etkilerine kadar COVID-19 yer aldı. Her bir bölüm uzmanları tarafından güncel bilgileri içerecek şekilde hazırlandı. Yazımızın başlığında da belirttiğimiz gibi ülkemizin ilk bilimsel meslek kuruluşu olan TÜSAD olarak, 50 yıllık tecrübemizle 50. yılımıza denk gelen taçlı virüs koronanın sebep olduğu zorlu pandemi sürecinde ilkelerimiz doğrultusunda, olağanüstü gayret ve performansla birçok başarılı işe kısa sürede imza atarak biz de taçlandık.

Güncel Aktüel

COVID-19: Yaşadıklarımız ve öğrendiklerimiz

COVID-19'da tanıdan tedavi ve bağışıklığa dek birçok konuda netleşmemiş gri noktalar var. Çünkü bugüne dek yapılan çalışmaların çoğu, pandeminin getirdiği şartlar nedeniyle gözlemsel ve hastalığın tüm yönleriyle tam anlaşılabilmesi için yeterli süre geçmiş değil.

>> Dr. Semra Bilaçeroğlu

Çin'in Wuhan şehrinde 2019 yılı Aralık ayında ortaya çıkan ve Dünya Sağlık Örgütü'nce 11 Şubat 2020'de coronavirus hastalığı 2019 (COVID-19) olarak tanımlanıp, 11 Mart'ta pandemisi ilan edilen bu yeni tür coronavirus (SARS-CoV-2) enfeksiyonu, ülkemizde ilk kez aynı tarihte yurtdışından gelen bir olguda saptandı. Ardından olgu sayıları logaritmik olarak hızla arttı, ilk ölüm 15 Mart'ta görüldü ve enfeksiyon, 1 Nisan'da ülkemizde yaygınlaştı. Enfeksiyonun yayılması, 14 Nisan'da zirveye ulaştı ve ardından yavaşlamaya başladı. 7 Haziran itibariyle, toplam kesin olgu sayısı 170,132, iyileşen olgu sayısı 137.969 ve vefat eden olgu sayısı 4.692 oldu. Olguların hızlı artışı, ülkemizin sağlık sisteminde aşırı yüklenme yaratmadığı gibi, ölüm oranı, birçok Avrupa ülkesinden ve ABD'den daha düşük

oldu. Bunun nedenleri ülkemizde daha genç nüfus, yüksek sayı ve kapasitedeki yoğun bakım üniteleri, enfeksiyon yönetiminin önleme-sınırlama, tanı ve erken tedavi açısından sağlık bakanlığı, bilim kurulu ve sağlık kuruluşlarındaki doktor, hemşire ve diğer tüm sağlık çalışanlarının özverili ve yoğun çalışmalarıyla etkin olarak yapılmış olmasıdır.

COVID-19'da tanıdan tedavi ve bağışıklığa dek birçok konuda netleşmemiş gri noktalar var. Çünkü bugüne dek yapılan çalışmaların çoğu, pandeminin getirdiği şartlar nedeniyle gözlemsel ve hastalığın tüm yönleriyle tam anlaşılabilmesi için yeterli süre geçmiş değil. Hala kanıta dayalı sonuçların alınabileceği randomize kontrollü ve çok merkezli çalışmaların sonuçları bekleniyor. Tedavisinde bazı antiviral, antiinflamatuvar

ve immünomodülatör ilaçlar kullanılıyor olsa da, etkinliği kesin olarak kanıtlanmış ilaçlar ve korunmada kullanılacak aşı henüz bulunamadı, bu konularda çalışmalar sürüyor. Normalleşme dönemine girmiş olsak bile, görünen o ki koruyucu önlemlerin (maske, fiziki mesafe, el yıkama ve hijyen), etkin ilaç ve/veya aşı bulunana dek ciddiyle sürdürülmesi, hastalıktan korunmada ve yayılmasını sınırlamada en etkin ve akılcı yaklaşım.

COVID-19 pandemisi, küresel olarak önemli sosyal ve ekonomik durgunluğa, işsizlik artışı ve ekonomik anlamda mağduriyetlere yol açmıştır. Spor, dini, politik ve kültürel etkinlikler ertelenmiş, panikle alışverişler sonucunda arz edilenlerde yaygın yokluklar olmuştur. Okul, üniversite ve kolejlerin, 172 ülkede lokal olarak veya tüm ülkede kapatılmış olması, dünya öğrenci nüfusunun yüzde 98.5'ünü etkilemiştir. Coronavirus ve COVID-19 ile ilgili hatalı ve abartılmış bilgiler, sosyal medya ve kitle iletişim araçlarında dolaşmış, Çinlilere, Çinli olarak algılanan kişilere ve yüksek infeksiyon bölgesinden gelenlere karşı korkuya bağlı düşmanlık

(ksenofobi) ve ayrımcılık olayları görülmüştür.

Pandemiye bağlı bu olumsuz sonuçların yanı sıra, sera gazları ve kirleticilerin salınımında azalmalar izlenmesi, doğanın temizlenmesi ve kendine gelmesi, bilinen ama pek de uygulanmayan hijyen kurallarının yeniden öğrenilmesi ve uygulanması, sokağa çıkma yasakları ile aile fertlerinin daha çok bir arada olabilmesi, bireylerin kendi içine dönme fırsatı bulması,

uzaktan da etkin çalışılabileceğin görülməsi, teknolojinin daha iyi kullanılması (online toplantı, webinar, alışveriş, vb.), krizlere adapte olabilmeyi öğrenme, uluslararası yardımlaşma ve işbirliğinin artması gibi olumlu ve sevindirici etkiler de izlenmiştir.

Bu pandemide sağlık çalışanlarının da içinde olduğu çok sayıda ölüm dünyanın yapısal, politik, tıbbi ve bilimsel açısından hiç de hazırlıklı olmadığını kanıtlamıştır. Acı da olsa yaşanan felaket, kriz ya da pandemilerden öğrenilenlerin unutulmaması ve daha sonra gelebilecekleri etkin yönetebilmek için yeterli ve işlerlikli bir donanım ve sistemin önceden oluşturulması ve yapılandırılması şarttır.

Deneyim Aktüel

“COVID-19 İtalya Deneyimi” toplantısı büyük bir katılımı ile gerçekleşti

TÜSAD Akademi tarafından Prof. Dr. Mustafa Hikmet Özhan moderatörlüğünde yapılan “COVID-19 İtalya Deneyimi” büyük ilgi gördü. Canlı yayın olarak gerçekleşen toplantının konuşmacıları Prof. Dr. Mario Cazzola ve Prof. Dr. Paola Rogliani COVID-19 konusundaki deneyimlerini katılımcılar ile paylaştı.

Pandemi sürecinde gerçekleştirdiği birçok online eğitim çalışması ile üyeleri ile bilgi alışverişinde bulunan TÜSAD’ın bu dönemde ilgi çeken programlarından biri de “COVID-19 İtalya Deneyimi” oldu. TÜSAD’ın canlı olarak düzenlenen online toplantılarından biri olan

“COVID-19 İtalya Deneyimi” 21 Mayıs’ta büyük bir katılımı ile gerçekleşti. Prof. Dr. Mustafa Hikmet Özhan’ın moderatörlük görevini üstlendiği toplantıya konuk olarak katılan Prof. Dr. Mario Cazzola ve Prof. Dr. Paola Rogliani İtalya deneyimlerini aktardı. Solunum Aktüel okurları için bu webinar’ın ardından bir değerlendirme yapan Prof. Dr. Özhan, toplantının konusunun “Neden İtalya” olarak seçildiğini şöyle açıkladı: “COVID-19 pandemisi tüm dünyada hızla yayılarak kitlesel sağlık ve sosyal problemlere neden olurken, İtalya hem hasta yoğunluğu hem de pandeminin ilk vurduğu ülkelerden biri olması nedeniyle ön planda bulunmuştur. Bu nedenle, TÜSAD Akademi Mayıs ayı içinde Çin deneyimini üyelerine aktardıktan sonra yüzünü diğer önemli bir bilgi ve deneyim sahibi ülke olan İtalya’ya çevirdi.”

Prof. Dr. Özhan, toplantının içeriği konusunda ise bu bilgileri verdi: “Pandemi sürecinde hem klinik deneyimi sahibi olan hem de bilimsel yayın üreten iki önemli bilim insanı ile yaklaşık bir buçuk saatlik

bir söyleşi yapma fırsatımız oldu. Roma Üniversitesi Tor Vergata Hastanesi’nde görev yapan Prof. Dr. Cazzola ve Prof. Dr. Rogliani, COVID-19 SARS hastalığı ile ilgili bilgi ve deneyimlerini bu webinar aracılığı ile Türk meslektaşlarına aktardı. Prof. Dr. Cazzola, öncelikle COVID-19 SARS

hastalarındaki akciğer ve sistemik patolojilerin mekanizmaları ile ilgili bazı önemli değerlendirmelerde bulundu. Burada özellikle “sitokin fırtınası” olarak da isimlendirilen aşırı inflamatuvar cevabın parametreleri ve buna bağlı gelişen akciğer hasarı üzerinde durmuştur. Pandemi süreci içinde fark edilen ve otopsi çalışmaları ile belgelenen koagülopati ve vasküler hasar özellikle vurgulandı.”

Prof. Dr. Rogliani’nin ise daha çok klinik deneyimlerini aktardığı konuşmasında hasta özellikleri ve ağır hasta belirteçlerinden bahsettiğini belirten Prof. Dr. Özhan, değerlendirmesine şöyle devam etti: “Hasta yaş ortalamasının aslında çok da yüksek olmadığı ancak yandaş hastalığı olan hastaların prognozunun belirgin olarak daha kötü olduğu vurgulandı. Bizler, TÜSAD Akademi olarak daha önceki tarihlerde yapılan webinarlar ile paylaştığımız Türkiye deneyiminin dışında pandemi nedeniyle yoğunluk yaşayan ve bilgi birikimi olan Çin ve İtalya gibi iki önemli ülkenin deneyimini de üyelerimiz ile paylaşmaktan mutluluk duyduk.”

Profil Aktüel

Kişiliği, çalışkanlığı, bilgisi ve saygınlığı ile gerçek bir mentor: İLHAN VİDİNEL

TÜSAD'ın kuruluşunda önemli katkıları bulunan ve kişiliği, çalışkanlığı, bilgisi ve saygınlığı ile gerçek bir “mentor” veya “hocaların hocası” sıfatının tam karşılığı olan Prof. Dr. İlhan Vidinel'i 13 Haziran 2020 tarihinde arkasında yüzlerce öğrencisini ve örnek alınacak bir bilimsel geçmişi bırakarak ebedi yolculuğa uğurladık.

>> Dr. Mustafa Hikmet Özhan

Türkiye Solunum Araştırma Derneği (TÜSAD) 50 yıl önce kurulduğu dönemde kurucular arasında isminin bulunmamasına rağmen Prof. Dr. İlhan Vidinel hocamızın derneğe en az kurucu hocalarımız kadar emeği ve desteği olmuştur. TÜSAD kurucu hocalarımızdan Prof. Dr. Meliha Terzioğlu hocamız ile yakın dostluğu ve Ege Üniversitesi Fizyoloji ABD hocamız rahmetli Prof. Dr. Necati Akgün ile hem yakın dostluğu hem de bilimsel alandaki iş birliği nedeni ile Vidinel hocamız, o dönemde alanında tek dernek olan TÜSAD'ın en önemli profillerinden biri olmuştur.

İlhan Vidinel hocamız, Ege Üniversitesi Göğüs Hastalıkları Kliniği'ni kuruluş aşamalarında o zamana kadar alışılmış fitizyoloji ve senatoryum görünümünden içeriğinde tüm akciğer hastalıklarının kapsandığı

modern bir Göğüs Hastalıkları kliniğinin kurulma vizyonunu ortaya koymuştur. Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunduğu 1970'li yıllardaki arter kan gazı incelemesi ve yorumlanması ile ilgili ilk Türkiye uygulamalarını gerçekleştirmiştir. Solunumsal yoğun bakım ünitesini kurarak alanında bir ilke imza atmıştır. Henüz bilimsel verilere ulaşımın son derece sınırlı ve zorlu olduğu dönemlerde çok uzun yıllar en önemli başvuru kitabı olan “Akciğer Hastalıkları” kitabını 1989 yılında yayınlamıştır. Özel ilgi alanı “solunum fizyolojisidir” denebilir. Her eğitim vizitinde ve bilimsel konuşmalarında mutlaka temel fizyolojiye değinerek kolay anlaşılabilir, eğitici konuşmalar yapmıştır. Prof. Dr. İlhan Vidinel yoğun klinik ve akademik çalışmaları dışında çok başarılı bir yöneticilik dönemi geçirmiştir. Türkiye'nin zorlu dönemleri olan 1980'li yıllarda iki kez Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi dekanlığında bulunmuştur.

Kişiliği, çalışkanlığı, bilgisi ve saygınlığı ile gerçek bir “mentor” veya “hocaların hocası” sıfatının tam karşılığı olan hocamızı 13 Haziran 2020 tarihinde arkasında yüzlerce öğrencisini ve örnek alınacak bir bilimsel geçmişi bırakarak ebedi yolculuğa uğurladık. TÜSAD ve Göğüs Hastalıkları camiası olarak ona olan sevgi ve saygımız hiçbir zaman azalmadan devam edecektir ve ona layık hekimler olma çabamızı her zaman sürdüreceğiz.

Uzman Aktüel

Coronavirüs enfeksiyonu ile savaşta BCG aşısının yeri var mı?

BCG aşılması SARS-CoV-2 enfeksiyonuna karşı güçlü bir koruyucu önlem olabilir mi ve/veya COVID-19 hastalık şiddetini azaltabilir mi? Gelişmekte olan ölkelerde uygulanan BCG aşısı cononavirüs ile mücadele etkili olmuş olabilir mi? Acaba BCG aşısı, COVID-19'a karşı koruyucu bir ajan olarak kullanılabilir mi? İçinde bulunduğumuz süreçte bu sorulara yanıt aranıyor.

>> Dr. Pınar Çimen/Dr. Dursun Tatar

Coronavirüs enfeksiyonu tüm dünyada hızla yayılmaktadır ve henüz ona karşı bir aşı bulunamamıştır. Aşı konusunda bir çok ölkede çalışmalar devam etmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) Coronavirüs raporunda; gelişmekte olan ölkelerde COVID-19 vakalarının ve ölümlerinin daha az görüldüğü bildirilmiştir. Ulusal aşı programında BCG (Bacille Calmette-Guérin) aşısı olan ölkelerdeki vaka sayısı olma-

yanlara göre belirgin olarak daha az gerçekteşmiştir. ($p < 0.0001$) Gelişmekte olan ölkelerde uygulanan BCG aşısı bu durumda etkili olmuş olabilir mi? Bu soru üzerinde önemle durulmaktadır. (1,2).

COVID-19 hastalığı, şiddetli pnömoni ve akut solunum sıkıntısı sendromu (ARDS) ile komplike olabilen ve yeni tanımlanan bir solunum yolu enfeksiyonu klinik tablosudur. 11 şubat 2020'de şiddetli akut solunum

sendromu koronavirüs 2 (SARS-CoV-2) olarak adlandırılan yeni tanımlanmış bir viral patojenden kaynaklanır. BCG aşısı; özellikle gelişmekte olan ülkelerde aşılama şemasında yer alan, tüberküloza yönelik uygulanan canlı zayıflatılmış bir aşıdır. Aşının diğer mikobakteriyel olmayan hastalıklara karşı nonspesifik etkilerinin yanısıra, doğal bağışıklık sistemini uyarıcı etkisi de vardır. Özellikle çocukluk çağı ölümleri üzerinde görülen azaltıcı etkisi, BCG'nin enfeksiyöz ajanlara ve bilhassa solunum yolu enfeksiyonlarına ve yenidoğan sepsisine karşı nonspesifik koruyucu etkinliğinden kaynaklanmaktadır. (3).

Ayrıca BCG immunoterapisi, 40 yıldan fazla süredir mesane kanseri için kullanılan altın standart bir tedavi yöntemidir. BCG'nin yerleşik bağışıklık hücrelerine, normal hücrelere ve tümör ürotelyal hücrelere bağlanması ile doğal bağışıklık sistemi uyarılır ve tümöre özgü bağışıklık da BCG aracılı olarak başlatılmış olur. (4,5). Bu gözlem ve deneyimlerden yola çıkarak, "Acaba BCG aşısı, COVID-19'a karşı koruyucu bir ajan olarak kullanılabilir mi?" sorusu gündeme gelmiştir.

BCG aşısının akut solunum yolu enfeksiyonlarında etkinliği ile ilgili birçok çalışma yürütülmüştür. Aaby ve arkadaşlarının 2011 yılında yaptığı çalışmada düşük kilolu bebeklerde erken BCG aşılmasının bebek ölümlerini yüzde 17 azalttığı görülmüştür. Bu durum aşının neonatal sepsis ve solunum enfeksiyonlarında azalmaya katkısına bağlanmıştır. (6). Guinea-Bissau'nun çalışmasında BCG aşılmasının solunumsal sinsityal virüs (RSV) enfeksiyonu insidansını azalttığı gösterilmiştir. (7) Endonezya'da yaşlı kişilerde birer ay arayla, üç kez yapılan BCG aşısının, akut üst solunum yolu enfeksiyonlarını azalttığı gözlenmiştir. (8). Japonya'da yapılan bir klinik çalışmada ise tüberkülin negatif yaşlı bireylerde pnömoniye karşı, BCG aşılmasının koruyucu etkinlik gösterdiği bildirilmiştir (9). Güney Afrika'da ergenlerde yapılan bir çalışmada da, BCG aşısı ile solunum yolu enfeksiyonlarında yüzde 70 azalma bildirilmiştir. (10)

Bu verilere dayanarak, BCG aşılmasının SARS-CoV-2 enfeksiyonuna karşı güçlü bir koruyucu önlem olabileceği ve/veya COVID-19 hastalık şiddetini azaltabileceği varsayılmıştır. Ancak, DSÖ verilerine göre, BCG aşısının insanları COVID-19 virüsü enfeksiyonuna karşı koruduğuna dair bir kanıt olmadığını bildirmesine karşın, birçok ülkedeki bilim insanları yüzyıllık TB (tüberküloz) aşısının yeni koronavirüs ile enfekte kişilerde solunumsal semptomları azaltması ile ilişkili çalışmalar yürütmektedir. Hollanda ve Avustralya'da sağlık çalışanlarında BCG'nin etkinliği konusunda çalışmalar

başlatılmıştır (11,12).

Bu konuda yeni yayınlanan ve 136 ülkenin verilerini kapsayan bir çalışmada, ülkelerin yaşam beklentisi ve ortalama sıcaklık faktörleri kontrol altına alındığında, BCG aşılması ve COVID-19 hastalığı prevalansı ve mortalitesi arasında anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. (13) Ancak, bu çalışmada da belirtildiği gibi, BCG aşılmasının insanları COVID-19'a karşı koruyabileceği hipotezini doğrulamak için daha ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

KAYNAKLAR

1. *Bacille Calmette-Guerin (BCG) vaccination and COVID-19. WHO scientific brief.12.April 2020*
2. *Gursel M, Gursel I. Is Global BCG Vaccination Coverage Relevant To The Progression Of SARS-CoV-2 Pandemic? Medical Hypotheses, April 2020,https://doi.org/10.1016/j.mehy.2020.109707*
3. *Luke A. J. O'Neil, Mihai G. Netea, BCG-induced trained immunity: can it offer protection against COVID-19? Nature reviews | Immunology, May 2020*
4. *Pettenati C, Molly A. Mechanisms of BCG Immunotherapy and Its Outlook for Bladder Cancer. IngersollNat Rev Urol 2018 Oct;15(10):615-625. doi: 10.1038/s41585-018-0055-4.*
5. *Alhunaidi O, Zlotta AR. The use of intravesical BCG in urothelial carcinoma of the bladder, ecancer 2019, 13: 905*
6. *Aaby P, Roth A, Ravn H. Randomized trial of BCG vaccination at birth to low-birth-weight children: beneficial nonspecific effects in the neonatal period. J Infect Dis 2011; 204: 245-252.*
7. *Cruz CT, Almeida B, Troster E, Oliveira C. Systematic Review of the Non-Specific Effects of Bacillus Calmette-Guérin Vaccine on Child Mortality. Journal of Infectious Diseases and Treatment 2017 Vol.3 No.2:8*
8. *Datau WEA, Sultana A, Mandang VVV, Jim E. The Efficacy of Bacillus Calmette-Guerin Vaccinations for the Prevention of Acute Upper Respiratory Tract Infection in the Elderly. Acta Med Indones 2011 Jul; 43(3): 185-90.*
9. *Takashi Ohruai, Katsutoshi Nakayama, Takeyasu Fukushima, Hiroshi Chiba, Hidetada Sasaki. Prevention of Elderly Pneumonia by Pneumococcal, Influenza and BCG Vaccinations. Nihon Ronen Igakkai Zasshi 2005 Jan; 42(1): 34-6.*
10. *Moorlag SJCFM, Arts RJW, van Revel R, Netea MG. Non-specific effects of BCG vaccine on viral infections. Clinical Microbiology and Infection 2019; 25(12): 1473-1478.*
11. *Reducing Health Care Workers Absenteeism in Covid-19 Pandemic Through BCG Vaccine (BCG-CORONA). https://clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT04328441.*
12. *BCG Vaccination to Protect Healthcare Workers Against COVID-19 (BRACE). https://clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT04327206.*
13. *Sala G, Miyakawa T. Association of BCG vaccination policy with prevalence and mortality of COVID-19 https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.03.30.20048165v1.full.pdf*

Uzman Aktüel

Solunum fonksiyon testi laboratuvarları işleyişi ile ilgili olarak TÜSAD uzman görüşü

Takip edilmesi gereken 3 evre

Coronavirüs ile ilgili süreci ERS 3 evreye ayırıyor. İlki; pandemi, ikincisi ise pik sonrası evre olarak tanımlanıyor. Ülkemiz bu evrede yer alıyor. Bu evrede egzersiz testleri, nebülizasyon işlemleri ve bronş provokasyon testi kısıtlı olarak uygulanabilir. Evre 3'te ise pandemi öncesi dönemdeki laboatuvar şartlarına dönüş gerçekleşecektir.

>> Dr. Funda Coşkun

sürmesi ve hapşırması sonrasında enfektif solunum damlacıklarına maruz kalma riski vardır. Bulaşma ayrıca enfekte olmuş kişinin çevresindeki yüzeylerle veya enfekte olmuş kişide kullanılan nesnelere (test ekipmanları) temas etmesi gibi aletler yoluyla da meydana gelebilir. Solunum fonksiyon testleri aerosol oluşturan işlemler arasında sayılmamakla birlikte test sırasında hastanın

COVID-19 süresince bulaş riski nedeniyle solunum fonksiyon testi laboratuvarları çalışmalarına ara vermiştir. Pandeminin evrelerinin değiştiği bu günlerde yeni normal ve eski normale geçiş sürecinde solunum fonksiyon test laboratuvar işleyişi hakkında Sağlık Bakanlığı Rehberi, Avrupa Solunum Derneği (ERS), Amerika Solunum Derneği (ATS), İngiltere Solunum Derneği (BTS) ve Solunum Teknolojisi ve Fizyolojisi Topluluğu'nun (ARTP) yayınladığı rehberlere dayanarak bu görüş hazırlanmıştır. SARS-CoV-2'nin iki ana bulaş yolu vardır; solunum damlacıkları ve temas. Solunum semptomları olan biriyle yakın temasta olan herhangi bir kişinin öksürmesi, hapşırması ya da zorlu ekspirasyon manevrasının yapılması, hastanın ekipmanlar ve yüzeylere teması sonrasında ortamda risk oluşabilir.

öksürmesi, hapşırması ya da zorlu ekspirasyon manevrasının yapılması, hastanın ekipmanlar ve yüzeylere teması sonrasında ortamda risk oluşabilir.

ERS SÜRECİ 3 EVREYE AYIRIYOR

İlk evre "Pandemi" evresidir. Bu evrede toplumda yüksek prevalansta vaka vardır. Öneriler 3 başlık altında toplanmıştır. Güvenlik, test ve ekipman, personelin korunması.

- Güvenlik önerileri: COVID-19 ya da grip benzeri semptomları olanlar için solunum fonksiyon testleri

yapılmamalıdır. Rutin testlerin hepsi ertelenmelidir. COVID-19 enfeksiyonu geçiren hastalarda minimum 30 gün sonrasında test yapılabilir. Bakanlığımız bu süreyi 28 gün olarak belirlemiştir. Tüm hastalar gereklilik ve önemlilik açısından gözden geçirilmelidir. Organizasyonel önlemler olarak güvenlik için COVID-19'a yönelik triaj yapılmalı, bekleme alanları yeniden organize edilmeli, hastalara maske takılmalı, test odası bulaşı minimuma indirecek düzeyde yeniden düzenlenmeli ve test zamanlamaları test sonrası temizlik süreçleri göz önüne alınarak yeniden planlanmalıdır.

● Test ve ekipmanları önerileri: Spirometri ve difüzyon kapasitesi ile testler sınırlandırılmalıdır. Vücut pletismografisi de yapılabilir, ulusal rehberiniz destekliyorsa yapılabilir önerisini ERS getirmiştir. Ulusal rehberimiz vücut pletismografisini partikül oluşabileceği gerekçesi ile yapılmasını uygun bulmamaktadır. Bakteriyel ve viral filtre içerikli yüksek spesifikasyonlu tek kullanımlık filtre kullanılmalıdır. Sensör ve ağızlığın birlikte tek kullanımlık olduğu ekipman önerilmemektedir. Tek kullanımlık burun klipsi kullanılmalı, video ile testin yapılışı gösterilmez. Negatif basınçlı oda varsa testler bu odalarda yapılmalıdır. Kullanılan ekipmanların temizliği için ayrılabilir parçalar her test sonrasında gözle görülür kirlenme için deterjanla mekanik temizleme yapıldıktan yüzde 70'lik alkole temas ettirilmeli ve kurumaya bırakılmalıdır. Alkol evopore olduktan sonra test yapılabilir. Bu süre yaklaşık 20 dakikadır. Yeterli oda havalandırması önemlidir. HEPA filtre viral kolonizasyon riski nedeniyle önerilmez. UV lamba veya ozon oda dekontaminasyonu için kullanılabilir. Yüksek düzey dezenfektan ise test günü sonunda tüberküloz ve diğer enfeksiyonların bertarafı için uygulanmaya devam edilmelidir.

● Personelin korunmasına yönelik öneriler: Bunlar standarttır. Koruyucu kişisel ekipman, önlük, gözlük, FFP2/2/N95/N99 maske, siperlik kullanılmalıdır. Tek kullanımlık eldiven, her hasta sonrasında temizliği takiben değiştirilmelidir. El hijyen protokolü standart olarak geçerlidir. Hastanın laboratuvara girişi ve çıkışı maske ile sağlanmalıdır. Mesafenin korunması ve dokunulan yerlerin yüzey temizliği ile ilişkin enfeksiyon kontrol önlemleri alınmalıdır. COVID-19 pandemisi süresince, yüzde 70'lik etanolün 20 dakika uygulanması yeterli dezenfeksiyonu sağlamaktadır. Yüzeylerin 0.1 ile 0.5 arası sodyum hipoklorit veya % 62-71 etanol ile temizlenmesi uygundur.

İkinci evre pik sonrası evre olarak tanımlanmıştır. Ülkemiz bu evrededir. Bu evrede düşük toplum prevalansı vardır. Güvenlik, organizasyonel önlemler, enfeksiyon

kontrol önlemleri ilk evredeki gibi geçerlidir. Bu evrede egzersiz testleri, nebülizasyon işlemleri ve bronş provokasyon testi kısıtlı olarak uygulanabilir. Egzersiz testi sırasında filtre kullanımı test sonuçlarını etkileyebileceği için daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır. Evre 3'te ise pandemi öncesi dönemdeki laboatuvar şartlarına dönüş gerçekleşecektir.

BTS ve ARTP pandemi süresince oksijen tedavisi ihtiyacını belirlemek ve sessiz hipoksemiye göstermek için fizyolojik test ihtiyacının önemine dikkati çekmişlerdir. Akciğer hasarını belirlemek ve hastalığın doğasını anlamak için daha fazla test ihtiyacı doğacaktır. NIV kullanımının devam etmesi nedeniyle hastalığın yönetimi solunum ekiplerinde olmaya devam edecektir. Araştırmalar için solunum fonksiyon testlerinin kullanımı devam edecektir. Test sırasında öksürüğü azaltmak için zorlu manevralardan kaçınmak ve hastaların daha önceki ölçümlerinden faydalanmak bir çözüm olabilir.

SAĞLIK BAKANLIĞI'NIN SON REHBERİNDE YER ALAN ÖNERİLER

- Çapraz bulaşı önlemek amacıyla SFT basit spirometri ve difüzyon kapasitesi ölçümü ile sınırlandırılmalıdır.
- Pletismograf ile akciğer hacim ölçümleri damlacık kontaminasyonu sonucu cihaz temizlik ve dezenfeksiyonu güç olduğundan önerilmez.
- Kardiyopulmoner egzersiz testleri ve bronkoprovasyon testleri de ancak hastaya ait COVID-19 riski yoksa ve çok gerekli ise yapılabilir.
- Yatak başı testler, diğer bireylere damlacık inhalasyonu ile bulaş riski nedeniyle önerilmez.
- COVID-19 hastalarına SFT iyileşmeden sonra en erken 28 gün sonra yapılmalıdır.

- Teknisyenler ateş ölçümü ve hastalık bulguları konusunda eğitilmeli ve hastalar COVID-19 enfeksiyonu ve temas yönünden sorgulanmalıdır.
- COVID-19 riski düşük ya da yok ise hastaya SFT yapılabilir.
- COVID-19 riski varsa, teknisyen hastanın doktoru ile görüşerek, randevuyu ileri bir tarihe vermelidir (14 gün sonra).
- Gerekli olgulardan COVID-19 PCR testi istenir.
- COVID-19 test sonucu pozitif olan hastalarda SFT yapılmaz.
- SFT'den 48-72 saat öncesine ait COVID-19 PCR sonucu negatif olan hastalar standart laboratuvar koşullarına göre yönetilir.
- SFT planlanan hastaya laboratuvara girmeden önce test manevrasına ait video gösterilerek, test odasında geçireceği süre kısaltılabilir.
- Hasta eğitiminde teknisyenlerin testi bire bir hastaya göstermeleri uygun değildir.
- Burun mandalı, ağızlık gibi malzemelerin her hasta için tek kullanımlık olması önerilir. Bakteri/virüs filtresi ve ağızlık/sensörünün birleştirildiği tek kullanımlık aparatların kullanımı önerilir.
- Ağızlık/sensör ile bakteriyel/viral filtresinin birleştirildiği aparatlar, SFT cihazının baş kısmının çok daha kısa sürede ve basit olarak temizlik ve dezenfeksiyonunu sağlar.
- Aerosolizasyon riski nedeniyle her test için en fazla 2 test denemesi önerilir.
- Hasta ile teknisyen arasındaki yeterli mesafe sağlanmalıdır.
- Manevra sırasında hasta ve teknisyenin yüzleri birbirine paralel ve aynı yönde bakmalıdır.
- Test sırasında laboratuvar kapısı kapalı ve pencere açık tutulmalıdır.
- Laboratuvarda teknisyen ve hasta dışında birey bulunması doğru değildir.
- Teknisyen hastaya ve hasta çevresine temas etmemelidir.
- Test bittiğinde hasta maskesini takarak laboratuvar-dan ayrılmalıdır.
- Test yapılması gereken yüksek riskli hastalarda, mümkünse SFT negatif basınçlı bir odada yapılmalıdır.
- Negatif basınçlı oda olmayan merkezlerde yeterli havalandırılan hasta odasında ve kişisel koruyucu ekipman kullanılarak yapılması gereklidir.

- Sonuç olarak tüm rehberler özetlenecek olursa, test öncesi endikasyonlar çok iyi belirlenmelidir. Test laboratuvarları randevu ile çalışmalı ve randevu süreleri ekipman temizliği ve test süreleri göz önüne alınarak planlanmalıdır. SFT teknikeri kişisel koruyucu ekipmanlarını eksiksiz kullanmalıdır. Test sonrasında yüzey temizliği ve cihaz parçaları uygun yöntemlerle dezenfekte edilmelidir. Herşeyden önce çalışan personelin korunması sonrasında ise çapraz bulaşın engellenmesi için enfeksiyon kontrol önerilerine tam uyulmalıdır.

KAYNAKLAR:

1. Association of Respiratory Technology and Physiology Recommendations. COVID 19 Infection Control Issues for Lung Function. Prepared by ARTP COVID19 Group. <https://www.artp.org.uk/COVID19> (Date of access 26.05.2020)
2. T.C Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü COVID-19 Pandemisinde Normalleşme Döneminde Sağlık Kurumlarında Çalışma Rehberi. <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/covid-19-pandemisinde-normallesme-doneminde-saglik-kurumlarinda-calisma-rehberi.html>. (Erişim tarihi: 01.06.2020).
3. American Thoracic Society Recommendations. Pulmonary Function Laboratories: Advice Regarding COVID-19. <https://www.thoracic.org/professionals/clinical-resources/disease-related-resources/pulmonary-function-laboratories.php> (Date of access 26.05.2020).
4. European Respiratory Society Recommendations. Recommendation from ERS Group 9.1 (Respiratory function technologists /Scientists) Lung function testing during COVID-19 pandemic and beyond. <https://ers.app.box.com/s/zs1uu88wy51monroewd99oitoz4tsn2h> (Date of access 26.05.2020)
5. Lancet Infect Dis 2020; 20: 425-34 and N Engl J Med 2020; published online May 21. DOI:10.1056/NEJMoa2015432.

Uzman Aktüel

Plevral girişimler öncesi kanama riskinin değerlendirilmesi ve yönetimi

Plevra Çalışma Grubu olarak Nilgün Yılmaz Demirci, Deniz Köksal, Semra Bilaçeroğlu, Nalan Ogan, Cansel Atınkaya, Mustafa Özhan ve Güntülü Ak tarafından hazırlanan "Plevral girişimler öncesi kanama riskinin değerlendirilmesi ve yönetimi" konulu Uzman Görüşü Haziran 2020 tarihinde web sitemiz üzerinden tüm üyelerimiz ve Göğüs Hastaları camiasıyla paylaşıldı.

Öneri özetlerinin sunulduğu raporda plevral girişimler sonrası kanama açısından riskli hasta grupları, plevral girişimsel işlemlerin kanama riski, plevral girişimlerden önce antitrombotik ilaçların kesilme zamanları, plevral girişim planlanan hastalarda antiplatelet tedavi yönetimi, plevral girişim planlanan hastalarda antikoagulan tedavi yönetimi tablolarla daha pratik şekilde sunuldu. Plevral işlemler öncesi hasta kontrol formunun TÜSAD üyeleri için eklen-

diği raporda özet olarak şu bilgilere yer verildi:

Düşük kanama riskli plevral girişim

1. Torasentez düşük kanama riskli bir işlemdir. USG eşliğinde yapılması riskleri daha da azaltır.
2. Acil torasentez endikasyonu (komplike parapnömonik efüzyon, hemotoraks gibi) yoksa ideal koşullar sağlanmalı; INR <1.5, PLT >50.000/ml, kreatinin <6 mg/dl olmalıdır.
3. Torasentez, tek veya ikili antiplatelet ilaç kullanılarak yapılabilir.
4. Antikoagulan ajanlar torasentez işlemi öncesinde yeterli süre kesilmelidir.

Orta ve orta-yüksek kanama riskli plevral girişimler

1. Kanama riski açısından ele alındığında göğüs tüpü veya tünel kateter takılması veya çıkarılması orta; plevral biyopsi ve torakoskopi orta-yüksek riskli işlemlerdir.
2. Göğüs tüpü veya tünel kateter takılması veya çıkarılması, plevral biyopsi ve torakoskopi elektif şartlarda yapılacaksa, hastalar kanama riski açısından ayrıntılı olarak değerlendirilmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır.
3. İdeal olarak INR <1.5, aPTT <normalx1.5 kat, Plt >60.000//xl, kreatinin <3 mg/dl olmalıdır.
4. Antitrombotik ilaçlar almakta olan hastalarda, tromboz riski ile kanama riski iyi dengelenmeli ve antitrombotik ilaçlar yarılanma ömrüne göre işlemden belirli bir süre önce ve hastanın komorbiditeleri de dikkate alarak kesilmelidir. İlaçlar sorunsuz bir işlem sonrası 24-48 saat içinde yeniden başlanmalıdır.
5. Plevral girişim öncesi aspirinin kesilmesine gerek yoktur.
6. Aspirin dışındaki antiplatelet ajan plevral girişimden 5 gün önce kesilmelidir.
7. Antikoagulan tedaviler (heparin, DMAH, varfarin, DOAK) işlemden önce yeterli süre kesilmelidir.

Uzman görüşünü detaylı olarak şu adresten okuyabilirsiniz:
http://www.solunum.org.tr/TusadData/userfiles/file/Plevral_Girisimler_Uzman_Gorusu.pdf

Medya Aktüel

TÜSAD pandemi döneminde haberleri ile halkı bilgilendirmeye devam etti

Uzmanlık alanında referans noktası olarak öne çıkan TÜSAD, halkı bilgilendirmek amacıyla akciğer ve solunum sağlığı konusunda yaptığı basın açıklamaları ile pek çok habere konu oldu. Bunlara ek olarak bu yıl ocak ayından başlayarak COVID-19 konusunda uyarılarını ve tavsiyelerini paylaşan TÜSAD, yılın ilk yarısında medyada 3 binden fazla haberle yer aldı.

>> Özlem Güller Ünal

Alanında ilk uzmanlık derneği olarak meslektaşlarının eğitimi kadar halkı bilgilendirmeyi amaç eden TÜSAD, akciğer ve solunum sağlığına yönelik basın açıklamaları ile mesajlarını milyonlarca kişiye ulaştırdı. Kuruluşundan bu yana üstlendiği misyon doğrultusunda alanı ile ilgili özel tarihlerde, günün anlam ve önemine uygun bilgiler veren TÜSAD, gündem takibi konusundaki başarılı uygulamaları ile pandemi sürecinde de halkı bilgilendirmeye devam etti. Üyeleri ile güçlü iletişim ağı ve online uygulamalar ile sürekli bağlantı halinde olan TÜSAD, bünyesindeki değerli hekimlerin açıklamaları ile de kamuoyu ile iletişimi canlı tuttu.

Her zaman olduğu gibi akciğer sağlığına ilişkin özel günlerde özel içerikler hazırlayarak kamuoyunu bilgilendirmeye devam eden TÜSAD, gündem takibi ile de güncel konulara ilişkin açıklamalar yaparak alanında otorite olduğunu gerçekleştirdiği iletişim çalışmalarıyla bir kez daha gösterdi. COVID-19'un solunum

yolu

gündem oluşturan konu-gündem yönetimiyle hem basın hem kamuoyu nezdinde başarılar elde etti. COVID-19 pandemisine ilişkin daha ocak ayında uyarılar yapmaya başlayan TÜSAD, başta çalışma grupları olmak üzere konusundaki uzman değerli hekimleri ile merak edilen tüm sorulara yanıt verdi. TÜSAD tarafından yapılan açıklamalar, taşıdığı haber değeri medyada yerini bulurken TÜSAD, kesintisiz iletişim stratejisi ile medyadaki yüksek görünürlük

konusundaki istikrarını da sürdürdü. TÜSAD Ocak-15 Haziran döneminde yazılı haber, 9 radyo programı, 18 TV programı, 2.831 online haber olmak üzere toplam 3.041 habere konu oldu.

YILIN İLK PANDEMİ UYARISI TÜSAD'DAN

Yeni yılın ilk ayı hem sağlık sektörü hem de dünya gündemi açısından önemli bir ay oldu. TÜSAD Ocak 2020'de Verem ve Propaganda Haf-tası için yaptığı özel anlam taşıyan açıklamaları kadar, İstanbul'da asit yağmuru ve Corona Virüsü gibi gündem yaratan konular kapsamında yaptığı basın açıklamaları ile de medyada geniş yer buldu. Ayrıca sıcak gündem konu-su olan koronavirüs, uzman TÜSAD üyelerinin sözcülüğünde basında yer aldı. Dünyanın gündemine hızlı bir şekilde oturan corona-virüs vakaları henüz ülkemizde görülmemişken tehlikeyi gören TÜSAD, o tarihten itibaren kamu-yunu uarmaya başladı. TÜSAD Enfeksiyon Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Berna Kömürçüoğlu sözcülüğünde yapılan basın açıklaması sağlık basınının yanı sıra Türkiye, Cumhuriyet gibi bir çok ulusal ve yerel medyada haber oldu, Hürriyet, CNNTürk, TRT ile birlikte yüzlerce internet haber sitesinde yer buldu.

Kansere karşı harekete geçelim, harekete geçirelim

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) Akciğer Kanseri Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Uluk Yılmaz, 4 Şubat Dünya Kanseri Günü nedeniyle yaptığı açıklamada, ülkemizde her gün 450 kişinin, yılda 164 bin kişinin kanser tanısına uğradığını söyledi. "Bu hastalık dünyada ve Türkiye'de sebebi bilinen ölümler arasında kalp ve damar hastalıklarından sonra ikinci sırada yer alıyor" dedi. Prof. Dr. Uluk Yılmaz, uzmanlık alanı olan akciğer kanserinin sebebi bilinen ve bu nedenle önlenilecek bir kanser olduğuna vurgu yaptı, sözlerine şöyle devam etti: "Erken evrede tanı alan akciğer kanseri hastalarında sağ kalım oranları yüzde 70'lerin üzerindedir. En önemli belirteçleri göçmeyen öksürük, öksürükte kan tükürülmesi, halsizlik, istahsızlık, kilo kaybı. Bu sebeple erken tanı için belirtiler konusunda hastaların duyarlı olması, bazı belirtilerin ortaya çıkması durumunda doktora başvurulması önemlidir. Ancak akciğer kanserine sebep olan tütün ve diğer kanserojen maddelerden uzak

durulması çok daha önemli. Sigara, tütün, narçile, puro, pipo gibi tütün türlerini uzun süre ya da günlük yoğun tüketimi ciddi bir risk taşıyor. Sigara kullanma bir kişinin akciğer kanseri olma riskini artırır, yarılanımsal. Ne yazık ki, sigara içenler arasında kimerin ileride akciğer kanseri olacağını ispat eden bir belirteç yok."

Bilinc çok önemli

Kansere karşı bilincin olmasının önemli vurgulayan Yılmaz, bir öğretmenin öğrencilerini kanser için risk taşıdıkları konusunda uyarı yapması, bir annenin çocuklarının sağlığını besleme tabağını, idari yöneticilerin toplum sağlığı için gerekli önlemleri almasını, hükümetin aktif olarak kanser konusunda da toplumun kanser ile mücadele için bir parçası olduğunu belirtti. "Kansere mücadele için hep birlikte harekete geçmenin önemi vurgulayan Yılmaz, şu önerilerde bulundu: "Kansere karşı hep birlikte hareket geçelim, harekete geçirelim. Alkol tüketimi, kötü ve yetersiz beslenme, fiziksel aktivite eksikliği, obezite, asitli ve içi-

TÜSAD haberleri; ocak ayında 56'sı yazılı basın, 1 radyo ve 491'i online medyada yer aldı.

ŞUBATTA 3 ÖZEL GÜN VE PANDEMİ KONUŞULDU

Şubat ayı sağlık sektörü ve dünya gündemi açısından önemli gelişmelerle devam etti. 4 Şubat Dünya Kanseri Günü için TÜSAD Akciğer Kanseri Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Uluk Yılmaz tarafından yapılan basın açıklamasında kanserin halk sağlığı açısından önemi vurgulandı ve bu alanda farkındalık yaratıldı. Yılmaz, bu kapsamda 4 Şubat 2020 tarihinde TRT Radyo - Haber Yorum Programı'na telefon bağlantısıyla konuk oldu. Yine 4 Şubat 2020 tarihinde, TV 35'te Dokun Hayata isimli Program'da canlı yayın konuğu olarak yer aldı. 9 Şubat Dünya Sigara Bırakma Günü yine TÜSAD için önemli günlerden biri oldu. 9 Şubat Dünya Sigara Bırakma Günü kapsamında TÜSAD Tütün Kontrolü Çalışma Grubu olarak yaptıkları değerlendirmeyi Prof. Dr. Şule Akçay basın açıklamasıyla paylaştı.

Çocukları solunum yolu hastalıklarından korumanın dört y

Azine habalardan kış aylarında en büyük tehditlerden birinin çocuklara solunum yolu hastalıklarından korunma olduğunu belirttikten sonra, çocukların solunum yollarını korumak için alınabilecek önlemleri açıkladı. Çocukların solunum yollarını korumak için alınabilecek önlemleri açıkladı. Çocukların solunum yollarını korumak için alınabilecek önlemleri açıkladı.

● 8 Şubat 2020 tarihinde, Kanal B-Başkentte Sağlık Programı'na konuk olan Akçay, sigarasız bir yaşamın mümkün olduğunu vurguladı. 9 Şubat Dünya Sigara Bırakma Günü nedeniyle TÜSAD Tütün Çalışma Grubu Başkanı Özlem Sönmez de, 10 Şubat 2020 tarihinde TRT Radyo - Haber Yorum Programı'na telefon bağlantısıyla konuk oldu.

● 22 Şubat 2020, TÜSAD Çocuk Göğüs Hastalıkları Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Ayşe Tana Aslan tarafından yapılan basın açıklamasında hem gündem konusu olan koronavirüs'ten hem de çocukların solunum yolu hastalıklarından nasıl korunacağına dair kapsamlı bir bilgilendirme yapıldı. Ocak ayında basın açıklamasıyla basında yer alan TÜSAD Enfeksiyon Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Berna Kömürçüoğlu, devam iletişimi kapsamında TRT Radyo - Haber Yorum Programı'na 3 Şubat 2020 tarihinde konuk olarak virüsün insan sağlığı üzerindeki etkilerinden ve korunma yollarından bahsetti. TÜSAD haberleri; ubatta 51 yazılı basın, 2 TV, 3 radyo ve 304 online medya ile basında yer aldı.

MART OLAĞANÜSTÜ BİR AYA DÖNÜŞTÜ

TÜSAD açısından, çok sayıda özel gün bulunması nedeniyle her zaman özel bir önem taşıyan mart ayı, bu yıl koronavirüs salgınının da etkisiyle olağanüstü

bir döneme dönüştü. 9-15 Mart Pulmoner Rehabilitasyon Haftası için TÜSAD Solunum Rehabilitasyon Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Gazi Gülbaş tarafından yapılan basın açıklamasında kronik solunum yetersizliği hastaları açısından solunum egzersizlerinin önemi vurgulandı ve bu alanda farkındalık yaratıldı.

● 16 Mart Dünya Uyku Günü kapsamında TÜSAD Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Oğuz Köktürk tarafından basın açıklaması yapıldı. Uykunun bağışıklık sistemi ve insan sağlığı açısından önemi belirtildi.

● Yaşlılar Haftası da TÜSAD için yine önemli günlerden biriydi. TÜSAD Geriatri Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Serap Duru, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası kapsamında yaptığı yazılı açıklamada, dünyadaki demografik yaşlanma sürecinin dikkat ve özenle ele alınması gerektiğini belirtti. 24 Mart Dünya Tüberküloz Günü'nde TÜSAD Tüberküloz Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Dursun Tatar'ın basına önemli açıklamaları oldu. Tüberkülozun halk sağlığı açısından önemi vurgulandı.

● Aynı zamanda sıcak gündem konusu olan koronavirüs pandemisine daha ocak ayında dikkat çeken ilk derneklerden biri olan TÜSAD, bünyesindeki

uzman hekimlerin sözcülüğünde basın kanalıyla uyarı ve bilgilendirmelerini sürdürdü. Bu çerçevede COVID bilgilendirmeleri yapılırken astım ve alerji konusu gündem açısından ele alındı. TUSAD Astım ve Alerji Çalışma Grubu Başkanı Zeynep Ferhan Özşeker'in açıklamaları Anadolu Ajansı ile özel haber olarak değerlendirildi. 7 Mart'ta yayınlanan bu haber basında büyük ilgi gördü. Özşeker, bunun devamında 12 Mart'ta da NTV'de koronavirüs bilgilendirmeleri yaptı.

● TUSAD, COVID-19 etkilerini ayrıca KOAH'lı hastalar açısından değerlendirmek üzere başka bir çalışmasıyla basına seslendi. 27 Mart 2020 tarihinde TUSAD KOAH Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Arzu Mirici sözcülüğünde basın açıklaması yapıldı. Yine COVID-19 çalışmaları kapsamında bu kez İPF konusu ele alındı ve 30 Mart 2020 tarihinde TUSAD Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Funda Coşkun açıklamalarıyla İPF hastalarını bilgilendirdi. Ayrıca TUSAD Yoğun Bakım Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Cenk Kıraklı da, 30 Mart 2020 tarihinde BBC Türkçe ile özel bir haber çalışması yaparak; yeni tip koronavirüs salgınından etkilenen ve hastanede yatması gereken ileri düzey COVID-19 hastalarının tedavisinde solunum cihazlarının önemini anlattı.

● En önemli konu olarak dünya gündeminde ilk sırayı alan COVID-19 bilgilendirmeleri kapsamında yazılı mecraların dışına da çıkıldı. Ocak ayında basın açıklamasıyla basında yer alan TUSAD Enfeksiyon Çalışma

Grubu Başkanı Doç. Dr. Berna Kömürçüoğlu, devam iletişimi kapsamında HaberTürk Gün Ortası programına canlı yayın bağlantısıyla konuk olarak virüsün insan sağlığı üzerindeki etkilerinden ve korunma yollarından bahsetti. COVID-19 kapsamında basını bilgilendiren Bilim Kurulu Üyesi TUSAD Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Şule Akçay idi. Bu kapsamda; Akçay'ın sözcülüğünde 19 Mart 2020 tarihinde TVNet ile gerçekleştirilen çekim, aynı gün yayımlandı. Yine aynı gün Doğan Haber Ajansı (DHA) ile hem yazılı hem görüntülü haber geçti. Akçay, 24 Mart tarihinde de HaberTürk'te yayınlanan TekeTek programına katıldı. Bunun yanı sıra

TRT Radyo - Haber Yorum Programı'na 20 Mart 2020 tarihinde telefon bağlantısıyla konuk olan Akçay, virüsün insan sağlığı üzerindeki etkilerinden ve korunma yollarından bahsetti.

● TUSAD ayrıca yine COVID-19 salgını kapsamında bir başka çalışma ile de TV'de yer aldı. Prof. Dr. Filiz Koşar, 20 Mart 2020 tarihinde NTV'de canlı yayın konuğu oldu. TUSAD haberleri; mart ayında 101'i yazılı basın, 7 TV, 1 radyo ve 743'ü online medyada yer aldı.

DAYANIŞMA VE EVDE KAL ÇAĞRISI YAPILDI

TUSAD açısından, özel günler iletişimine devam edilen bir ay olmakla beraber nisan ayında daha çok koronavirüs konuşuldu. Sağlık sektörü ve dünya gündemi açısından önemli gelişmelerin yaşandığı nisan ayında

TÜSAD çalışma gruplarının hazırladığı özel mesajlar ile kamuoyunu bilgilendirdi. 1-7 Nisan Kansere Haftası için TÜSAD Akciğer Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Ufuk Yılmaz tarafından yapılan basın açıklamasında kanser haftasının önemi vurgulandı ve bu alanda farkındalık yaratıldı. Yılmaz, hem Kansere Haftası hem de COVID-19 açıklamalarıyla 1 Nisan'da TGRT Haber'e konuk oldu. 7 Nisan Dünya Sağlık Günü kapsamında TÜSAD Genel Sekreteri Dr. Nilgün Yılmaz Demirci tarafından basın açıklaması yapıldı. Dayanışma çağrısı yapan Demirci, doktor, hemşire, ebe ve diğer tüm sağlık personeline verilecek en büyük desteğin evde kalmak ve kurallara uymak olduğunu belirtti.

● TÜSAD Solunum Rehabilitasyon Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Gazi Gülbaş'ın açıklamaları 21 Nisan'da basın ile paylaşıldı. Gülbaş, kronik solunum yetersizliği nedeniyle ayakta tedavi alan hastaları korumak amacıyla pandemi döneminde hastane yerine evde programlar düzenlediklerini açıkladı. TÜSAD, nisan ayında da sıcak gündem konusu olmaya devam eden koronavirüs hakkında halkı bilgilendirmeye devam etti ve basın kanalı ile mesajlarını ilettiler.

● TÜSAD Başkanı Prof. Dr. Ülkü Yılmaz 3 Nisan'da yaptığı açıklamada koronavirüse karşı 3 anahtar kavrama vurgusu yaparak herkese "karantina, izolasyon ve sosyal mesafe" çağrısında bulundu. Ayrıca Hürriyet gazetesi ile yapılan özel haber çalışmasında, Ülkü Yılmaz tedavi sürecini evde devam ettiren hastalara yönelik önemli bilgiler paylaştı. Yapılan bir özel haber çalışması ile 26 Nisan tarihinde Prof. Dr. Ülkü Yılmaz'ın Hürriyet'in sorularına verdiği yanıtlar yayınlandı. TÜSAD KOAH Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Arzu Mirici'nin KOAH ile ilgili açıklamaları 10 uzman arasında yer aldı. Bu dönemde 5 TV programı konukluğu ve 3 radyo yayınına da katılım gerçekleşti.

● 1 Nisan 2020 tarihinde Doç. Dr. Ülkü Aka Aktürk koronavirüs kapsamında yaptığı açıklamalarla TV100 - Emre Buga ile Güne Bakış Programı'na canlı yayın konukluğu olarak katıldı. Prof. Dr. Ufuk Yılmaz da, hem Kansere Haftası hem de COVID-19 açıklamalarıyla 1 Nisan'da TGRT Haber'e konuk oldu. Başkan Ülkü Yılmaz, TRT Radyo - Haber Yorum programına, TV 100 - Çağla Atlı ile Şimdi Konuşalım programına, ayrıca Radyo Sputnik Radyo'da

KORONADA SON DURUM
 PROF. DR. MUSTAFA HİMET ÖZHAN - EÜ Tıp Fakültesi Göğüs Hast. Anabilim Dalı Öğr. Üy.

Ailedeki koronavirüs hastasına nasıl bakılır?

Mahur, COVID-19'a bulaş riski yüksek kişilerin izolasyonu ve diğer önlemlerle diğer üyelerin korunması için hastaya 14 gün süre kısıtlaması beklenmektedir. Hastanın izolasyonu için kullanılan 72 saatlik izolasyonluk tiner hijyen kutusu...
Ne yenmeli, hangi ilaçları almam, ne kadar uyumalı?
Evde bakım nasıl yapılır?
Evde bakım nasıl yapılır?
Evde bakım nasıl yapılır?

Serhat Ayan'ın programı Korona Günlükleri'ne canlı yayın konuğu olarak katıldı. 20 Nisan tarihinde Prof. Dr. Şule Akçay TRT Radyo'da Haber-Yorum programına telefon bağlantısı gerçekleştirildi. Ayrıca 21 Nisan'da Akçay, NTV'de Deniz Kilislioğlu'nun sunduğu Küresel Salgın programına katıldı. Akçay bu arada , 25 Nisan'da Kanal B - Başkent'te Sağlık programına da katılarak halkımızı pandemi konusunda bilgilendirmeye devam etti. Nisan ayında TÜSAD haberleri; 38 yazılı basın, 5 TV, 3 radyo ve 497 online medyada yer alarak, toplam 543 oldu.

MAYIS AYINDA UYARILAR DEVAM ETTİ

TÜSAD, mayıs ayında da uzmanlık alanlarını koronavirüs gündemiyle birleştirerek yine referans noktası olduğunu gösterdi. 5 Mayıs Dünya Astım Günü için TÜSAD Astım ve Alerji Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Zeynep Ferhan Özşeker, "Astım hastaları koronavirüsten değil ilaçlarını kesmekten korkmalı" diyerek açıklamada bulundu. Bu açıklama İngilizceye çevrilerek Türkiye'de bulunan yabancı yayınlarla da paylaşıldı. 7 Mayıs günü Prof. Dr. Mecit Süerdem, COVID-19'un KOAH'lılar için çok tehlikeli olduğunu belirtti ve yüksek risk grubunda olan KOAH'lılar Ramazan'da tedavilerini aksatmamaları gerektiğini belirtti. 13 Mayıs günü TÜSAD Enfeksiyon Çalışma Grubu Başkanı Doç. Dr. Berna Kömürçüoğlu, Türkiye'nin halen dünya gene-

Kovid-19 ile diğer üst solunum yolu hastalıkları arasındaki bu farklara dikkat

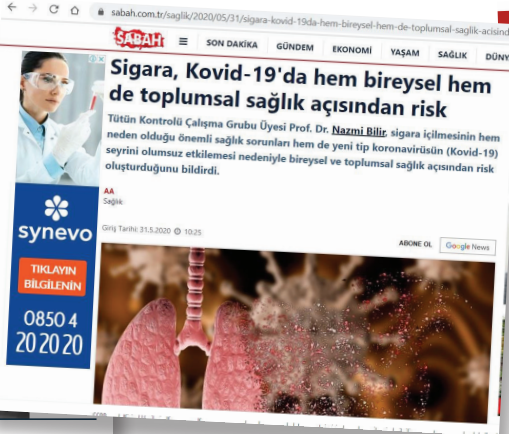
	KOVID-19	ALERJİ	GRİP	ALERJİK ASTİM
BURLUN AKINTISIZ KASINTISIZ TIKANIKLIĞI		■		
HAPSİRSİK		■		
HIRILTILI SOLUNUM				■
GÖZ KASINTISIZ GÖZLERDE SULANMA		■		
AĞIZDA TAT BOZUKLUĞU	■			
BAS VE BOĞAZ AĞRISI	■		■	
NEFES DARLIĞI	■			
YÜKSEK ATES	■			
HALSİZLİK, KIRGINLIK	■			
OKSÜRÜK	■			
BULANTI, KUSMA	■			

linde en çok COVID-19 hastası görülen 8. ülke olduğunun altını çizdi ve "Salgının halen ciddiyetinin devam ettiği unutulmamalıdır" uyarısı yaptı. Kömürçüoğlu, bu kapsamda TV 100 - Doğrudan Doğruya isimli programa konuk olarak katıldı.

● TÜSAD Uyku Bozuklukları Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Oğuz Köktürk'ün ekibiyle hazırladığı içerik Anadolu Ajansı ile özel haber olarak paylaşıldı. Haber Anadolu Ajansı Sağlık Editörü Hatice Şenses Kurukız'ın imzasıyla 15 Mayıs'ta yayımlandı.

● 19 Mayıs günü TÜSAD Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Onur Turan, derneğin sağlık çalışanlarına yönelik COVID-19 Anket sonuçlarını değerlendirdiği bir basın açıklaması yaptı. 29 Mayıs günü Dünya Tütünsüz Günü sebebiyle bir basın açıklaması yapıldı. Dünya Sağlık Örgütü WHO'nun endüstriye "Sır açığa çıktı" sloganı ile savaş açtığını hatırlatan TÜSAD; Tütün Kontrolü

Çalışma Grubu olarak tüm gençleri tütün içmeyen bir nesil olmak için bu mücadeleye katılmaya davet etti. TÜSAD Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nazmi Bilir'in makalesi Anadolu Ajansı ile görüşülerek özel haber olarak değerlendirildi. Anadolu Ajansı'nın 31 Mayıs Dünya Tütünsüz Günü'nde yayımlandığı haber pek çok mecrada yer buldu. TÜSAD'ın değerli hocaları yine televizyon programında uzmanlıkları doğrultusunda konuk olarak ka-

ıldı. 3 Mayıs günü TÜSAD Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Şule Akçay Telei'in konuğu olarak yer aldı.

- TÜSAD Etik Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa Hikmet Özhan 8 Mayıs günü TV35'te Seher Onay ile Dokun Hayata programına canlı yayın konuğu olarak katıldı ve Türkiye'deki koronavirüs gündemini sağlık penceresinden değerlendirdi. Doç. Dr. Berna Kömürçüoğlu pandemi konulu basın açıklaması kapsamında 6 Mayıs'ta Star TV - Ana Haber'e, 13 Mayıs'ta TV 100 - Doğrudan Doğruya isimli programa konuk olarak katıldı. 14 Mayıs'ta TV Net'e Skype ile konuk olarak bağlandı. Kömürçüoğlu ayrıca TRT Radyo - Haber Yorum Programı'na 7 Mayıs'ta telefon bağlantısıyla konuk oldu. Mayıs ayında TÜSAD 39 yazılı basın, 4 TV, 1 Radyo ve 562 online medyada yer alan TÜSAD haberlerinin toplamı 606'yı buldu.

HAZİRAN'DA GÜNDEM KORONA VE ÇEVRE

Dünya Tütünsüz Günü nedeniyle yapılan açıklamanın yansımaları haziran ayında devam ederken,

TÜSAD'ın Çevre Günü'nde yaptığı açıklama medyada geniş yer buldu. TÜSAD Mesleki ve Çevresel Solunum Çalışma Grubu tarafından 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla yeni tip koronavirüsün insan ve gezegen sağlığı arasındaki bağlantıyı hatırlattığına işaret ederek, biyoçeşitliliğin önemini vurguladı. Açıklamada, hızlanan tür kaybına ve bozulmaya karşı mücadele için harekete geçme çağrısı yapılırken, gezegendeki 8 milyon kadar bitkiden hayvana, mantarlardan bakterilere kadar genetik çeşitliliği önemi ortaya kondu. TÜSAD; haziran ayının ilk yarısında 117'si online medyada olmak üzere 132 haber aracılığı ile kamuoyunu bilgilendirmeyi sürdürdü. Böylece yansımaları ile birlikte bu yılın ilk 15 Haziran'a kadar olan dönemde 3 binden fazla haber ile mesajlarını kamuyona ulaştıran TÜSAD, Kasım 2019 yılında elde edilen haber rekorunu 2020 yılının mart ayı itibarıyla geçmiş oldu. Pandemi nedeniyle olağanüstü bir dönem olan 2020 yılında TÜSAD da etkin iletişim çalışmaları ile öne çıkarak, gücünü ve etkisini gösterdi.

73 Yüzde 73 Kovid-19 hastalarının depresyon riski altında

47,8 Yüzde 47,8 Kovid-19 hastalarının depresyon riski altında

44,4 Yüzde 44,4 Anksiyete riski

68,8 Yüzde 68,8 Depresyon riski

4 Yüzde 4 Psikolojik destek alan oran

Alarm zilleri

İZMİR'DE MASKE ZORUNLU

BELİRTİSİZ GEÇİREN FAZLA

SABAH SON DAKİKA GÜNDEM EKONOMİ YAŞAM SAĞLIK DÜNYA

Pandemi süreci uyku-uyanıklık ritmini de bozdu

Prof. Dr. Oğuz Köktürk, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle evde kalınan süreçte geç yatıp, geç kalkma gibi nedenlerle uyku-uyanıklık ritmi bozukluklarının sık görülmeye başlandığını belirterek, "Bu durumun kişilerde iki türlü sonucu vardır; yorgunluk veya ağır uyukuluk. Her ikisi de fonksiyonel kayıplara sebep olmaktadır." dedi.

AA Sağlık

Giriş Tarihi: 15.5.2020 11:15

SALGIN UYKU RİTMİNİ BOZDU

Prof. Dr. Oğuz Köktürk, "Pandemide evde kal sürecinde geç yatıp, geç kalkma gibi nedenlerle uyku-uyanıklık ritmi bozuklukları sık görülmeye başlandı" dedi.

Bu durum birçok uyku sorunu da beraberinde getirecektir. Bağışıklık sisteminin güçlüğü bir sıkıyık kontrol altında olduğu, bu ritimdeki bozulmalar çok metabolik hastalık, inflemasyon (iltihab) hastalık ve kanser için risk faktörüdür. Bu nedenle dışı bilgiler son yıllarda giderek artmaktadır. Bu nedenle olan metadronun sıkıyık ritmi kontrol altına alınması, bağışıklık sisteminin güçlüğü tutulmasına zemin hazırlayacaktır. Bu süreçte birçok hastalığın gelişimine kapıları açacaktır."

Teknoloji Aktüel

Teknolojinin tıpta kullanımı: TELE-MEDICINE

Günümüzde birçok gelişmiş ülkede Tele-Medicine (Tele-Sağlık) ve Tele-Tıp uygulamaları yaygın olarak kullanılırken, günlük tıp pratiğinde yeni bir ufuk açabileceği düşünülüyor. Birçok klinik ve cerrahi branşta, diyetisyen, psikososyal destek hizmetlerinde ve takiplerde Tele-Tıp uygulamaları kullanılıyor.

>> Dr. Asiye Kanbay - Dr. Halil İbrahim Yakar

Akıllı telefonlarla iletişim teknolojisinin hayatımızın her alanına yayılması bilginin daha kolay ulaşılır hale gelmesi, teknolojinin tıp alanında tanı ve tedavinin yanı sıra hasta-doktor haberleşmesinde ve hatta çoğu zaman klinik uygulamaların düzenlenmesinde yaygın olarak kullanılmasını beraberinde getirmiştir. Klasik fizik muayene ve hasta takibinin yerini almasa da doktorun hasta bilgilerine daha hızlı, kolay ve daha sık ulaşabilme imkanı edinmesi, hastaların özellikle fiziksel koşullar nedeniyle doktor takibinden yoksun kalmasının önlenmesi gibi avantajları nedeniyle Tele-Medicine (Tele-Sağlık) ve Tele-Tıp uygulamaları günümüzde birçok gelişmiş ülkede

yaygın olarak kullanılmakta ve günlük tıp pratiğinde yeni bir ufuk açabileceği düşünülmektedir. Bireylerin ve toplumların sağlığını geliştirme amacını taşıyan bu yöntem 1997 yılında Dünya Sağlık Örgütü tarafından teknolojik gelişmelerin sağlık alanında kullanılabilirliğinin yayınlamasıyla birlikte uzaktan erişim yoluyla bu alanda günden güne ciddi ilerlemeler kaydedilmiştir. Birçok klinik ve cerrahi branşta, diyetisyen, psikososyal destek hizmetlerinde ve takiplerde Tele-Tıp uygulamaları tüm dünyada kullanılmakta ve bunun için yasalar, sigorta düzenlemeleri ayrı şekilde düzenlenmiş ücretlendirme ayarlamaları bulunmaktadır.

Tele-Medicine nedir?

Birbirinden uzak mekanlar arasında bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak tanı, tedavi, önleyici hekimlik, araştırma, değerlendirme ve sürekli eğitim amaçlarına yönelik faaliyetlerin hepsine birden Tele-Medicine ya da dilimize daha çok uyan tanımla Tele-Sağlık denilmektedir. Tele-Sağlık, sağlıkla ilgili hiz-

metlerin başka yerde oturan kişi veya hastalara kurulmuş ağlar yardımıyla aktarılması demektir, klinik (koruyucu, destekleyici ve iyileştirici uygulamaların tümü) veya klinik dışı (eğitim, uygulamadaki kuralların düzenlenmesi, sistemlerin entegrasyonu, hasta kayıtları ve elektronik sevk işlemleri gibi) olabilir. Gün-

müzde bu durum coronavirüsle birlikte hastayı hastaneye getirmeden tedavi şansını yakalama imkanı, ayrıca ucuz ve daha hızlı hizmetin yanı sıra başka yerlerdeki meslektaşlar arasında görüş alışverişinde bulunabilme ve veri paylaşabilme imkanı sunması nedeniyle oldukça önem arz etmektedir.

ÜLKEMİZDE TELE-SAĞLIK VE TELE-TIP UYGULAMALARI

Türkiye’de Tele-Sağlık ve Tele-Tıp’ba dikkatlerin çekilmesi Bilişim Zirvesi 2008 kapsamında e-sağlık/Tele-Sağlık konferansı verilerek başlamıştır. Acil Eylem Planı çerçevesinde Devlet Planlama Teşkilatı koordinasyonunda başlatılan “e-Dönüşüm Türkiye Projesi” kapsamında e-Sağlık Çalışma Grubu’nun koordinasyonunu Sağlık Bakanlığı üstlenmiş, 2006’da bir Eylem Planı (bkz. 11/07/2006 tarihli ve 2006/38 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı’yla onaylanan Bilgi Toplumu Stratejisi ve eki/ 28/07/2006 tarihli ve 26242 sayılı Resmi Gazete) hazırlanarak yürürlüğe sokulmuştur. Bu planda e-sağlıkla ilgili 4 eylem yer almış, bu eylemlerden birisi de Tele-tıp sistemlerinin hayata geçirilmesi olarak kabul edilmiştir.

Tele-tıp Projesi, tıbbi görüntüleme alanında yeterli uzmanının olmaması, karmaşık vakalarda ikinci görüş olarak konsültasyon ihtiyacının giderilmesi, hasta memnuniyetinin artırılması,

Tele-Tıp nedir?

Tele-Tıp; Tele-Sağlık hizmetlerinin klinik uygulamalarını ve daha çok tedavi ve hasta takibinde kullanımını içerir. Tele-tıp uygulamaları, bilgilerin depolanıp sonra değerlendirildiği depola ve ilet “store and forward” servisleri, uzaktan kontrol ve takip “remote monitoring” ve interaktif servisler olmak üzere üç kategoride incelenir. Özellikle doktora gidemeyecek durumdaki yaşlı veya gebe hastalar, sağlık imkanlarının uzanamadığı bölgelerdeki kişiler için tele-tıbbın kullanımını oldukça verimli bulunmuştur. Günümüzde tüm dünyada Tele-Sağlık ağları kurularak uzaktan sağlık hizmetleri uygulamalarına başlanmıştır. Endokrinoloji alanında diyabet tedavisinde elektronik haberleşme ve video-konferans ile yapılan çalışmalarda özellikle hastaya özgü tedavi uygulaması ve maliyet-yarar analizi tele-tıp uygulamalarının faydalı olduğu görülmüştür. Netice olarak kronik hastalıkların takibinin sık yapıldığı göğüs hastalıkları, endokrinoloji, geriatri gibi bilim dallarında Tele-tıp uygulamaları giderek daha yaygın olarak kullanılmaktadır.

doğru teşhis ve tedavi işlemlerinin uygulanması amacıyla geliştirilmiştir. Merkezi hastane randevu sistemi, e-reçete, elektronik sevk sistemi, aile hekimliği bilgi sistemi, elektronik kimlik kartı gibi projelerle eylem planına başlanması kararlaştırılmış, bu konuda 2006 yılında “Sağlık Bilişimi Kongresi” ve ardından 2007 yılında “E-Sağlık Kongresi” düzenlenmiştir. Yenidoğan kayıtlarının, bulaşıcı hastalık kesin vaka bildirimlerinin kayıtları hakkında yeni yasal düzenlemelerin online ortamda yapılması planlanmıştır. Ülkemizde Tele-Sağlık uygulamalarında olduğu gibi Tele-Tıp ile ilgili çalışmalar da henüz başlangıç aşamasındadır. Tüm alanlarda uygulama sonuçlarını gösteren yayınlara ihtiyaç vardır. Sağlık hizmetlerine ulaşımın kolaylaştırılması ve özellikle maliyet açısından avantajlı yönleri ile tele-tıp uygulamalarının öncelikle uzun süreli takip gerektiren tüm kronik hastalıklarda ve öncelikle radyoloji, oftalmoloji, patoloji ve diyabetoloji gibi bilgisayar-internet uygulamalarının teknolojik intergasyonunun daha kolay olduğu

branşlarda ülkemiz için de yararlı olabileceği günümüz koşullarında aşikârdır. Tele-Sağlık uygulamasında dijital/uydu/wireless/bluetooth bağlantı ile hasta parametreleri takibi yanında, bazı durumlarda hasta verilerine müdahale imkanı da bulunmaktadır. Hasta ile sağlık çalışanı arasında telefon bağlantısı, internet bazlı telekomünikasyon ya da real-time video bağlantısı yöntemi ile hasta ve yakını bilgilendirilebilmekte; örneğin uyku laboratuvarında olduğu gibi solunum cihazı parametrelerine müdahale edilebilmektedir.

GÖĞÜS HASTALIKLARINDA TELE-SAĞLIK UYGULAMALARI

Göğüs Hastalıklarında Tele-Medicine uygulamaları önemli yer tutmaktadır. Kronik hastalıklarda Tele-Sağlık için kullanılan aygıtlar, hasta ile doktor iletişimde kolaylıklar sağlamaktadır. Biyolojik Sensörler, hastanın vital bulgularını ve fizyolojik verilerini (solunum sayısı, oksijen saturasyonu, kalp hızı, tidal volüm, kapnografi vs.) ölçmek için kullanılmaktadır. Veri aktarım cihazları (telefon, sms, mail, video konferans araçları) ile hasta verileri aktarılmakta, uzaktan kontrol edilebilir programlar ile tedavi yapılabilmektedir. KOAH, OSAS, Solunum yetmezliği hastaların takibinde hasta konforu sağlamakla birlikte, hastane ve doktor viziti sayısının azalmasını sağlamaktadır.

● **OSAS ve Tele-Sağlık:** Obstrüktif uyku apnesi sendromu (OSAS), özellikle kardiyometabolik hastalıklar zemininde mortalite ve morbiditesi yüksek olan hastalıktır. Pozitif hava yolu basıncı (PAP) tedavinin temelini oluşturur. Tedavi edildiğinde yaşam kalitesi artar ve mortalite azalır. PAP cihazları CPAP, BİPAP, AVAPS ve ASV olmak üzere çeşitli modlar içermektedir. Farklı OSAS hastasında farklı mod gereksinimleri olabilmektedir. PAP tedavisinde en önemli sorun cihaza uyumdur. Tele-Medicine uygulamasıyla hem giderek prevalansı artan OSAS hastalarına hizmet verilebilmesi hem de PAP tedavisinin yönetiminin kolaylaştırılması planlanmaktadır. Tele-mönitörizasyon kullanımı ile ilgili, tele-tıp uygulamasının hastalar ve sağlık ekibi sağlık hizmet sunumunun iyileştirilmesinde önemli olduğunu vurgulamıştır. Hastalığın tanı aşamasında evde ya da uyku laboratuvarının yoğun olması durumunda hastanede farklı bir hasta odasında polisomnografi imkanı verebilmektedir. Telekonsultasyon yöntemi ile yapılan çalışmalar, uzaktan görüşmelerin yüz yüze vizitler kadar etkili olduğunu göstermiştir. PAP tedavisi alan hastalarla yapılan görüşmelerin tedaviye uyumu artırdığı tespit edilmiştir. Diğer yandan evde PAP titrasyonunun Tele-Medicine yöntemiyle yapılabileceği çalışmalarda gösterilmiştir. OSAS hastalarında aslında telemonitörizasyon ile tedaviye başlandıktan sonra takip edilen hasta-

ların hızla adapte olanlar ve daha fazla destek ve müdahaleye ihtiyaç duyanlar (Örneğin; sızıntı, uyum, maske rahatsızlığı, burun / ağız kuruluğu) olarak iki gruba ayrılabilir ve birinci gruba ait hastalar için yüz yüze görüşmelerin süre aralığı artırılarak, daha fazla müdahaleye ihtiyaç duyan gruptaki hastalara teknik personelin daha fazla zaman ayrabilmesi amaçlanmaktadır.

● **KOAH:** Evde uzun süreli oksijen tedavisi alan KOAH hastalarında yapılan bir araştırmada, tele-ilaç programının, non-invaziv ventilasyona eklendiğinde KOAH alevlenme oranını azalttığını bildirmiştir. Başka bir çalışmada hastane ve acil servis başvurularının azalması ve hastanede kalış süresinin azalması ile ilişkili olduğunu göstermiştir. Ayrıca Tele-Sağlık yöntemi ile birinci basamak hekimleriyle göğüs hastalıkları hekimleri arasındaki uzaktan işbirliği sayesinde uzman olmayan kişiler tarafından gerçekleştirilen spirometrinin kalitesinin arttığı gösterilmiştir. Kronik solunum yetmezliği hastalarında tele-yardım programının, hastane başvuru sayısında ve maliyetlerde azaltma göstermesi ile bu alanda Tele-Sağlık hizmetlerinin önemi kesinleşmiştir.

● **Astım:** Astım hastalarında çoğunlukla "self-management" denilen öz değerlendirme; mobil uygulamaları ile gerçekleştirilmekte ve hastanın ihtiyacı olan tedavi dozu güncel olarak düzenlenebilmektedir. Uzaktan ulaşım ile hasta kontrolü kolaylaşmakta, toplumda özellikle öğrenim hayatı devam eden ve/veya aktif iş hayatı içerisinde olan bu hasta grubunun yaşam kalitesi artmakta, hastane başvuruları azalmaktadır.

● **Nöromusküler Hastalıklar:** Öksürük kapasitesi bozulmuş nöromusküler hastalarda yapılan bir çalışmada, hastalara tele-yardım programı ile hastaların solunum bulguları ve semptomları

evde kaydedilerek uzaktan kumanda merkezi-ne nakledilmiş, buna göre göğüs fizyoterapisi planlanmış ve modüle edilmiştir. Bu çalışmada, tele-yardım programı, hastaneye yatışları ve acil servis başvurularında azalmaya neden olarak hastalığın kontrolünde kolaylıklar sağlamıştır.

● **Ventilatöre Bağımlı Hastalar:** Dünya genelinde yaklaşık 13 ila 20 milyon hasta, her yıl yoğun bakım ünitelerinde (YBÜ) yaşam desteğine ihtiyaç duymaktadır. HMV gerektiren Avrupalı hastaların en son bildirilen ve az tahmin edilen yaygınlığı 100 bin kişi başına 6.6' dır. Sağlık bakım maliyetlerini azaltma ve güvenliği artırma ihtiyacı nedeniyle bu hastalar için tele-monitoring programları geliştirmiştir. Avrupa Solunum Derneği (ERS) tarafından bu hastaların takip stratejileri, ekipmanları, tele-izlemenin yasal ve ekonomik sorunları hakkında rapor hazırlanmıştır [6]. Tele-monitorizasyon programının ventilatör kullanan hastalarda faydalı olduğu düşünülmekle birlikte, her ülkenin bu hastaların kapsamlı yönetiminin sağlanması konusunda politika geliştirmesi gerekmekte olduğu vurgulanmıştır.

● **Solunum Yetmezliğinde Tele-Rehabilitasyon:** İleri evre KOAH, IPF ve akciğer kanseri hastalarında pulmoner rehabilitasyonun faydaları herkesçe kabul görmektedir. Bu alanda tele-rehabilitasyonda farklı hizmet modelleri kullanılmaktadır. Hastalar evde, uzaktan değiştirebilen ve düzenlenebilen bir program ile bir fizyoterapist tarafından gözetim altında egzersiz yapabilecek programlar bu alanda çok daha etkin bulunmuştur. Denetimli uzaktan pulmoner rehabilitasyon, ciddi KOAH hastaları için güvenli, uygulanabilir ve faydalı olduğu gösterilmiştir. Tele-rehabilitasyonunun, akut alevlenmeleri ve hastaneye yatışları ve acil servis başvurularını azaltma oran-

ları hastanede verilen pulmoner rehabilitasyon ile kıyaslandığında eşit derecede etkili olduğu bulunmuştur.

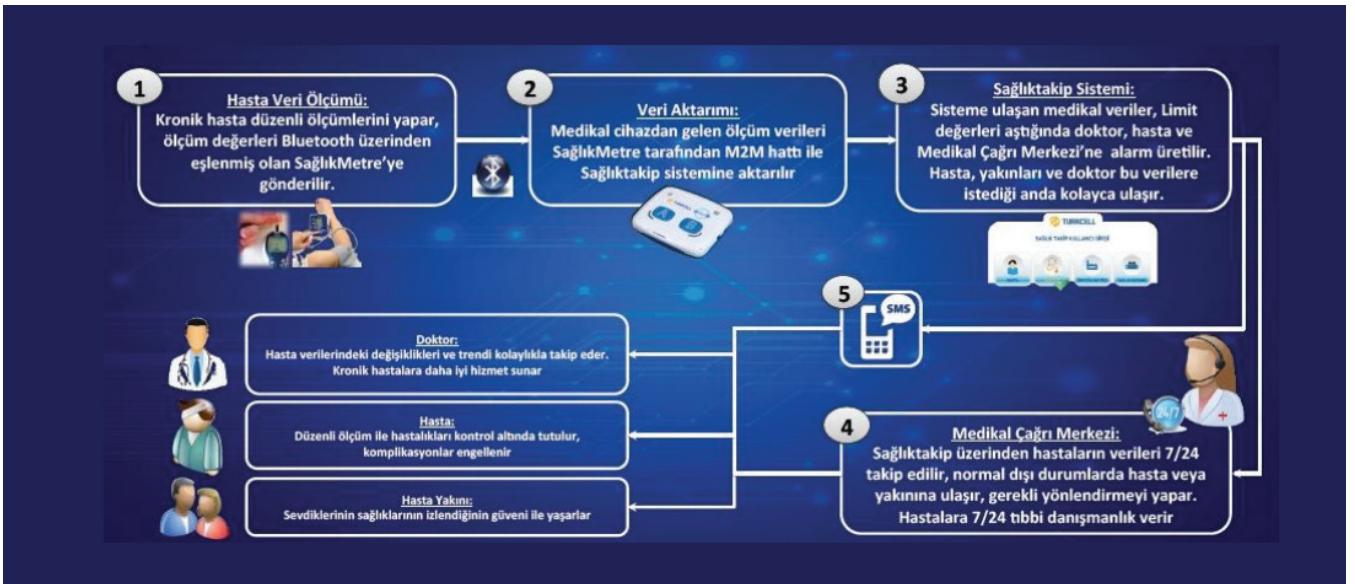
TELE-SAĞLIK İLE İLGİLİ ZORLUKLAR

Bu teknolojinin yaygınlaşmasıyla birlikte, sistem elektronik veriler üzerinden çalıştığı için, elektronik verilere müdahale edilebilmesi, ekipmanların bozulması, Tele-Sağlık yöntemi ile ilgili yasal boşlukların bulunması, yasal olarak Tele-Sağlık hakkında hekim ve hasta sorumluluklarının net tanımlanmamış olması, hukuk davalarının açılmasına yol açabilir. Bu nedenle ulusal ve evrensel olarak ortak, etik, yasal, düzenleyici, teknik ve idari standartlar Ayrıca birçok çalışmada Tele-Medicine uygulamasının uygun maliyetli olduğu gösterilse de, "standart terapi" tanımı ülkeden ülkeye değişiklik göstereceği için evde bakım birimlerinin maliyet etkinliği konusunda daha çok çalışmaya ihtiyaç vardır.

Hastaların yaşı, hastanın veya yakınının eğitimi, teknolojik cihazlardaki deneyimi, bilişsel, motor ve görsel yetenekler veya eksiklikler, konuşma ve konuşma becerileri, aileleri ve ev ortamları, tele-tıp programlarının teknolojilerinin kullanımında önemli bir rol oynamaktadır. Bu tür teknoloji ve programlara yönelik eğitim ihtiyacı nedeniyle Tele-Sağlık uygulamasının yaygınlaşması zorlaşmaktadır.

SONUÇ

Tele-Sağlık ve tele-tıp teknolojilerinin kullanılması hasta ve hekim açısından birçok olumlu yenilik getirmektedir. Ülkemizde henüz başlangıç aşamasında olsa da tüm dünyada birçok branşta tanı, takip ve hastalarla iletişimin sürdürülmesi için kullanılmaktadır. En yaygın kullanım alanı diyabet tedavisindeki teknolojik yeniliklerin kolay adaptasyonu ve maliyette sağladığı faydalar nedeniyle diyabet konusunda olmuştur. Ancak göğüs hastalıklarının birçoğu kronik olduğu için, Astım, KOAH, OSAS gibi hastaların evden takibinde yaygın kullanım imkanı bulunmaktadır. Tele-tıp uygulamaları birçok açıdan tasarruf imkanı sunmakla birlikte, sağlık kuruluşlarında verilen hizmetin kalitesini birebir tutamayacağı unutmamalıdır. Giderek mobil tele-tıp uygulamalarının gelişmesi ile gelecekte muhtemelen hekimlik uygulamalarının önemli bir kısmını kapsayacak gibi görünen bu uygulamalar, teknolojideki ilerlemeler ile tüm tıbbi branşlarda yaygınlaşacağı düşünülmektedir. Tele-tıp uygulamasının tıpta birçok konuda hastaların ve sağlık çalışanlarının hayatını kolaylaştırmasına rağmen, bu modalitenin hastaların yönetiminde gerçek bir iyileşme ve tedavi modalitesi olarak kullanılabilmesi için çok daha fazla kanıt ihtiyacımız vardır.

Yaşam Aktüel

Coronavirüs dijital dönüşümü hızlandırdı

Sağlık sektörünün özverili çalışmaları sayesinde “normalleşme” sürecine geçtiğimiz bu günlerde “Yeni dünya düzeni”, “Yeni normal” gibi kavramları da konuşmaya başladık. Anlaşılan, coronavirüs pandemisi tüm yaşantımızı geri dönülemez şekilde değiştirdi. Pandemi süreci ile birlikte online uygulamalar ile daha haşır neşir olduğumuz bir çağa geçiş yaptık, hatta birer “dijital dünya vatandaşı” olduk.

>> Sinan Cem Çamözü

Dijital teknolojilerin iş hayatına ve günlük hayata entegrasyonu ile iş modellerinin, yaşam tarzlarının değiştirilmesi ve yeniden oluşturulması anlamı taşıyan dijitalleşme kavramı, epey bir zamandır gündemimizde olan bir konu. Teknolojinin gelişimi ile birlikte hayatımıza giren ve sanayiden eğitime kadar birçok

alanda ağırlılığını artıran dijitalleşmeye bir geçişten epeydir söz ediyorduk. Yeni endüstrisi devriminin (Industry 4.0) önemli bir yansıması olarak “dijital dönüşüm” sık sık duyduğumuz ve yavaş yavaş yaşantımıza adapte ettiğimiz bir durumdu. Bildiğimiz, beklediğimiz ve kısmen eşlik ettiğimiz dijital dönü-

şümün kaçınılmaz olduğunu, bir gün her şeyin dijitalleşeceğine ilişkin öngörülerimiz vardı. Ama ne zaman? Yanıt cümlelerimiz, hep “gelecekte” diye başlıyordu. Ta ki, 2019 yılı sonuna kadar.

2019 yılı sonunda bizlerden kilometrelerce uzakta olan bir ülkede bir salgın yaşandığından haberdardık. Okuduğumuz, izlediğimiz haberlerde coronavirus denen bir hastalığın giderek daha çok insanı öldürdüğünü öğreniyor ve üzülüyorduk. Ancak bu hastalığın yeni yıllarla birlikte ülkemizi, Avrupa’yı, Amerika’yı kısaca tüm dünyayı etkisi altına alacağını henüz bilmiyorduk. 2020 ile birlikte hayatımız birden bire değişti. TÜSAD’daki hocalarımız ocak ayı itibarıyla uyarılarına başladığında hepimizi ilgilendiren bir şeyler olduğunu anlamaya başladık, ardından komşu ülkelerde, Avrupa’da baş gösteren salgın ile birlikte gelen yasaklar, kısıtlamalar ile birlikte hayatımızda yeni bir evreye geçiş yapmış olduk. Hayatımızın bu yeni evresine ilk damgasını vuran, sağlık oldu şüphesiz. En önemli konumuz sağlıklı olmak ve bu pandemi sürecini hastalanmadan atlatmaktı. “Coronavirüsten nasıl korunabiliriz” sorusu “Akşama ne yiyeceğiz” sorusu kadar normalleşirken COVID-19

pandemisi ile günlük rutinlerimiz değişmeye başladı. Sağlık çalışanları gece gündüz demeden çalışırken, hepimiz evlerimize kapanmak zorunda kaldık. Okula, ofise, fabrikaya gidemez; sokağa, bahçeye, parka çıkmaz olduk.

Sadece birkaç ayda yaşam biçimimiz değişti, motivasyonlarımız farklılaştı, iş yapış şekillerimiz yeniden şekillendi. Bir anda hepimiz online uygulamalar ile daha haşır neşir olduğumuz bir çağa geçiş yaptık, hatta birer “dijital dünya vatandaşı” olduk.

Sağlık sektörünün özverili çalışmaları sayesinde “normalleşme” sürecine geçtiğimiz bu günlerde “Yeni dünya düzeni”, “Yeni normal” gibi kavramları da konuşmaya başladık. Görünen o ki, dijitalleşme de, maske, sosyal mesafe ve hijyen gibi hayatımızın ayrılmaz birer parçası oldu. Teknolojiye en uzak görünen insanlar bile, işlerini bir şekilde yapabilmek, sosyalleşme ihtiyaçlarını giderebilmek için çevrimiçi araçları kullanmaya başladı. Geldiğimiz noktada zorunlu sosyal izolasyonun yerini “tercih edilen izolasyon” almaya başlarken, bu süreçte günlük yaşantımızda nelere alışmaya başladığımızı hatırlayalım:

■ ■ ■ UZAKTAN ÇALIŞMA / EV-OFİS HAYATI

Pandemi öncesi sanal ofis gibi yenilikçi uygulamalar hayatımıza girmiş olsa da, şirketler genelde bir ofis ortamında birlikte çalışmanın verimlilik açısından daha etkin olduğu görüşünde. Ancak bu süreçte pek çok şirket bu konudaki kararlılığını esnetmek zorunda kaldı. Coronavirus pandemisi çalışanların işe gitmelerini engelleyince, evler birer ofise dönüştü. “Homeoffice” birden tüm iş dünyasının kabul ettiği bir çalışma biçimine dönüştü. Bazı şirketler pandemi öncesinde yaptıkları yatırımlar sayesinde uzaktan çalışmaya daha kolay adapte olurken, bazı şirketler de bu dönemde işleri uzaktan yürütmenin daha ekonomik ve daha az maliyetli olduğunu keşfetti. Evden çalışma fikrine soğuk bakan pek çok çalışan, kendi düzenlerini kurup yanı başında çocukları oynarken nasıl verimli olabileceğini öğrendi. Hayatla birlikte iş hayatı da klasik düzenine geçse de homeoffice kavramının çalışma hayatının yeni normallerinden biri olduğu ortada. Çok yakında şirketlerin uzaktan çalışma politikaları geliştirdiklerini, bu konuda yasal tanımların yapıldığını göreceğiz.

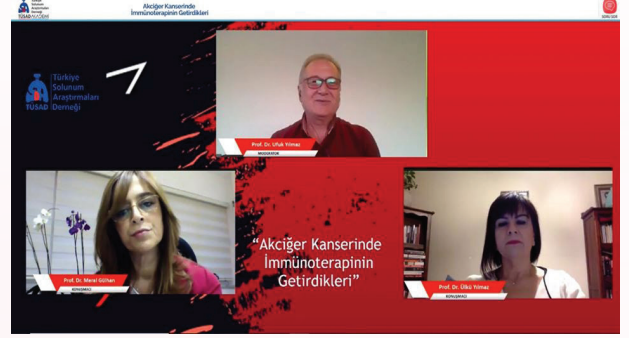
■■■ BULUŞMALAR - TOPLANTILAR

Pandemi sürecinde hızlıca alıştığımız konulardan biri de online buluşmalar oldu. Online buluşmanın sadece arkadaşlarımızla laflamak adına görüntülü görüşme yapmaktan ibaret olmadığını öğrendik. internetin iletişim kurmak zorunda olduğumuz herkesle aramızdaki sosyal mesafeyi kaldırabildiğini, yüz yüze yapabildiğimiz pek çok işi Zoom, Hangout gibi uygulamalar sayesinde bir araya gelemesek de yine yüz yüze gerçekleştirebileceğimizi keşfettik. Bayramda ellerini öpmeye gidemediğimiz büyüklerimizi online ziyaret ederken, önemli pek çok işimizi online görüşmeler sayesinde hallettik. Görüntülü doktor görüşmelerinden veli toplantılarına kadar bir sürü buluşmayı online uygulamalar üzerinden gerçekleştirmeye başladık. Sağlığın yanı sıra zaman yönetimi açısından da tasarruf imkanı sunan online görüşmeleri yeni normal sürecinde devam ettireceğimiz ortada.

■■■ GIDADAN GİYİME ALIŞVERİŞ

Online denilince artık aklımıza ilk gelen konulardan biri e-ticaret. Perakende sektöründe giderek yıldızı yükselen online alışveriş dünyasında fiziki mağazaların yerini telefon, tablet ya da bilgisayar ekranlarını alırken pandemi sürecinden en çok etkilenen sektörlerden birisi bu alan oldu. Evden çıkma yasakları ve bulaş endişesi ile insanların mağazalardan ve AVM'lerden uzak durmasına neden olunca bu sektörde olumsuz bir etkileşim yaşandı. Ancak paket servis yapan restoranlar, online gıda satışı yapan marketler ve bu alışverişe aracılık eden girişimler pandemi sürecinin kazananları arasında yer aldı. Perakende dünyasında zaten var olan dijital dönüşümün pandemi sonrasında devam edeceğini söylemek sıradan bir öngörü olsa da, yeni dönemde bu alanda da radikal değişiklikler olması muhtemel. Eminiz ki satışçılar, oturduğu yerden alışveriş yapma konforuna alışan tüketiciye yeni alternatifler sunacaklardır.

■■■ ETKİNLİKLER - ORGANİZASYONLAR

Pandemi sürecinde ikili ya da dar kapsamlı görüşmeleri online yapmakla kalmayıp, çok katılımcı ne kadar etkinlik varsa onları da internet ortamına taşımayı başardık. Bu dönemde insanların internet üzerinden online ve canlı olarak yüz yüze verilen seminerlere katılabilesine olanak sağlayan online seminerler (webinar) popüler olurken TÛSAD üyelerini de sıkça bir araya getiren eğitim gibi faaliyetler de online ortamlara taşındı. Kuruluşunun 50. yıl dönümünde alanında yine bir ilke imza atan TÛSAD, ekim ayındaki SOLUNUM 2020'yi dijital kongre olarak gerçekleştirmeye hazırlanırken, bu süreçte benzer çalışmalara tanık olacağımız ortada. Bu arada seminerler, konferanslar sanal ortama taşınırken, online etkinlikler bunlarla da sınırlı kalmadı. Sergiden konsere pek çok etkinlikte online olarak organize edilmeye başlandı.

OKULLAR - EĞİTİM

Uzaktan/online eğitim video ders uygulamaları ile tanıdığımız, bildiğimiz bir yenilikti. Ancak salgın sürecinde hükümetler online eğitim süreçlerini resmen başlatarak çocukların ve gençlerin öğrenme süreçlerinin kesintiye uğramamasını sağladı. Türkiye’de 2019-2020 eğitim öğretim yılı ikinci dönemi, yeni tip corona virüsü (Covid-19) salgını nedeniyle yüz yüze eğitim yapılmadan uzaktan eğitim ile tamamlanması kararı aldı. İlk okullardan üniversitelere kadar online dersler eğitim sisteminin en önemli parçası haline geldi. Bu dönemde öğrenciler, TV’den yayınlanan dersler, bilgisayar başında yapılan sınavlar gibi yeni uygulamalar ile tanıştı. Bunun yanı sıra bu dönemde internet dünyasında aklınıza gelecek hemen her konuda ücretli ya da ücretsiz içerik sayısında hızlı bir artış oldu. Tüm

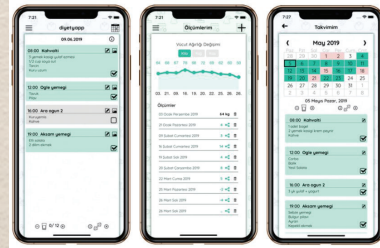
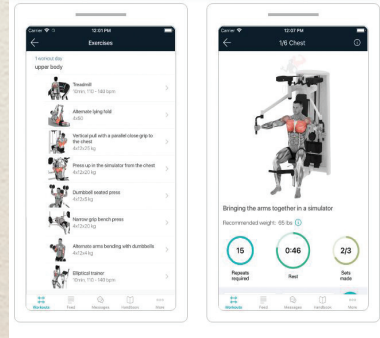

bunlar gösteriyor ki eğitim süreçleri bundan sonra eskisi gibi olmayacak. Elbette şu pandemi süreci sona erdiğinde yeniden sınıflar açılacak. Ancak görünen o ki; yeni normal döneminde hiçbir şey aynı kalmayacak.

EVDE EGZERSİZ

MARŞ
**1DK ÇALIŞ,
1DK DİNLEN.**
BUNU 5 DEFA
TEKRARLA!

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SPOR İSTANBUL

spor salonu, yoga stüdyosu ve benzeri merkezler video konferans yoluyla çevrimiçi dersler sunmaya başladı. Sporla birlikte diyet ve sağlıklı beslenme konuları da internet mecralarına kayarken, online diyetisyenden online psikolojik danışmanlığa kadar özel programlar da hayatımıza dahil oldu.

Aslında yüzlerce online dersle, YouTube ve uygulamalar aracılığıyla çok daha önceden tanışmıştık ancak görünen o ki, pandemi sonrasında sağlıklı yaşamla ilgili her alanda kayda değer bir büyüme olacak. Önümüzdeki süreçte pek çok eğitmen ve danışman online’a taşınırken

SPOR – DİYET – SAĞLIKLI YAŞAM

Bu pandemi süreci ile birlikte önemi artan konulardan biri de şüphesiz spor oldu. Salgın nedeniyle evden çıkamayan insanların mutfakta daha çok vakit geçirmesi, buna bir de hareketsizliğin eklenmesi spora olan bakış açımızı değiştirdi. Bu dönemde online eğitim veren eğitmenlerin popülerliği ve YouTube’ta spor videolarının izlenirliği artarken, kapanan birçok

Zoom’dan gerçekleştirilen online dersler, Facebook başta olmak üzere sosyal ağlarda oluşturulan etkinlikler giderek artacak.

Geldiğimiz bu aşamada, coronavirus salgınının gündelik yaşamı değiştirdiği ortada. Tüm bunların ne kadarının kalıcı olacağını, yaşantımızın ne kadar değişebileceğini ve neler göreceğimizi ise zaman gösterecek.

Gezi Aktüel

Tarihin izlerini internet üzerinden takip edebileceğiniz müzeler

Pandemi sürecinde birçok yer gibi müzeler de kapılarını kapattı. Bir kısmı bu günlerde ziyaretçi kabul etmeye başladı, tabii maske ve sosyal mesafe kuralına uyarak. Fiziki olarak müze ziyaretini riskli bulanlar ve evden çıkmadan, yol gitmeden tarihin izlerini sürmek isteyen meraklılar için hem pratik hem de sağlıklı yöntem var: Online müzeler.

>> Nilgün Karataş

Bir kenti tanımanın en önemli şartlarından birini tarihini bilmek, geçmişten geri kalanları keşfetmek olarak görüyor ya da bir sanat düşkünü olarak saatlerce müze dolaşmayı seviyorsanız ne mutlu ancak pandemi sürecinde tüm bunlardan mahrum kaldınız. Yaşamın her alanını etkileyen COVID-19 pandemisinden müzeler de payını

aldı. 18 Mayıs Dünya Müze Günü'nde bir açıklama yapan Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO) pandemi nedeniyle dünyadaki müzelerin yüzde 90'ının yani 85 bininin kapandığını belirtirken, yüzde 13'ünün de bir daha kapılarını açamama riski ile karşı karşıya olduğuna dikkat çekti.

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de müzeler kapılarını kapatmak zorunda kaldı. Türkiye'de her yıl 18-24 Mayıs arası kutlanan Müzeler Haftası kapsamında, birçok müze ücretsiz oluyor ve ziyaretçilerle dolup taşıyordu. Ancak bu yıl gerçekleşemedi.

Salgına yönelik önlemler kapsamında Türkiye'de Kültür ve Turizm Bakanlığı'na, belediyelere, vakıflara ait müzeler hafta başlamadan bir gün önce, 17 Mart'ta kapatıldı. Müzeler ancak 75 gün sonra 1 Haziran itibarıyla ziyaretçilerini ağırlamaya başladı. Başta Ankara'daki Anadolu

Medeniyetleri Müzesi, Şanlıurfa'daki Göbeklitepe Örenyeri ve Gaziantep'teki Zeugma Müzesi olmak üzere birçok müze kapılarını açtı, elbette pandemi kurallarına uygun bir şekilde. Maske ve dezenfektan kullanılarak, sosyal mesafe kuralına uyularak gezilebilen müzelerin eski canlılığına kavuşması biraz zaman alacak gibi görünüyor. Bu süreçte

online uygulamalar; fiziki olarak müze ziyaretini riskli bulanlar ve evden çıkmadan, yol gitmeden tarihin izlerini sürmek isteyen meraklılar için hem pratik hem de en sağlıklı yöntem.

Teknolojik gelişmelerin nimetlerinden biri olarak kilometrelerce mesafeden bir tık uzağımıza taşıyan sanal müzeler son 10 yıldır hizmet veriyor. Kimileri 360 derece panoramik görüntüler eşliğinde 7/24 müze gezintisi yapılmasını, kimisi de koleksiyonun önemli parçalarını internete taşıyarak görmenizi sağlıyor. Son zamanlarda geliştirilen bazı uygulamalar da bir rehber eşliğinde bilgi sunuyor.

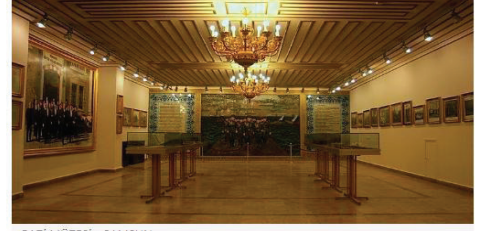
Biz de pandemi sürecinde olduğu gibi yeni normal sürecinde de popülaritesi artacak sanal müze uygulamalarını Solunum Aktüel okurları için derledik. İşte tarihin izlerini internet üzerinden takip edebileceğiniz bazı müzeler...

TROYA MÜZESİ - ÇANAKKALE

ANADOLU MEDENİYETLERİ MÜZESİ - ANKARA

GAZİ MÜZESİ - SAMSUN

GOBEKITEPE ÖRENİYERİ - ŞANLIURFA

ETNOĞRAFYA MÜZESİ-ANKARA

ANTALYA MÜZESİ

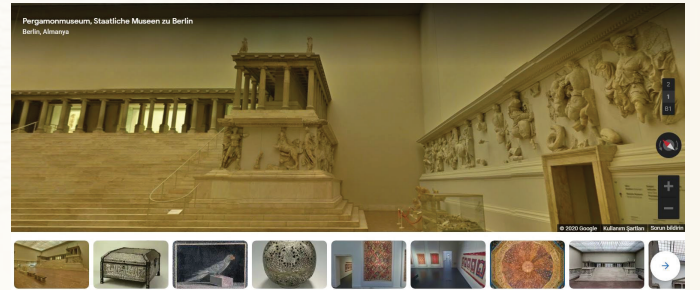
● ● ● TÜRKİYE'NİN 16 ÖNEMLİ MÜZESİ

Tarihi, müzeleri ve ören yerleri ile büyük bir kültürel miras barındıran Türkiye'de ziyaret edilecek o kadar çok yer, görülecek o kadar çok şaheser var ki, pandemi olmasa bile hepsini görmeye vakit yetmez. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı 201 müze ile 142 ören yeri mevcut! Neyse ki Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Türkiye'nin en önemli müzelerini birkaç tıkla gezme imkanı sunuyor. Bunun için sadece bir internet sitesini ziyaret etmeniz yeterli. Bu site sayesinde Göbeklitepe Örenyeri'nden (Şanlıurfa) Troya Müzesine (Çanakkale), Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nden (Ankara) Zeugma Müzesi'ne (Gaziantep) kadar 16 farklı müzeyi ziyaret edebilirsiniz. <https://sanalmuze.gov.tr/>

● ● ● ATATÜRK VE KURTULUŞ SAVAŞI MÜZESİ

Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi; Atatürk'ün kullandığı eşyalardan kendisine yabancı devlet adamları tarafından hediye edilen eşyalara, tablolardan Sakarya ve Büyük Taarruz Panoramaları'na kadar görülmesi gereken pek çok bölümden oluşuyor. Anıtkabir'de tören alanından anıt bloğuna doğru bakıldığında, sağda yer alan Misak-ı Millî Kulesi'nin kapısından girilen bu müzeye ve gezmek istediğiniz bölümlere bir tıkla ulaşmanız da mümkün. Ancak eğer bilgisayarınızda yüklü değilse bunun için Flash Player indirmeniz gerekiyor.

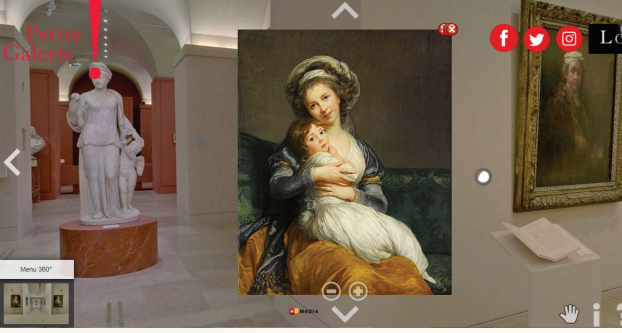
http://www.anitkabir.tsk.tr/09_sanal_muze/sanal_muze.html

● ● ● PERGAMON (BERGAMA) MÜZESİ - BERLİN

Anadolu topraklarından giden müthiş eserleri sergileyen Pergamon (Bergama) Müzesi, Berlin'deki Müzeler Adası'nda bulunan beş müzeden biri. Zeus Sunağı, Milet'in Market Kapısı, İhtar Kapısı, Mshatta Alınlığı gibi yapıların ve bunlara ait eserlerin yerlerinden parça parça alınarak Almanya'da yeniden birleştirildiği müze, yasal olarak tartışmalı olsa da dünyanın en ünlü müzeleri arasında ilk sıralarda yer alıyor. Müzede Antik Koleksiyon, Orta Doğu ve İslam Sanat Müzesi olmak üzere 3 ayrı bölüm bulunuyor. Her yıl 1 milyondan fazla ziyaretçiyi ağırlayan müzeyi çevrimiçi sanal turlarla da keşfe çıkabilirsiniz.

<https://artsandculture.google.com/partner/ pergamonmuseum-staatliche-museen-zu-berlin>

● ● ● LOUVRE MÜZESİ - PARIS

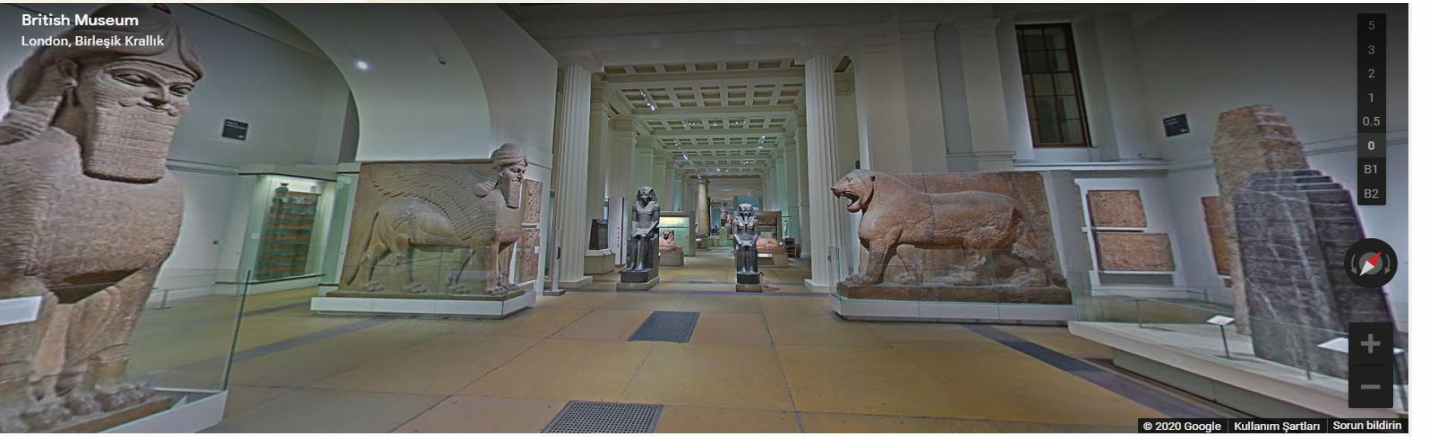
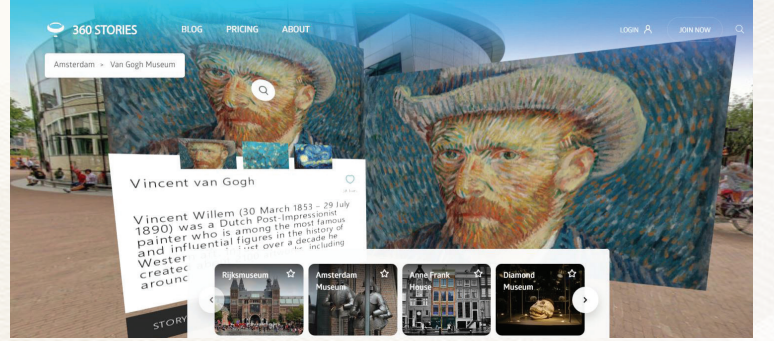
Fransa'nın başkenti Paris'te, Louvre Sarayı'nda konumlanan Louvre Müzesi (Musée du Louvre), dünyanın en büyük müzesi. Aynı zamanda dünyanın en ünlü müzesi de diyebiliriz. Pandemi döneminde kapalı olduğu için sadece online gezilebilen müze Leonardo Da Vinci, Michelangelo, Raphael, Rosso, Raphael gibi ustaların muhteşem resimlerinin yanı sıra Batı-Doğu Avrupa, Mısır ve İslam uygarlıklarının binlerce eserden oluşan koleksiyonlar da barındırıyor. 6 Temmuz'da kapılarını yeniden açacak müzeyi gitmeden gezmek için farklı online turlar bulunuyor.

<https://www.louvre.fr/en/visites-en-ligne#tabs>

● ● ● VAN GOGH MÜZESİ - AMSTERDAM

Hollanda'ya gittiğinizde mutlaka görmemiz gereken yerlerin başında gelen Van Gogh Müzesi'nde, adından da anlaşılacağı gibi ülkenin dünyaca ünlü ressamının çalışmaları sergileniyor. Vincent Van Gogh'un 200 kadar resminin ve 500 civarında çiziminin yer aldığı müzede aynı zamanda sanatçının çağdaşı Claude Monet, Edouard Manet, Renoir, Rodin ve Delacroix gibi ustaların da resimleri yer alıyor. Sanal da olsa Amsterdam'ı ziyaret etmişken göz atmanız gereken bir diğer müze de Hollanda'nın milli müzesi olan Rijksmuseum olabilir. Hollanda Altın Çağı'na ait birçok eserin yer aldığı müzede ayrı zamanda Rembrandt'ın ünlü tablosu The Night Watch da bulunuyor.

<https://360stories.com/amsterdam/story/van-gogh-museum>
<https://www.rijksmuseum.nl/nl/ontdek-meesterwerken>

● ● ● BRITISH (İNGİLTERE) MÜZESİ - LONDRA

Dünyanın her yanından getirilen seçkin Antik çağ yapıtları ve etnografya koleksiyonlarının yer aldığı ünlü British Museum (İngiltere Müzesi), 8 milyondan fazla esere ev sahipliği yapıyor. Müze, Mısır hiyerogliflerinin anahtarı denilen Rosetta Taşı, aslan avı figürü ile Lion Hunt Rölyefleri, İngiltere ile Yunanistan arasında krize neden olan Parthenon Heykelleri, Avrupa uygarlığının önemli sembollerinden biri olan Lewis satranç figürleri, kurallarını kimsenin bilmediği Ur Oyunu tahtası gibi farklı çağlardan pek çok ünlü eseri barındırıyor. Müze bu geniş koleksiyonu çevrimiçi görüntülenmesine olanak tanıyor. <https://www.britishmuseum.org/collection/galleries#virtual-galleries>

● ● ● DALİ MÜZESİ - KATALONYA

İspanya'nın Katalonya bölgesine bağlı Figueres kentinde bulunan Dali Müzesi, sanatçının doğduğu yerde ve ilk sergisini açtığı binada inşa edilmiş. Dünyaca ünlü sürrealist Ressam Salvador Dali'nin kendi koleksiyonundaki 4 bin civarındaki eserin sergilendiği müzede, sanatçının resimlerinin yanı sıra kolaj, heykel ve mekanik çalışmaları da görmek mümkün. Ayrıca El Greco, Marchel Duchamp ya da Antoni Pitxot gibi başka sanatçıların da eserleri burada yer alıyor. Pandemi nedeniyle kapalı bulunan müze, sanal turları ve sergileri ile ziyaretçilerini ağırlamaya devam ediyor.

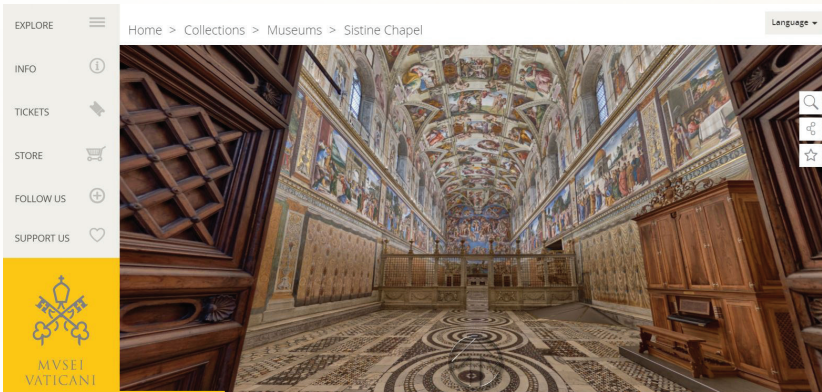
<https://www.salvador-dali.org/en/museums/dali-theatre-museum-in-figueres/visita-virtual/>

● ● ● METROPOLİTAN MÜZESİ - NEW YORK

Hollanda'ya Kısaca The MET diye anılan Amerika'nın ünlü müzesi Metropolitan, 2 milyondan fazla sanat eserinin bulunduğu bir koleksiyona sahip. Bu eserleri görmek için New York'a gitmenize gerek yok, kurum çevrim içi koleksiyonları ve sanal turları ile de ziyaretçilerini ağırlıyor. Antik Mısır dönemine ait küçük mavi hipopotam heykeli William'ı maskot olarak seçen müzede, eski doğu, Mısır, Yunan, Roma dönemlerine ait eserlerle birlikte Vincent van Gogh, Jackson Pollock ve Giotto di Bondone gibi büyük ustaların çalışmaları da yer alıyor. Müze ayrıca pek çok eseri de Google Cultural Institute üzerinden gösterime açmış durumda.

<https://www.metmuseum.org/art/online-features/met-360-project>

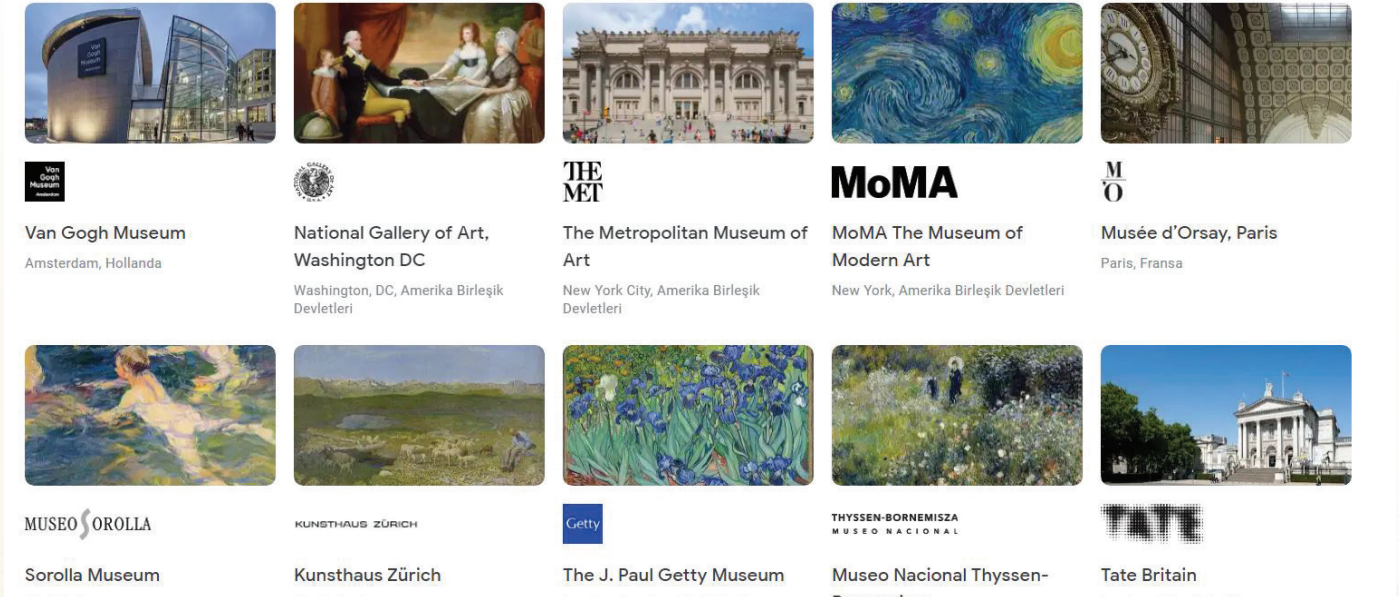

● ● ● VATİKAN MÜZELERİ

Roma Katolik Kilisesi tarafından Rönesans döneminde inşa edilen Vatikan Müzeleri, önemli heykeller, tablolar ve paha biçilemez değerdeki eserler barındırıyor. Papa'nın resmi ikametgâhı Apostol Sarayı'nda bulunan ve tavanı ünlü sanatçı Michelangelo'nun resimleri ile süslü Sistine Şapeli (Cappella Sistina) ile dünyanın en çok ziyaretçi çeken müzelerinden biri burası. Müzeyi ziyaret etmek için normalde saatlerce kuyrukta beklemeniz gerekiyor. Güzel haber; müze meşhur şapelin tavanı da dahil olmak üzere sanal ziyaretçileri için online erişime de açık.

<http://www.museivaticani.va/content/museivaticani/en/collezioni/musei/cappella-sistina/tour-virtuale.html>

<http://www.museivaticani.va/content/museivaticani/en/collezioni/musei/tour-virtuali-elenco.html>

● ● ● GOOGLE SANAT VE KÜLTÜR PROJESİ

Tüm bu müzeleri ve daha fazlasını bulmanın en pratik yolu ise; Google Arts & Culture. Kullanıcıların önemli sanat eserlerini çevrimiçi olarak keşfetmesini sağlamak amacıyla geliştirilen bu sanat ve kültür projesi, Google Cultural Institute ile iş ortaklığı yapan 2 binden fazla tanınmış müze ve arşivi içeriyor. Google Street View teknolojisini kullanarak sanal müze turları sunan Google Arts&Culture aracılığı ile 8 dünya mirasını evinizden çıkmadan keşfedebileceğiniz gibi Osman Hamdi Bey'in Kaplumbağa Terbiyecisi adlı ünlü eserini müzik eşliğinde en ince detaylarına kadar inceleyebilirsiniz. <https://artsandculture.google.com/> <https://artsandculture.google.com/partner>

● ● ● BONUS: NASA – VIRGINIA

Bu kadar tarihten sonra günümüze gelelim, hatta şöyle geleceğe doğru yol alalım diyenler için Nasa'nın sanal turlarını tavsiye edebiliriz. Uzay merkezi Nasa, Amerika Virginia'daki Langley Araştırma Merkezi'ni ve Ohio'daki Glenn Araştırma Merkezi'ni ücretsiz sanal turlar düzenliyor. "NASA at Home" başlığında çeşitli yayınlar ve sanal tur seçenekleri sunan Nasada hangarda başlayan turlar, uzay simülasyon mekanizmalarına da kadar seçenek sunuyor. Bu arada "Space Center Houston" adında sanal turlar, artırılmış gerçeklik deneyimleri, uzay araştırmaları hakkında video ve sesli hikayeler sunan bir uygulama da var.

<https://www.nasa.gov/glennvirtualtours> <https://oh.larc.nasa.gov/oh/>

Kültür Sanat Aktüel

Merakla beklenen Tenet'in vizyon tarihi değişti

■ Momento, Inception, Interstaller, The Prestige gibi birçok filmle adını sinema tarihine en yüksek hasılat yapan yönetmenlerden biri olarak yazdıran Christopher Nolan, izleyicisi ile olan buluşmasını biraz erteledi. Nolan'ın merakla beklenen yeni filmi 'Tenet'in vizyon tarihi 31 Temmuz olarak değişti. Pandemiye karşın Tenet'i bu yaz vizyona girme kararlılığını sürdüren Nolan ve ekibi, o tarihe kadar pek çok sinema salonunun yeniden açılacağı planlarını yapıyor. Casusluk dünyasından epik bir aksiyon filmi olarak tanıtılan Tenet'in baş rollerinde Robert Pattinson, John David Washington yer alıyor.

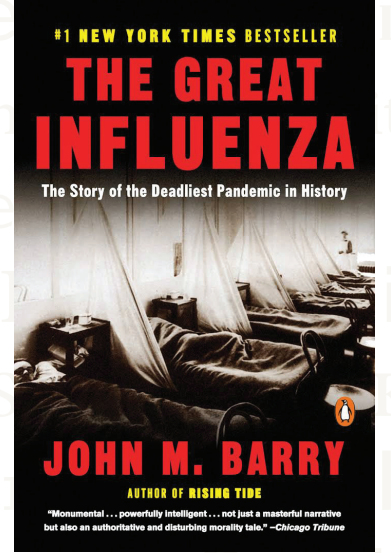
Avatar, 11 yıl aradan sonra izleyicisi ile buluşacak

■ Sinemaseverleri bu yıl heyecanlandıran bir diğer haber ise 11 yıl aradan sonra Avatar 2'nin çekiliyor olması. The Goodfather, Titanic, Terminator, Aliens ve ikinci kez Oscar'ı kucakladığı Avatar ile gibi filmlerle sinema tarihine adını altın harflere yazdırmış olan James Cameron, bu yıl bir kez daha izleyicisi ile buluşmaya hazırlanıyor. COVID-19 salgını nedeniyle Yeni Zelanda'daki çekimleri sekteye uğrayan film için, normalleşme süreci ile koronavirüse karşı önlemlerini alarak çalışmalarına hız verildi. Vizyon tarihi ise Aralık 2021 olarak açıklandı.

Pandemi sürecinin öne çıkan kitabı: The Great Influenza

■ Tüm dünyayı saran coronavirüs ile birlikte geçmişten günümüze salgınları konu alan pek çok kitap çıktı. Yazar John M. Barry tarafından 2004 yılında kaleme alınan The Great Influenza ise New York Times'in en çok satanlar listesine girdi. Kitap, ünlü bir işadamı olduğu kadar iyi bir kitap kurdu olarak da tanınan Bill Gates'in de bu yaz için önerdiği kitaplar arasında yer alıyor. Pandemi konusunda adı çeşitli polemiklere konu olan Gates'in yorumu şöyle: "Şimdiye kadar benzerine az rastlanan bir süreçten geçiyoruz. Barry size insanlık tarihinin en ölümcül salgınlarından biri hakkında bilmeniz gereken hemen her şeyi öğretiyor."

Kültür Sanat Aktüel

Cannes'da 74 yıl sonra

İlk kez kırmızı halı yok

■ Fransa'nın güneyinde bulunan Cannes kentinde her yıl genellikle mayıs ayında düzenlenen uluslararası film festivali, 74 yıldan sonra ilk kez fiziki olarak gerçekleşmeyecek. COVID-19 salgını yüzünden kırmızı halının serilmeyeceği, ödüllerin sahiplerini bulamayacağı festival, milyonlarca dolarlık zararına rağmen 56 filmden oluşan seçkisini sinemaseverler ile paylaşacak. Böylece festival programındaki bazı filmler; Venedik, Toronto, New York, San Sebastian gibi festivallerde "Cannes 2020" etiketiyle gösterilecek.

İstanbul Kitap Fuarı 31 Ekim'de başlıyor

■ Her yıl yarım milyon ziyaretçiye ulaşan Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı, bu yıl 31 Ekim-8 Kasım 2020 tarihleri arasında 39. kez kapılarını açmaya hazırlanıyor. TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde yapılacak olan fuarın onur yazarı Nazlı Eray seçilirken, teması da "Kitabın Büyülü Dünyası" olarak belirlendi. Her yıl 40 bin metrekareyi aşkın sergileme alanında 9 gün boyunca yaklaşık 850 yayınevi ve sivil toplum kuruluşunun katılımıyla, panel, söyleşi, atölye çalışması ve çocuk etkinliklerinden oluşan 300 kültür etkinliğine ve 3 binden fazla imza gününe ev sahipliği yapan fuarın pandemi sonrası performansı merakla bekleniyor.

İKSV diva Leyla Gencer'in belgeselini ücretsiz yayınladı

■ Bu yıl 10-21 Nisan 2020 tarihleri arasında düzenlenmesi planlanan 39. İstanbul Film Festivali'ni ileri bir tarihe ertelemek zorunda kalan İKSV, pandemi sürecinde sinemaseverlerle çevrimiçi seçkiler paylaşırken bir de ücretsiz belgesel yayınladı. Geçen yıl festivalde izleyici ile buluşan Leyla Gencer: La Diva Turca belgeseli İKSV tarafından YouTube'a yüklendi. 20. yüzyıl opera dünyasına damgasını vuran, operanın mabedi sayılan La Scala Tiyatrosu'nun primadonnası Leyla Gencer'in izini süren belgeselin senaryosunda gazeteci ve yazar Zeynep Oral'ın imzası bulunuyor. Selçuk Metin'in yönettiği belgeseli Halit Ergenç seslendiriyor.

<https://youtu.be/AHZRICOZM-8>

